

REPUBLIKA E SHQIPÉRISË
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

MIRATOHET
KRYETARI I K.K.T-së
Z. EDI RAMA

N/KRYETARI I K.K.T-së
Znj. EGLANTINA GJERMETI

Kryetari i Këshillit të Bashkisë
Z. HYSEN ROZA

Miratuar me Vendim të Këshillit të Bashkisë
Nr. 87 Datë. 20/12/2016

Kryetari i Bashkisë
Znj. JULIANA MEMAJ

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR I BASHKISË URA VAJGURORE
PLANI I ZHVILLIMIT TË TERRITORIT
MIRATUAR ME VENDIMIN E KKT-së Nr.3, datë 08.02.2017

DPKZHT	ALTIN PALI	
Studio Projektuese: (Përfaqësuesi Ligjor)	GAIA S.A. MELETON DIMITRIOS MAMOUNIS	Nr.Lic. 554
Planifikues Urban	Kornilia Kalkopoulou	Nr.Lic. 18480
Inxhinier Transporti	Marios Miltiadou	Nr.Lic. 19024
Inxhinier Gjeologo-Inxhinierik dhe Hidrogjeologjik	Eygenia Karanasiopoulou	Nr.Lic. 20443
Inxhinier Mjedisi	Efstathios Oikonomou Diana Bardhi	Nr.Lic. 82492 Nr.Lic. LN-9869-07-0215
Inxhinier Agronom	Vasileios Tziakas	Nr.Lic. 16868
Inxhinier Hidroteknik	Vasileios Strakalis	Nr.Lic. 16946
Inxhinier Elektrik	Georgios Bellas	Nr.Lic. 19041
Ekspert GIS	Odysseas Spiroglou	Nr.Lic. 83636
Ekspert Ligjor	Etmira Kanani	Nr.Lic. 7682
Arkitekt	Elton Toska Boriana Golgota	Nr.Lic. A.0840/1 Nr.Lic. A.1193

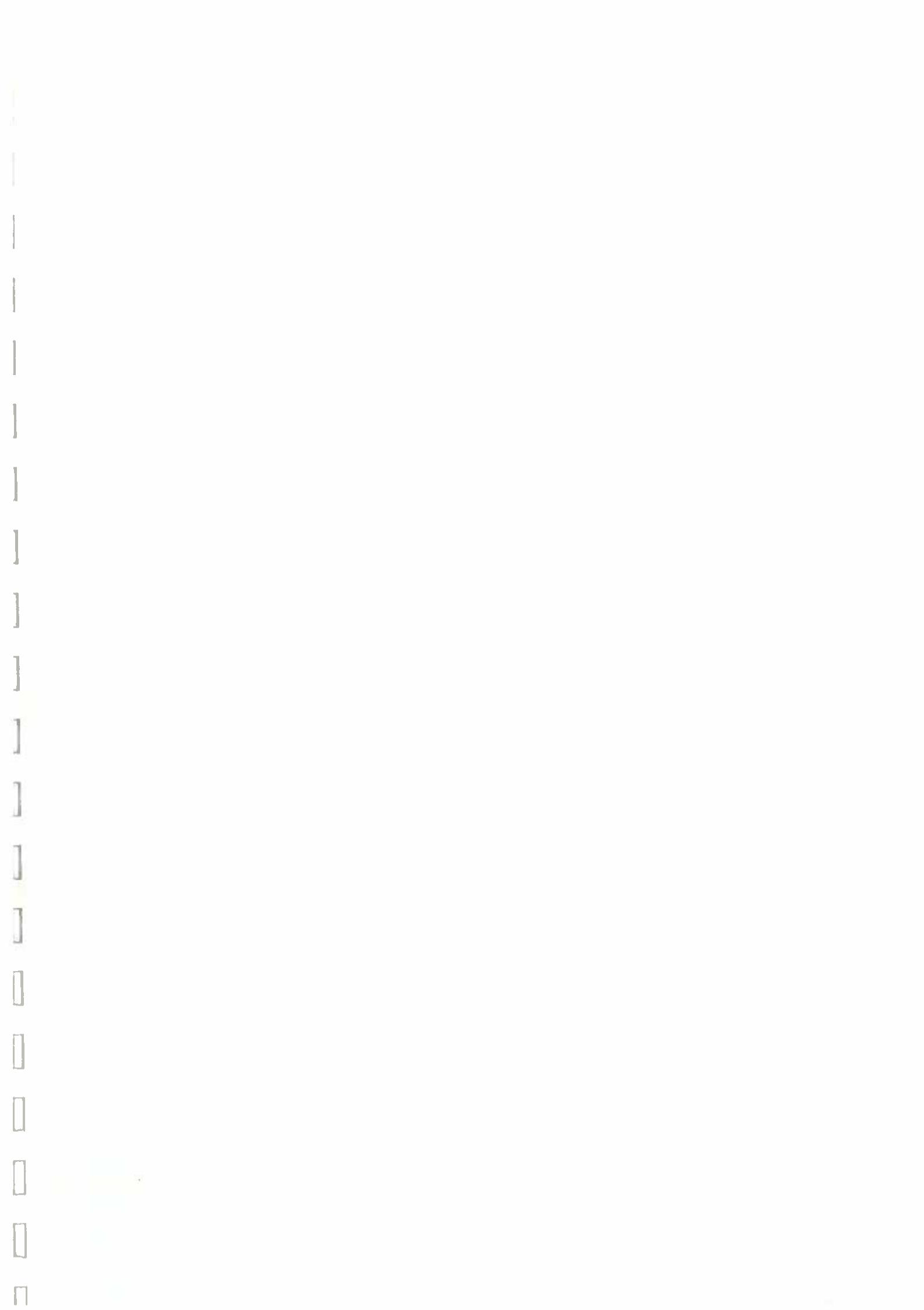

TABELA E PËRMBAJTJES

PARATHËNIE.....	4
1. SHFRYTËZIMI I TOKËS DHE PLANI I ZONIMIT	10
1.1. Ndarja e territorit në sisteme territoriale	10
1.2. Kategoritë bazë dhe nën-kategoritë.....	12
1.3. Ndarja e territorit në njësi.....	15
1.4. Pozicionimi i shërbimeve dhe rrjeti kryesor i infrastrukturës	17
1.5. Zonat e mbrojtura të rëndësisë kombëtare	18
1.6. Zonat kryesore të zhvillimit ekonomik dhe urban.....	19
1.7. Tipologjitet territoriale të propozuara	19
1.8. Plani i Detajuar Vendor.....	21
1.9. Shpërndarja e popullësisë në territor	22
1.10. Plani i strehimit.....	24
1.11. Instrumentet për drejtimin e zhvillimit	25
2. PLANI I MBROJTJES SË MJEDISIT	27
2.1. Propozime, drejtimet dhe masat për trajimin e ndikimeve në mjedis të Planit	27
2.1.1. Hyrje.....	27
2.1.2. Trajtimi i ndikimeve në terren	27
2.1.3. Trajtimi ndikimeve në ajër dhe tek faktorët klimatikë.....	28
2.1.4. Trajtimi i ndikimeve në ujëra.....	28
2.1.5. Trajtimi i ndikimeve në biodiversitet.....	29
2.1.6. Trajtimi i ndikimeve mbi mbetjet	30
2.1.7. Trajtimi i ndikimeve në mjedisin akustik-zhurmat	30
2.1.8. Trajtimi i ndikimeve në popullsi dhe në asetet aktive	31
2.1.9. Trajtimi i ndikimeve mbi trashëgiminë kulturore	31
2.1.10. Trajtimi i ndikimeve mbi peizazhin	31
2.1.11. Parashtrimi i varianeve për zgjidhje të problematikes të hotspot-eve.....	32
2.1.12. Konkluzion për trajimin e ndikimeve mjedisore të propozimeve të Planit.....	33
2.2. Program Monitorimi i Ndikimit në Mjedis	34
3. INFRASTRUKTURA PUBLIKE DHE PLANI I SHËRBIMEVE.....	39
3.1. Infrastruktura publike	39
3.2. Vlerësime nga Planet e niveleve të tjera	45
3.3. Tipologjia, cilësia, shpërndarja dhe rrezja e mbulimit të shërbimeve sociale.....	45

4. PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E PPV-SË.....	56
4.1. Plani i Veprimit	56
4.2. Plani e investimeve kapitale	68
4.3. Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel vendor.....	72
4.4. Projekte prioritare / Pilote të zhvillimit.....	73
4.5. Termat e referencës së Planit të Detajuar Vendor (PDV)	82
4.6. Treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV-së.....	83
4.7. Evidentimi i faktorëve që mund të shkaktojnë një rishikim të pjesshëm të PPV-së	85
5. KAPACITETI INSTITUCIONAL	86
5.1. Kontrolli i zhvillimit aktual të planifikimit dhe zbatimit të procedurave të përdorura në Bashki.....	86
5.2. Personeli dhe nevojat e burimeve të Bashkisë	88
5.3. Zhvillimi i Kapaciteteve bashkiake-Propozime për Planin e Përgjithshëm Vendor	93
RAPORT PËR KONSULTIMIN PUBLIK (FAZA 3)	111
SHËNIME DHE REFERENCA	114

PARATHËNIE

Ky material është pjesë e Fazës së 3-të të studimit "HARTIMI I PLANIT TË PËRGJITHSHËM VENDOR", të Bashkisë Ura Vajgurore. Dokumenti konsiston në rishikimin e pikave më të rëndësishme të Planit të Zhvillimit të Territorit, i cili shoqërohet nga tabelat e Shtojcës I, "Për formatin e tekstit të Planit të Përgjithshëm Vendor" sipas VKM nr. 671, datë 29/07/2015, "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit".

1. Të dhëna të përgjithshme për bashkinë		
Emërtimi	Vlera dhe njësia	Specifikime
Sipërfaqja e njësisë vendore	15,679.19 ha	Sipërfaqe truall, tokë bujqësore etj.
Numri i popullsisë ekzistuese	27,295 banorë	Popullsia për çdo njësi të qeverisjes vendore
Zona të rëndësisë kombëtare dhe zona të mbrojtura natyrore dhe kulturore	Zonë e rëndësie kombëtare TAP 658 ha	Sipas legislacionit të posaçëm dhe ligji për planifikimin dhe zhvillimin e territorit
Sipërfaqe e miratuar zonash informale	11.89 ha	Zonat e miratuara nga ALUIZNI
Problematika mjedisore	Ndotje e ajrit dhe burimeve ujore nga aktivitete e guroreve dhe ato industriale (zona urbane Ura Vajgurore, Poshnje) Ndotje të e ujërave nëntokësore nga veprimtaria bujqësore-blegtorale Ndotja (mbeturinave, mbeturina, etj) nga urbanizimi	Përmenden shkurt faktet duke marrë në konsideratë vendndodhjen e elementeve që ndikojnë negativisht mjedisin dhe shëndetin e njeriut

2. Propozime të PPV-së		
Emërtimi	Vlera dhe njësia	Specifikime
Lloji i zhvillimit të pritshëm në 15 vitet e ardhshme	Kontroll i zhvillimit të vendbanimeve të reja brenda kufijve të vendbanime - pëmirësim estetik dhe funksional - zhvillim policentrik Zhvillimi i veprimtarisë ekonomike dhe të biznesit në zona të organizuara Fuqizim i sektorit të bujqësisë dhe atij të përpunimit Forcim - zhvillim i infrastrukturës teknike	Shkurtimisht ndryshime në përdorim toke, përdorime të reja toke etj.
Përdorimet kryesore të propozuara të tokës	Bujqësi, Industri dhe ekonomi, Aktivitete sociale dhe rekreacioni	Bazuar në kategoritë bazë dhe nënkatgoritë e përdorimit të tokës
Numri i popullsisë së pritshme shtesë në 15 vitet e ardhshme	2,118 banorë	Vlerësimi sipas parashikimeve demografike
Sipërfaqja e përgjithshme e ndërtimit të shtuar për banim	34.13 ha	Sipërfaqja që pritet të shtohet për banim në 15 vitet e ardhshme
Sipërfaqja e përgjithshme e ndërtimit të shtuar jo për banim	124.88 ha	Specifikimi i funksioneve biznes, tregti, industri etj.
Sipërfaqje e përgjithshme e zonave në mbrojtje	-	Zonat e mbrojtura, zona përkonservim etj.
Sipërfaqje e përgjithshme e banesave për strehim social	2 ha	
Sipërfaqe të gjelbra shtesë	61.27 ha	Parqe, pyje etj.
Numri i njësive strukturore	245	

3. Të dhëna financiare		
Emërtimi	Vlera dhe Njësia	Specifikime
Vlera e përgjithshme e planit e investimeve kapitale	3,451,959,295.26 lekë 24,934,737.01 €	Duhet të jetë në përputhje me programin buxhetor afatmesëm
Fazat e zbatimit të zhvillimit	I: 2016-2018 II: 2019-2020 III: 2021-2025 IV: 2026-2030	Të ndara në periudha brenda vlefshmërisë kohore të planit për njësitet strukturore përkatëse
Studimin teknik të parafizibilitetit	investime prioritare: 2,120,343,541.02 lekë (15,316,000.00 €) rrugë: 17.63% ndërtimi i sistemeve të furnizimit me ujë, kanalizimeve, Impjanit të Trajtimit të Ujerave te Zeza (ITUZ) dhe Hapesirës për Groposjen Higjenike të Mbeturinave (Landfill): 76.72% ripyllëzim, zhvillimin i burimeve bujqësore dhe krijimin i hapësirave të gjelbra: 5.65%	Argumentohet zgjidhja e propozuar dhe kostot e përafërtë me zërat kryesorë

4. Dokumenti i PPV-së për dorëzim				
Nr.	Kapitulli/Dokumenti	Hartohet/Miratohet	Referenca ligjore	Lista e kontrollit
1.	Strategjia territoriale	Hartohet dhe miratohet	Neni	✓
2.	Analiza dhe vlerësimi i territorit	Hartohet dhe miratohet si pjesë e planit	Neni	✓
3.	Parashikimet e planit	Hartohet dhe miratohet si pjesë e planit	Neni	✓
4.	Vlerësimi strategjik mjedisor	Hartohet dhe miratohet	Neni	✓
5.	Materiali hartografik	Hartohen dhe miratohen	Neni	✓
6.	Rregullorja e PPV-së	Hartohet dhe miratohet	Nenet	✓

5. Hartat bashkëlidhur dokumentit të shkruar të PPV-së sipas rregullores së planifikimit					
Nr.	Tematika e hartës	Lloji i hartës	Shkalla	Kodi i hartës	Lista e kontrollit
1.	Harta bazë	Harta bazë vektoriale e njësisë vendore dhe topografia	1:50,000	H.01 (Faza I)	✓
2.	Vizioni strategjik i zhvillimit të territorit	Drejtimet kryesore të planifikimit dhe zhvillimit të territorit; objektivat; fazat kohore të zbatimit të programeve.	1:50,000	H.02 (Faza II)	✓
3.	Elementet ekzistuese të territorit	Topografik; gjeologo-inxhinierik; hidrogjeologjik dhe hidrografik; e makrozonimit dhe, sipas rastit, mikrozonimit sismik; boniteti i tokave; burimet natyrore, si: mjedise	1:50,000	H.03, H.04, H.23, H.24, H.25, H.26, H.27, H.29, H.30 (Faza I)	✓

		pyjore, kullota, sipërfaqe ujore, rezervate, miniera dhe të tjera të kësaj natyre; zonat e mbrojtura natyrore dhe të trashëgimisë kulturore dhe historike.			
4.	Pozicionimi strategjik në raport me rajonin	Kufijtë territorialë në rajon; Identiteti historik, urban, ekonomik	1:50,000	H.07 (Faza I)	✓
5.	Vlerësimi ekonomik	Pozicionimi dhe përqëndrimi i burimeve dhe poleve ekonomike lokale; elementet e konkurrueshmërisë; shpërndarja e sektorëve dhe e fuqisë punëtore.	1:50,000	H.08 (Faza I)	✓
6.	Vlerësimi social	Shërbimet sociale; shkollat; shëndetësia	1:50,000	H.09 (Faza I)	✓
7.	Vlerësim demografik	Përqëndrimi i popullsisë në territor; lëvizjet e popullsisë në vite; shpërndarja e popullsisë në nivel banese dhe për tipologji baneshash; sipërfaqen e banimit për person sipas tipologjive të banesave; numri i banesave në një strukturë banimi sipas tipologjive në territor.	1:50,000	H.10 (Faza I)	✓
8.	Analiza e planeve të mëparshme	Përdorimi i tokës; infrastrukturat; intensiteti i ndërtimit.	-	-	
9.	Pronat	Përdorimi i pronave publike; problemet në marrëdhëniet e pronësisë në territor; zonat informale sipas llojeve dhe ecurisë së integrimit	1:50,000 1:5,000	H.12A H.14B (Faza I)	✓
10.	Rëndësia kombëtare	Zonat dhe strukturat	1:50,000	H.13 (Faza I)	✓
11.	Problemët mjedisore	Vendndodhja e elementeve ndotëse dhe me ndikim negativ; Shkalla e ndikimit negativ të burimeve ndotëse në territor	1:50,000	H.14A (Faza I)	✓
12.	Përdorimi ekzistues i tokës	Kategori bazë; nënkategorië; funksionet dhe aktivitetet	1:50,000 1:5,000	H.15A H.15B (Faza I)	✓
13.	Infrastrukturat	Furnizimi me ujë; ujërat e zeza; mbetjet urbane; rrugët; ndriçimi; transporti; lidhja me infrastrukturat kombëtare	1:50,000	H.16 (Faza I)	✓
14.	Cilësia fizike e strukturave	Nivelet e cilësisë; rekomandime për riparim, rigjenerim, rizhvillim.	1:50,000	H.17 (Faza I)	✓
15.	Tipologjitet hapësinore	Zona sipas njëtrajtshmërisë së llojit dhe volumit të strukturave, mënyrës së vendosjes në parcelë dhe në territor, skemës rrugore dhe të hapësirave publike, si dhe	1:50,000 1:5,000	H.18A H.18B (Faza I)	✓

		Iartësisë së strukturave			
16.	Periferaliteti	Zona sipas: largësisë nga qendra e zonës së banuar; largësisë nga qendrat e punësimit; lidhjes me sistemin rrugor; lidhjes me rrjetet e infrastrukturës dhe sigurimi të shërbime sociale; niveli të përafërt të të ardhurave të shtresave shoqërore; plotësimit me funksione sipas kategorive bazë të përdorimeve të tokës; niveli të kriminalitetit dhe sigurisë së jetës; problemeve të ndryshme sociale përfshirë përjashtimin social.	1:50,000	H.19A, H.19B, H.35A, H.35B (Faza I)	✓
17.	Elemente të veçanta territoriale	Objekte dhe struktura, natyrore apo artificiale, me ndikim në qytet dhe hapësirë-formim	1:50,000	H.20 (Faza I)	✓
18.	Nevojat për strehim	Zona sipas nevojës dhe cilësisë	1:50,000 1:25,000	H.17 (Faza I) H.07 (Faza II)	✓
19.	VSM	Hartat përshkruese, analizuese dhe vlerësuese	1:50,000	H.01, H.02, H.03, H.04, H.05, H.06 (Faza IV)	✓
20.	Parashikimi i përdorimit të tokës	5 sistemet; kategoritë bazë dhe nënkatgoritë; funksione dhe aktivitete; qendrat, polet, korridoret kryesore të zhvillimit ekonomik; tipologjitë e parashikuara hapësinore; zonat e rëndësisë kombëtare; njësitë strukturore; zonat me prioritet zhvillimi; zonat për PDV; shpërndarja e popullsisë; plani i strehimit; të tjera	1:25,000 1:50,000 1:5,000	H.18.1-18.4- 18.6-18.10 H.18.2A- 18.3A H.18.5A- 18.11A H.18.7A- 18.8A-18.9A H.18.2B- 18.3B H.18.5B- 18.11B H.18.7B- 18.8B-18.9B H.18.7C- 18.8C-18.9C (Faza III)	✓
21.	Shërbimet dhe infrastrukturat e propozuara	Rrjetet e infrastrukturave; Objektet e shërbimeve sociale dhe rezet e mbulimit	1:50,000 1:5,000	H.19.1A, H.19.2A, H.19.3, H.19.5A, H.19.6A, H.19.1B, H.19.1C, H.19.2B H.19.5B, H.19.5C,	✓

				H.19.6B (Faza III)	
22.	Instrumentet e drejtimit të zhvillimit	Zonat për transferim të së drejtës për zhvillim; Zona për intensitet me kushte; Zona për zhvillim të detyrueshëm të tokës; Zonat e preferimit; Zonat e pezullimit të zhvillimit; Zonat për servitut publik	1:5,000	H.20 (Faza III)	✓
23.	Plani i veprimeve	Harta e fazimit të zhvillimit sipas njësive strukturore dhe sipas infrastrukturave; Tjetër sipas rastit	1:25,000 1:5,000	H.21A H.21B (Faza III)	✓

1. SHFRYTËZIMI I TOKËS DHE PLANI I ZONIMIT

1.1. Ndarja e territorit në sisteme territoriale

Strategjia e propozuar territoriale ka për qëllim zhvillimin e qëndrueshëm dhe të balancuar të Bashkisë. Objektivat strategjike të përcaktuara në aksin e prioriteteve dhe politikave, sipas rradhës së tyre përkthehen në projekte dhe ndërhyrje specifike të propozuara. Ndërhyrjet e propozuara mund të shoqërohen me ndryshime në masën dhe gjendjen e sistemeve ekzistuese territoriale, siç përcaktohet në VKM nr. 671 datë 2015/07/29 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", dhe janë reflektuar në fazën e I-rë. Në shumicën e rasteve, ndryshimet në sistemet territoriale janë të pritshme, dhe korrespondojnë direkt me objektivn e ndërhyrjeve duke shërbyer për::

- a) ruajtjen / mbrojtjen e mëtejshme të sistemit territorial,
- b) zgjidhjen e konflikteve midis sistemeve territoriale,
- c) sigurimin e pajtueshmërisë / plotësueshmërisë midis sistemeve territoriale.

Në disa raste, ndryshimi i karakterit dhe përdorimit të një sipërfaqe toke mund të shkaktojë efekte negative në ndonjë nga sistemet, kryesisht në atë natyror. Në kuadër të VSM do të bëhet një vlerësim i ndikimeve të mundshme mjedisore dhe do të propozohen masa për të monitoruar dhe përzbutur këto ndikime.

Ndryshimet sipërfaqësore/sasiore në sistemet territoriale lindin si për shkak të sipërfaqes që kërkohet për zhvillimin e një vepre, ashtu edhe prej kushteve që duhet të plotësohen në zonën përreth (mbrojtja, distanca minimale, etj) duke u bazuar në legjislacionin aktual (si edhe angazhimin dhe dëshirën institucionale). Duke pasur parasysh se një projekt mund të përfshijë një zonë të caktuar, e cila ndryshon karakterin - përdorimin dhe kalon më pas nga një sistem territorial në një tjetër, mund të bëjmë një vlerësim të përafert të ndryshimeve nga sistemi në sistem, në bazë të krahasimit të përqindjes së shpërndarjes aktuale të sipërfaqes të përgjithshme të Bashkisë në pesë sistemet territoriale dhe të raportit që hartohet pas implementimit të projekteve të propozuara në planin e veprimit të propozuar (shih. tabelën 1.1.1). Theksojmë se ky është një vlerësim paraprak, pasi në zonat të cilat janë përcaktuar për zhvillimin e sistemeve do të duhet një studim më të detajuar.

Gjithashtu, pavarësisht nga ndryshimet në zonën e zënë nga sistemet territoriale, dalin dhe ndryshime cilësore, ndryshime në karakteristikat e cilësisë së mjedisit urban, rural, natyror etj. Përmirësimi i karakteristikave të cilësisë është një element bazë dhe i synuar për ndërhyrjet. Për çdo ndikim negativ do të bëhet një vlerësim i detajuar në Studimin e Ndikimit në Mjedis.

SISTEMET E PËRDORIMIT TË TOKËS	Sipërsaqja e vlerësuar pas aplikimit të projekteve të propozuara
	përqindja %
Sistemi natyror	21.34
Sistemi ujor	1.33
Sistemi bujqësor	62.16
Sistemi urban	13.49
Sistemi infrastrukturor	1.68

Tabela 1.1.1: Shpërndarja e sipërfaqes së tokës së Bashkisë në pesë sistemet territoriale bazuar në gjendjen e materializuar dhe pas implementimit të propozimeve të planit të veprimit

Lidhur me shpërndarjen aktuale të territorit të Bashkisë në pesë sistemet, mbulohen nga toka bujqësore dhe e kultivuar. Tokat bujqësore shtrihen përgjithësisht në veri, qendër-perëndim e jugperëndim dhe janë një burim i rëndësishëm ekonomik për zonën. Prioritet kryesor i studimit është mbrojtja maksimale e tokës bujqësore dhe menaxhimi i qëndrueshëm i saj. Reduktimi i sistemit bujqësor do të ketë përqindje të vogël. Ndryshimet janë të pikëzuara e të kufizuara dhe nuk ndryshojnë karakterin mbizotërues rural të zonës. Zona më e rëndësishme që ka kryesisht karakter rural sot, shtrihet në veri të strukturës urbane të selisë së Bashkisë dhe deri tek by-pasi i ri rrugor. Në këtë zonë propozohen projekte dhe ndërhyrje që gjykohen të nevojshme, në kuadër të strategjisë së propozuar dhe parashikimit të rritjes të fluksit të popullsisë e aktiviteteve ekonomike në zonën urbane e përreth. Propozohet në veçanti, zhvillimi urban, zhvillimi i parqeve e zonave te gjelbra rekreative, zhvillimi i zonave të organizuara për aktiviteteve ekonomike e biznes, ndërhyrje të cilat përkthehen në ndryshim të vogël në përqindje të sistemin urban. Parku i gjelbër e rekreativ propozohet në një zonë në veri të vendbanimit Syzez.

Sistemi urban zë sot një përqindje të rëndësishme të sipërfaqes së përgjithshme të territorit. Ndërtimet janë shpërhapur në mënyrë të parregullt, me mjaft probleme në planifikimin urban dhe infrastrukturën sociale. Ndërhyrjet synojnë përmirësimin estetik dhe funksional të territorit urban, modernizimin e infrastrukturës teknike dhe sociale dhe rigjenerimin ekonomik i bazuar në organizimin e zonave ekonomike. Gjithashtu janë bërë përpjekje për të rregulluar kufijtë ekzistues të zonave urbane, nga e cila rezulton një ndryshim i vogël në masën e sistemit urban.

Propozohen ndryshime të kufizuara në sistemin natyror. Sipërsaqet natyrore shtrihen kryesisht në juglindje, në livadhe e kullota, por në vitet e fundit janë tkurrur për shkak të bujqësisë intensive, guroreve dhe ndërhyrjeve të tjera të njeriut. Pra, synohet ruajtja dhe menaxhimi i integruar i paisazhit.

Ndryshimet, si në territorin natyror dhe atë bujqësor kanë të bëjnë kryesisht me infrastrukturën bazë teknike (rrugë, ujësjellës, kanalizime, menaxhimin e mbeturinave) që konsiderohen të domosdoshme, duke pasur parasysh pozitën qëndrore të bashkisë dhe banimet e dendura dhe të shpërhapura. Me qëllim ruajtjen e territorit fizik e bujqësor, infrastruktura e re do të mbrojë zonat natyrore e rurale nga ndotja e degradimi. Impiantet e propozuara të trajtimit të ujërate të zeza dhe landfilli për depozitimin e mbetjeve do të sjellin përfitime të rëndësishme. Gjithashtu, lidhjet e reja rrugore do të përmirësojnë ndërlidhjen e zonave të banuara (sistemi urban). Theksojmë se rritja e

dukshme e përqindjes së sipërfaqes së sistemit infrastrukturor bazohet në vlerësimet paraprake, ndërsa pozicionet e sakta dhe zonat e veprave teknike do të përcaktohen nga studime të veçanta.

Përfitime të rëndësishme nga projektet e reja të infrastrukturës do rezultojnë edhe për sistemin ujor. Rezerva ujore është nën presion të rëndë nga aktivitetet e njeriut dhe duhet të ruhet në kuadrin e menaxhimit të integruar, racionalizimit të konsumit dhe kursimit të rezervës ekzistuese. Nuk propozohet asnje ndryshim i dukshëm në sipërfaqen e sistemit ujor.

Në vija të përgjithëshme, ndryshimet e mëdha janë të kufizuara, duke synuar ndryshimin e karakterit të zonës dhe mbrojtjen e territorit natyror, rural e ujor.

1.2. Kategoritë bazë dhe nën-kategoritë

Bazuar në nen 74 të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 671 të vitit 2015 “Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit” zonat përbëjnë elementë të pandashme të territorit urban, me karakteristika ose përdorime të veçanta apo të njëjtë, ekistuese a të planifikuara. Çdo zonë përbëhet nga dy ose më shumë njësi. Gjatë procesit të zonimit do të përcaktohen përdorimet e tokës, që do të lejohen në secilën zonë, një ose më shumë (të përziera). Zonimi mban parasysh, bazuar në nen 74, kriteret si më poshtë vijon:

- Harmonizimin e përdorimeve të tokës, brenda një zone ose midis zonave fqinje.
- Ruajtjen dhe përmirësimin e karakterit të një zone dhe harmonizimin e interesave publike dhe private në zhvillimin e saj.
- Përmirësimin e lëvizshmërisë, rregullimin e trafikut dhe sigurimin e aksesit të barabartë për të gjithë.
- Zhvillimin e qëndrueshëm të gjithë territorit.

Territori e Bashkisë së Urës Vajgurore u nda në shtatë zona, ku secila zonë u nda në shtatë njësi, (pjesë të zonave, fqinje ose të largëta në vende të tjera). Në çdo njësi do të lejohet një ose disa kategori bazë e përdorimit të tokës (kategori të përziera). Të gjitha kategoritë bazë të përdorimit të tokës, prej të cilave do të zgjidhet, parashikohen në nenin 77 të Vendimit të Këshillit të Ministrave nr 671, të vitit 2015 “Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit” me kodet dhe përbajtjen përkatëse si më poshtë vijon:

- Kategoria “banim”, me kod “A”, i cili përfshin funksione dhe aktivitete të banimit.
- Kategoria “industri dhe ekonomi” me kod “IE” ku përfshihen të gjitha llojet e industrive, aktivitete nxjerrjesh dhe përpunim mineralesh e materialesh ndërtimi, parqe industriale dhe logistike, dhe të përziera industriale dhe ekonomike.
- Kategoria “bujqësi” me kod “B” përfshirë aktivitetet ndihmëse dhe në funksion të drejtpërdrejtë të bujqësisë.
- Kategoria “shërbime” me kod “S” përfshin shërbime tregtare, zyra dhe qendra biznesi
- Kategoria “Përdorimi i veçantë”, me kod “V”, përfshihen varrezat dhe çdo territor apo strukturë që nuk përfshihet në kategoritë e tjera bazë.
- Kategoria “ujëra”, me kod “U” përfshin të gjithë trupat ujorë, përfshirë brigjet, sipas përcaktimeve të legjislacionit për ujërat.

- Kategoria “toka natyrore”, me kod “N” përfshin zonat e mbrojtura dhe monumentet e natyrës, pyjet, kullotat dhe tokat e pafrytshme.
- Kategoria “trashëgimi dhe monumente kulture dhe historike”, me kod “M”, sipas përcaktimeve të legjislacionit të posaçëm, përveç atyre që banohen.
- Kategoria “zona ushtarake”, me kod “ZU”, përfshin territorët dhe objekte të klasifikuara si të tillë në territor apo në legjislacionin e posaçëm.
- Kategoria institucionale, me kod “IS” përfshin objekte për administratën dhe strukturën shtetërore, sistemi gjyqësor, institucionale të mbrojtjes civile dhe kombëtare, sistemi i burgjeve.
- Kategoria “aktivitete sociale dhe rekreative”, me kod “AR”, përfshihen aktivitetet sociale, kulturore dhe rekreative e sportive, sipas legjislacionit të posaçëm.
- Kategoria arsimi, me kod “AS”, sipas legjislacionit të posaçëm.
- Kategoria “shëndetësi”, me kod “SH”, sipas legjislacionit të posaçëm.
- Kategoria “infrastruktura”, me kod “IN” përfshin të gjitha pjesët e infrastrukturave teknike, për transportin, furnizimin me ujë, furnizimin me energji elektrike, dhe të tjera sipas legjislacionit të posaçëm.

Për disa prej kategorive të përmendura më sipër u përcaktuan nënkategori të veçanta, të cilat propozojmë të zbatohen në njësi të veçanta, në përputhje me karakterin, veçoritë dhe qëllimin për mbrojtje ose destinacionin e zhvillimit.

Nënkategori të, dallojnë në përbajtjen e tyre, pra, nëse lejohen apo ndalohen disa përdorime të kategorisë bazë apo vendosen disa kufizime. Në tabelën e mëposhtme parashtron nënkategori e përdorimeve të tokës sipas kategorive bazë:

Kategoritë	Kodi	nënkategori - kodi	Përbajtja/kufizimet
Industri dhe ekonomi	IE	IE.1	Lejohen gurore dhe miniera në distancë prej 200m. nga kufijtë e zonave të mbrojtura dhe 500m. nga kufijtë e vendbanimeve.
		IE.2	Gurore me kushte: vazhdojnë të funksionojnë vetëm ato ekzistueset dhe lejohet një e re vetëm pas hartimit të studimit të veçantë të kapacitetit të mbrojtjes dhe të paisazhit dhe zëvendësimit të ekzistueses.
		IE.3	Pika karburantesh, servise makinash, shërbime në funksion të prodhimit (me ndikim të ulët në mjedis) dhe objekte magazinimi me shqetësim të ulët.
		IE.4	Me ndikim të ulët në mjedis.
		IE.5	Me shqetësim të ulët dhe mesatar.
		IE.6	Ato që lidhen me nxjerrjen dhe transportin e naftës - lëndëve djegëse fosile. Krijimi i zonës te pandërtuar të mbrojtjes së gjërë 200 m., brenda kufive të saj.
		IE.7	Shërbime në funksion të prodhimit (me ndikim të ulët në mjedis).
		IE.8	Shërbime në funksion të prodhimit (me ndikim të ulët në mjedis), objekte për përpunimin e prodhimit bujqësor me shqetësim të ulët.
Bujqësi	B	B.1	Nuk lejohen ndërtimet.
		B.2	Lejohen vetëm objektet blegtorale vetëm në zona që nuk ka kanale ujore.
		B.3	Lejohen vetëm ndërtimet e lehta pa themel.
Aktivitet sociale dhe rekreacioni	AR	AR.1	Hotele deri në 100 shtretër, teatro-kinema-ndërtesa shfaqjesh, ndërtesa dhe ambjente sportive, hapësira të gjelbra.
		AR.2	Hotele deri në 20 shtretër, ndërtesa shfaqjesh deri në 300 m ² , ndërtesa dhe ambjente sportive, hapësira të gjelbra.
		AR.3	Hapësirë e hapur rekreacioni, vend parkimi.
		AR.4	Objekte dhe terene sportive.

		AR.5	Parqe, kënde lojërash, sheshe, objekte rekreacioni dhe atletizmi në natyrë.
		AR.6	Hotele deri në 50 shtretër, restorante-kafene deri në 300 m ² , objekte për kulturë dhe rekreacion, objekte dhe terene sportive, hapësira të gjelbërtë.
		AR.7	Hotele deri në 20 shtretër, objekte kulturore dhe rekreacioni deri në 300 m ² , terene sportive, hapësira të gjelbërtë.
Infrastruktura	IN	IN.1	Terminali i autobuzave, rezervuarë uji dhe sistemi të furnizimit me ujë, stacione pompimi, objekte të Burimeve të Rinovueshme të Energjisë.
		IN.2	Ato që lidhen me nxjerjen dhe transportin e naftës - lëndëve djegëse fosile. Kërkohet krijimi i zonës së patrukturuar të mbrojtjes me gjerësi 200m. brenda kufijve të saj.
		IN.3	Rezervuarë të furnizimit me ujë, stacione pompimi të kanalizimeve.
		IN.4	Vepra të Burimeve të Rinovueshme të Energjisë, të furnizimit me ujë, të mbrojtjes kundër përmbytjeve.
Shërbime	S	S.1	Hapësirë për tregun ushqimor në natyrë.
		S.2	Dyqane tregtare deri në 300 m ² , zyra.
Institucionë	IS	IS.1	Objekte të kujdesit dhe mbrojtjes sociale.
		IS.2	Banka, ndërtesa të mbrojtjes dhe kujdesit social, në një zonë prej 300 m ² .
Shëndetësi	SH	SH.1.	Farmaci, klinika, ambulanca.
Arsim	AS	AS.1	Shkolla, çerdhe, kopshte.
Toka natyrore	N	N.1	Lejohen aktivitetet mbrojtjeje dhe rippyallëzimi.
Përdorimi i veçantë	V	V.1.	Varreza.
Ujëra	U	-	-
Trashëgimi dhe monumente kulture dhe historike	M	-	-
Banimi	A	-	-
Zona ushtarakë	ZU	-	-

Tabela 1.2.1: Nënkatgoritë e përdorimit të tokës sipas kategorive bazë.

Për përcaktimin e zonave në Bashkinë e Urës Vajgurore u mbajtën parasysh, përvèç kriterieve të përmendura në nenin 74, edhe:

- Shtrirja dhe gjendja e sistemeve ekzistuese të tokës, përdorimet ekzistuese të tokës dhe aktivitetet.
- Veprimtaria aktuale ekonomike dhe specializimi.
- Plani strategjik i propozuar me objektivat për mbrojtjen, rritjen dhe menaxhimin e qendrueshëm të zonave natyrore dhe bujqësore, të burimeve ujore dhe të mjedisit të banimit.

Në zonën e studimit propozohen zonat e mëposhtme:

- Zona e Zhvillimit Rural (ZR), e cila përfshin tokat e mbjella, sipërfaqë natyrore dhe kullota. Kjo zonë shtrihet në qendër dhe në jug, në zona me relief me shumë degëzime, shumë përrrenj e rezervuare. Përfshin toka natyrore (sistemi natyror) dhe bujqësore (sistemi bujqësor) të cilat nuk janë të kultivuara në mënyre intensive. Ka karakteristika të përbashkëta dhe trajtohen të unifikuara. Synimi është mbrojtja e peisazhit bujqësor dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore komplekse.
- Zona arkeologjike në Dimal.
- Zona e zhvillimit të malit Shpirag (ZS) e cila përfshin malin me të njëjtin emër dhe shtrihet në juglindje të Bashkisë. Kjo zonë përfshin sipërfaqe të sistemit natyror, bujqësor dhe urban.

Propozohen më shumë kufizime lidhur me zonën e zhvillimit të hapësirave bujqësore për të ruajtur karakterin natyror.

- Zona e Zhvillimit të tokës Bujqësore (ZB) përcaktohet në pjesën veriore të Bashkisë, në veri të rrjetit rrugor kombëtar dhe në zona në jug të tij drejt perëndimit. Përfshin toka fushore dhe të kultivuara në mënyrë intensive, të cilat përbëjnë një burim ekonomik të rëndësishëm për këtë rajon. Duke synuar rruajtjen maksimale dhe menaxhimin e qëndrueshëm të tokës bujqësore, propozohet që të lejohet vetëm bujqësia dhe infrastruktura teknike.
- Zona Ekonomike (ZE) përfshin zonat në qendër dhe në lindje, të cilat destinohen për akomodimin e industrive si dhe veprimtarive ekonomike prodhuase. Zonat ekonomike të propozuara vendosen në kontakt dhe në të dyja anët e rrjetit rrugor kombëtar. Përveç qasjes në rrjetin rrugor, për vendosjen e tyre u morrën parasysh terreni, afërsia me qendrën urbane të Bashkisë dhe përqëndrimet ekzistuese. Përcaktohen si zona për aktivitete industriale, me ndotje të ulët dhe të mesme, aktivitete të nxjerrjes së naftës dhe shërbime ekonomike.
- Zona e Infrastrukturës Urbane (ZI) përcaktohet në dy pozicione, në qendër dhe në lindje për të vendosur infrastrukturë teknike të rëndësishme për Bashkinë. Bëhet fjalë për landfille- vende të depozitimit të mbetjeve urbane dhe vende të përpunimit të mbetjeve inerte nga gjermimet, ndërtimet dhe shembjet.
- Zona e Zhvillimit Urban (ZU) përfshin të gjitha zonat e banuara. Bëhet fjalë për zona që i përkasin sistemit urban dhe rrithohen nga vija e gjelbër. Kjo zonë ka më shumë njësi. Kështu, në varësi të njësisë të cilës i takon një zonë propozohen aktivitete për banim, shërbime, sociale dhe rekreative, industriale ekonomike, arsimi, shëndetësie, infrastrukturë teknike etj.

1.3. Ndarja e territorit në njësi

Zonat, që pamë në kapitullin e mëparshëm 1.2, dallohen në një ose më shumë njësi, që mund t'i korrespondojnë sistemeve të ndryshme territoriale ose të ndryshojnë në bazë të kritereve të tjera, p.sh. përdorime, zhvillimi i synuar, etj. Në çdo njësi përcaktohen një ose më shumë kategori përdorimesh të tokës (kategori të përziera) sipas nënkatgorive / aktiviteteve / funksioneve përkatëse.

Zona e Zhvillimit Rural (ZR) ndahet në dy kategoritë të veçanta, njësia ZR.1.1-1.31 që përfshin zonat të cilat i përkasin sistemet natyror dhe njësia ZR.2.1-2.67 që përfshin zonat të cilat i përkasin sistemet bujqësor. Përdorimet që propozohen janë të përshtatura me ato ekzistuese, me synimin për të respektuar peisazhin rural. Për njësinë ZR.1.1-1.31 propozohen përdorime të bujqësisë, infrastruktura teknike, ujëra, trashëgimi dhe monumente kulture dhe historike, por nuk lejohen absolutisht ndërtimet, ndërsa në njësinë ZR.2.1-2.67 që përkon me zonat natyrore të hapësirës rurale, propozohet bujqësia, infrastruktura teknike, ujëra, përdorimet specifike (varreza), aktivitete industriale dhe ekonomike (gurore dhe miniera në distancë prej 200 m nga kufijtë e zonave të mbrojtura dhe 500 m nga kufijtë e vendbanimeve) dhe facilitete ushtarake.

Në vendin arkeologjik ekzistues të Dimalit propozohet zonë mbrojtje (PA).

Zona e zhvillimit të malit Shpiragu (ZS) përbën dy zona kodrinor me kufizime dhe përkon me sistemin natyror dhe bujqësor. Kjo zonë ndahet në dy njësi, në të cilat propozohen aktivitete industriale dhe ekonomike si gurore me kushtëzime (mund të vazhdojnë të funksionojnë vetëm ato

ekzistuese dhe lejohet një gurore e re vetëm pas hartimit të studimit të veçantë të peisazhit dhe zëvendësimit të asaj ekzistuese), infrastruktura teknike, bujqësia (ndalohen ndërtimet) dhe aktivitetet e mbrojtjes dhe të ripyllëzimit të sipërfaqeve natyrore.

Zona e Zhvillimit të Aktiviteve Bujqësore (ZB) ndahet në dy kategoritë: ZB.1., e cila përmban njësitë ZB.1.1-1.7. e cila përfshin zona të sistemit bujqësor, dhe ZB.2., e cila përmban njësitë ZB.2.1-2.22., e cila përfshin zona të sistemit natyror. Në njësitë ZB.1.1-1.7. propozohen përdorime të bujqësisë (lejohen objektet blegtoreale vetëm në zona që nuk ka kanale ujite), ujëra dhe të infrastrukturave teknike, dhe në njësitë ZB.2.1-2.22. propozohen bujqësi (nuk lejohen ndërtimet), toka natyrore dhe infrastruktura teknike.

Zona Ekonomike (ZE) përmban njësitë e mëposhte:

Njësitë nga ZE.1.1 deri në ZE.2.2 përbën Zonën e shërbimeve qëndrore urbane (ZE.1.1-1.2: VL të qytetit & ZE.2.1-2.2: VP të qytetit) dhe përkijnë me sistemin urban. Në njësitë në fjalë propozohen aktivitete industriale dhe ekonomike si pika karburanti, servisa makinash, laboratorë profesionalë dhe facilitete magazinimi me shqetësim të ulët, shërbime, institucione, aktivitete sociale dhe rekreacioni dhe infrastruktura teknike (stacion autobusi, rezervuarë uji dhe sisteme të furnizimit me ujë, stacione pompimi, facilitete të Burimeve të Rinovueshme të Energjisë).

Njësia ZE.3.1-3.5 përbën Zonën e aktiviteve industriale me shqetësim të ulët dhe përkon me sistemin urban. Në këtë njësi propozohen aktivitete industriale dhe ekonomike me ndikim të ulët në mjedis, përdorime specifike dhe infrastruktura teknike.

Njësia ZE.4.1-4.2 përbën Zonën e aktiviteve industriale me shqetësim mesatar dhe përkon me sistemin urban. Në këtë njësi propozohen aktivitete industriale dhe ekonomike me shqetësim të ulët dhe mesatar, përdorime specifike dhe infrastruktura teknike.

Njësia ZE.5.1-5.2. përbën Zonën e shpimit të naftës dhe përkon me sistemin urban. Në këtë njësi propozohen bujqësi (vetëm struktura të lehta, pa themele), aktivitete industriale dhe ekonomike që lidhen me shpimin dhe transportin e naftës – e lëndëve djegëse fosile, dhe infrastruktura teknike me kushtin e krijimit të zonës së pastrukturuar të mbrojtjes me gjerësi 200 m brenda kufijve të saj.

Zona e Infrastrukturave Urbane (ZI) ndahet në dy njësi: njësia ZI.1 që përkon me sistemin infrastrukturor dhe përbën një vendgrumullim mbetjesh urbane (landfill - mbetjet urbane) dhe njësia ZI.2 që përkon me sistemin infrastrukturor dhe në të cilën propozohet krijimi i Hapësirës së mbledhjes së mbetjeve inerte (landfill – mbetjet inerte).

Zona e Zhvillimit Urban (ZU) është ndarë në shumë njësi të veçanta, në bazë të një sërë kriteresh, si ndërtimet ekzistuese, tipologja e rezervës ndërtimore, kushtet e ndërtimit dhe përdorimet e tokës (gjendja aktuale dhe propozimi), reliivi, kushtet e rrjetit rrugor dhe unitetet e dallueshme të banimit, etj.

Ura Vajgurore e cila është edhe qendra e vetme urbane, ndahet në më shumë njësi (ZU.1 deri në ZU.20.2). Janë njësi me hapësira të përbashkëta, me përdorime rekreacioni dhe shërbime sociale dhe njësi të banuara dhe përdorime të shumta të lejuara që përshtaten me karakterin e kombinuar dhe funksionimin ekzistues të rrjetit urban. Përdorime të shumta – të kombinuara përcaktohen edhe në vendbanimet më të mëdha të popullsisë në të cilat përqëndrohen edhe përdorime të tjera përveç atyre të banimit dhe shfaqin një funksionin urban thelbësor (vendbanimet Poshnje, Kutalli, Drenovicë). Ndryshimi me qytetin konsiston në përmbajtjen e kategorive të përdorimeve të tokës

dhe në faktin se janë vënë disa kufizime, p.sh. në kapacitetin e njësive hotelerike, atj. Vendbanimet më të vogla të popullsisë përbëjnë, në vija të përgjithshme, nga një njësi secila ku përqëndrohen pak përdorime të lejuara, si banimi, ndërtesa të kujdesit dhe mbrojtjes sociale, aktivitete sociale dhe rekreacioni me kufizime, laboratorë profesionalë me shqetësim të ulët, facilitete arsimimi dhe kujdesi.

Në lidhje me përdorimet e tokës, është bërë një përpjekje përshtatjeje e atyre që përmenden më lart, me ato që përcaktohen në kategoritë e përdorimit të tokës të VKM 671/2015.

1.4. Pozicionimi i shërbimeve dhe rrjeti kryesor i infrastrukturës

Duke shqyruar infrastrukturën sociale në Bashkinë e Urës Vajgurore, propozohet fuqizim i vendbanimeve që kanë përmasa relativisht të mëdha të popullsisë dhe/ose pozicionohen si qendra me peshë në lidhje me vendbanimet e tjera që ofrojnë shërbime.

Kështu, vendbanimet e njësisë administrative Poshnjë, të cilat grumbullojnë infrastrukturën më të madhe të propozuar, i shërbejnë edhe vendbanimeve Syzez, Banaj, Gajdë, Çiflik dhe Hingë. Përkatësisht fuqizohen edhe vendbanimet Kutalli, Drenovicë, Goriçan Qender, Goriçan Çlirim dhe Pobrat të njësisë administrative Kutalli dhe vendbanimet Donofrosë dhe Cetë e njësisë administrative Cukalat. Vendbanimet Skrevan dhe Konisbaltë do ti shërbejnë rrjetit të vendbanimeve njësisë administrative Ura Vajgurore.

Një rast të veçantë përbën qyteti me të njëjtën emër, selia e Bashkisë. Ajo grumbullon një përmasë kritike të popullsisë, ka karakteristikat urbane dhe studiohet analitisht në lidhje me nevojat dhe infrastrukturën e propozuar sociale për njësi.

Propozimi analistik për shkollat dhe infrastrukturat e tjera sociale (hapësira kulturore dhe sportive, kujdesi social, hapësira të përbashkëta, etj.) përshkruhet analitisht në paragrafin 3.3 dhe në tabelat 3.3.1 deri në 3.3.7.

Rreth rrjeteve kryesore të infrastrukturës teknike, projekt i nevojshëm për të mbrojtur mjedisin dhe për të ruajtur shëndetin e banorëve të Urës Vajgurore është krijimi i landfillit. Formimi i kësaj zone do të jetë i tillë që mbetjet toksike, organike dhe mbetjet e tjera të landfillit të mos munden të përhapen në mjedisin rrethues apo të depërtojnë në burimet nëntokësore dhe ato mbitokësore ujore. Për këtë qëllim përdoret çimento, zhavorr, membrana plastike dhe materiale të tjera. Hedhja e mbeturinave në këtë hapësirë mund të zgjasë për një periudhë kohore maksimale prej 30 vjetësh. Pas përfundimit të kësaj periudhe kohore landfillimi mylllet dhe më pas zbatohen projekte të përshtatshme për rehabilitimin dhe rikthimin e mjedisit në formën e vet origjinale.

Propozohet, gjithashtu, edhe përmirësimi - modernizimi i rrjetit të ujitjes kolektive në dy zona, një në veri të vendbanimit Poshnjë dhe një tjetër rreth vendbanimit të rajonit Drenovicë në zonën tjetër të Bashkisë.

Projekt i rëndësishëm i cili do të çojë në zhvillimin e sektorit të bujqësisë është përmirësimi/plotësimi i rrjetit të ujitjes i dy zonave në veri të Poshnjës dhe (b) rreth Drenovicës. Propozohet ndërtimi i rrjetit primar dhe sekondar i kanaleve të ujitjes i seksionit drejtkëndor ose trapezoidal. Uji, përmes projekteve hyrëse të përshtatshme, nga lumi do të përfundojë në rrjet dhe në vazhdim përmes kanaleve do të drejtohet për nga sipërfaqet e kultivuara.

Rëndësi vendimtare për mbrojtjen e mjedisit të zonës së Ura Vajgurore është ndërtimi i dy njësive të trajtimit të ujërave të zeza në vendbanimet (a) Ura Vajgurore - Posnje dhe (b) Kutalli-Drenovicë.

Ndërtimi i Impianteve të trajtimit të ujërave të zeza do të duhet bëhet në pozicione të favorshme (pranë lumbit etj) me qëllim që aty të mund të kryhet trajtimi të ujërave të zeza të cilat do të përfundojnë përmes tubacionit të kanalizimit. Në vazhdim pasi këto mbetje të ujërave të zeza të përpunohen dhe të hiqen prej tyre substancat e dëmshme ato do të janë në dispozicion të marrësit në vazhdim. Impianti i trajtimit të ujërave të zeza do të ndërtohet pas hartimit të një studimi përkatës, i cili do të përfshijë kërkosat mjedisore, zhvillimin e ardhshëm të popullsisë, bazuar në standarde për projekte të tillë bashkëkohore.

Një tjetër projekt i rëndësishëm në zonën e studimit ka lidhje me mbrojtjen e brigjeve të lumbit Osum nga korrozioni. Bëhet fjalë për një projekt që do të bëhet plotësues i rigjenerimit të zonës bregore të lumbit Osum në qytetin Ura Vajgurore.

Projekti përfshin krijimin e një korridori të ecjes në këmbë dhe fuqizimit paralel të shpateve për mbrojtjen nga përblytjet. Projekt i rëndësishëm për rajonin dhe veçanërisht për qytetin Ura Vajgurore është projekt për mbrojtjen e brigjeve të lumbit me qëllim parandalimin e përblyjeve prej tij. Kjo mbrojtje mund të arrihet me konfigurimin e duhur të shpateve të shtratit të lumbit. Disa nga metodat e konfigurimit janë kutitë mbrojtëse me tela të thurur, veshja e shpateve me mure betoni mbrojtës, pastrimi i pjesën së poshtme të lumbit, etj. Në çdo rast, zgjidhja e saktë do të rezultojë pas zbatimit të studimit përkatës të mbrojtjes nga përblytjet, qëllimi i të cilit është identifikimi sa më i besueshëm i përblyjeve të mundshme nga lumi i Osumit, duke u bazuar në të dhënat e matjeve të reshjeve dhe aspektet klimatike të rajonit. Gjithashtu krijimi i një korridori për ecje përgjatë lumbit do të kontribuojë ndjeshëm në përmirësimin e zonës.

1.5. Zonat e mbrojtura të rëndësisë kombëtare

Në zonën e Bashkisë Ura Vajgurore nuk identifikojnë zona ekologjike të mbrojtura. Në bazë të VKM nr. 676, datë 20.12.2002, janë shpallur disa monumente natyrore në të gjithë vendin sipas kategorive të ndryshme. Brenda kufijve të Bashkisë Ura Vajgurore në njësinë administrative Posnje ndodhet monument natyror (kategoria III) Lisi i Pashallisë, e cila nuk ekziston më.

Për sa i përket trashëgimisë kulturore, janë në ruajtje objektet arkeologjike dhe mbetje e tyre të kohëve më të reja, të cilat janë përcaktuar si monumente dhe mbrohen në nivel kombëtar, bazuar në Ligjin nr. 9048, datë 7.4.2003, "Për trashëgiminë kulturore". Objeketet e mbrojtura të trashëgimisë kulturore kategorizohen në: Objekte në mbikqyrje, Objekte në mbrojtje paraprake, Monument kulturore të kategorisë IIe dhe Monument kulturore të kategorisë I-^e.¹ Veçanërisht të rëndësishme janë mbetjet arkeologjike që përmenden në qytetin e lashtë të Ilirisë «DIMAL» në zonën e Kështjellës së Krotinës, në afërsi të vendbanimit me të njëjtin emër (Ligji 609/24-5-1948 dhe 586/17-3-1948, 4874/29-9-1971 Vendime).

1.6. Zonat kryesore të zhvillimit ekonomik dhe urban

Rol kyç në realizimin e vizionit dhe zbatimin e objektivave strategjike luajnë bizneset primare dhe banesat. Në këto zona është përqëndruar shumica e popullsisë dhe aktiviteteve ekonomike, të cilat krijojnë mundësi të reja dhe janë bazë për ringjalljen dhe zhvillimin e qëndrueshëm të bashkisë. Propozohet që këto zona të jenë të shumëllojshme, me karakter dhe intensitet të ndryshëm, që të sigurohet një zhvillim sa më fleksibël dhe t'i përshtatet sfidave të së ardhmes duke qenë të qëndrueshme ndaj ndryshimeve të mëdha të mundshme (p.sh. mjedisore, ekonomike).

Si rajone ekonomike përfshihen të dy zonat e rregulluara për aktivitete ekonomike, të propozuara në pozicione të ndryshme (në krahasim me rrjetet infrastrukturore, njësitë ekzistuese të përqendrimit, tendencat e zhvillimit dhe kërkesat për legjislacion, sigurinë, higjienën dhe mbrojtjen e mjedisit) dhe rrjetin e infrastrukturës për të térhequr sa më shumë investime dhe për të kontribuar bindshëm për ringjalljen ekonomike dhe promovimin e bashkisë.

Kështu, në bashkinë Ura Vajgurore përcaktohen kufijtë e zonave ekonomike pranë akseve horizontale të zhvillimit (rruga shtetërore SH72 dhe SH73). Aktualisht zonat janë të përshtatshme për zhvillimin e biznesit për të gjithë sektorët e ekonomise dhe për nivele të ndryshme shërbimi. Përbajtja dhe përdorimi i aktiviteteve të lejuara varet nga vendndodhja e këtyre zonave (p.sh. afërsia me zonat urbane, akset e infrastrukturës). Gjithashtu, zona fushore në pjesën veriore të Bashkisë është pjesë e një zonë më të gjerë me mundësi të lartë zhvillimi midis Lushnjës, Fierit dhe Urës Vajgurore, pasi ajo përbën fushën prodhuese më të madhe dhe më të pasur të vendit. Për më tepër, zona e tubacionit të gazit natyror TAP, e cila kalon në afërsi të kësaj zone konsiderohet me rëndësi ekonomike kombëtare. Së fundi, gërmimi, mirëmbajtja dhe përmirësimi i zonës arkeologjike të Dimal-it mund të konsiderohet si atraksion për térheqjen e vizitorëve dhe studjuesve dhe për pasjoe si mundësi ekonomike për Bashkinë.

Si zona kryesore të zhvillimit urban konsiderohen polet bazë të propozuara të rrjetit të dendur urban të Bashkisë, e cila është e organizuar mbi bazën e një zhvillimi të balancuar dhe policentrik. Konkrektisht bëhet fjalë për vendbanimet Ura Vajgurore, Poshnjë, Kutalli, Drenovicë, Cukalat dhe Syzez. Ura Vajgurore konsiderohet qendër kombëtare terciare, kryeqendra e Bashkisë aty janë përqëndruar shumica e shërbimeve bazë. Vendbanimet tjera kanë karakter të ngjashëm dhe janë të organizuara në mënyrë që ti shërbejnë njësive administrative të tyre, të mbështetur nga aktivitelet e bashkërendimit të ndihmës reciproke.

1.7. Tipologjitet territoriale të propozuara

Më poshtë trajtohen tipologjitet e përgjithshmë territoriale të cilat duhet të ndiqen gjatë ndërtimit të ndërtesave të banimit. Për këto tipologji u morrën parasysh:

- Tipologjia hapësinore ekzistuese, mënyra e vendosjes së ndërtesës në parcelë dhe territor.
- Raporti i ndërtesës me qytetin dhe lidhja me zonën përrth.
- Lloji dhe volumi i strukturave të ndërtimit dhe trajtimi i fasadës së tyre.
- Përfundimi i ndërtimit në katin e fundit (p.sh. mbyllja me cati, nencati, tarrace etj).

Për njësitë dhe nën-njësitë e banimit mund të përdoren kriteret e mësipërme.

Duke u bazuar në Ligjin nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit" dhe VKM nr. 671, datë 29.7.2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", territori administrativ i një njësie vendore të nivelistë parë ndahet në zona, njësi dhe parcela ndërtimore. Zona është ajo pjesë e territorit me karakteristika të përbashkëta e cila mund të përpunhet me një ose shumë njësi strukturore. Njësitë strukturore të territorit quhen zonat më të vogla në të cilat ndahet territori administrative i një njësie vendore. Parcelat ndërtimore mund të ndahen apo të bashkohen për qëllime zhvillimi. Tipologjitet e ndërtimit të banesave ndahet në banesa shumë-familjare dhe banesa individuale (tip vilë).

Qendra përbëhet nga tre lagje në të dyja anët e lumenit Osum, lagija "18 Totori" që është qendra urbane, lagija "28 Nëntori" dhe lagija "4 Shtatori". Tipologjia hapësinore e propozuar ka qëllim përcaktimin e standardeve urbane të strukturave (njëtrajtshmëria e llojit dhe volumit të strukturave, mënyra e vendosjes në njësi, skema e rrjetit rrugor e hapësirave publike, lartësia e strukturave), kryesisht për pjesën e saj lindore, për të siguaruar njësi kompakte e të njëtrajtshme.

Billojet e banimit përfshijnë dy ose më shumë ndërtesa në kontakt ose në distancë me njëra tjeterën, duke formuar një njësi të vetme arkitektonike. Këto ndërtesa do të lejohen në lartësi deri në katër kate, me vëllime drejtkëndore, me mundësi të thyerjeve në plan e volum (por ballkonet të janë të kufizuara në numër) dhe mbulim me taracë. Billojet e banimit mund të janë ne formë U-je, L-je apo me oborr të brendshëm apo variante të kombinuara. Për ndërtesa shumë të gjata është e domosdoshme ndarja e tyre në vëllime të veçanta. Ndërtesat do të lejohen të vendosen lirshëm në njësi, me përjashtim të lagjes "18 Totori", zonave që ndodhen në të dy anët e rrugëve kryesore (sic tregohet në këtë studim) dhe vendeve ku tashmë ka fasada të vazhduara; në të cilat ndërtesat do të vendosen në kufi me vijën e kuqe. Gjithashtu, vendosja e tyre duhet të jetë e tillë që midis tyre të krijuhet një rrjet i vazhdueshëm hapësirash dhe rrugësh. Nëse një ndërtesë ka njëren faqe më të madhë se 70 m, duhet që në nivelin e tokës të krijuhen çarje për të aksesuar hapësirën e lire të përbashkët dhe rrugët kryesore hyrëse.

Banesat shumë-familjare, janë objekte me vëllime drejtkëndore me forma gjatësore apo të tipit kullë. Ato do të lejohen me thyerje në plan e volum, me lartësi deri në pesë kate dhe mbulim me çati apo tarracë. Ndërtesat do të lejohen të vendosen lirshëm në njësi, me përjashtim të parcelave që shohin drejt akseve kryesore rrugore (sic tregohen në këtë studim) dhe vendeve ku tashmë ka fasada të vazhduara; në të cilat ndërtesat do të vendosen në kufi me vijën e kuqe.

Për kategoritë e blloqueve të banimit dhe të banesave shumë-familjare, duhet të shmanget monotonia e fasadave. Kjo arrihet duke ndryshuar madhësinë e apartamenteve në çdo kat apo duke ndryshuar konfigurimin e fasadave dhe ballkoneve. Në këtë mënyrë do të shmanget standartizimi i plotë; ndërkohë që do të projektohen apartamente të ngjashme por me ndryshime të vogla në vendosjen e hapësirave, duke prodhuar versione të ndryshme të të njëjtin lloj. Ndërthurja e mëyrave të menaxhimit në pjesë të ndryshme të ndërtesës do të sigurojë një morfologji interesante.

Banesat individuale (tip vilë) do të lejohen me lartësi deri në dy kate, me mbulim me çati ose taracë. Vendosja e ndërtesave në truall do të lihet e lirë, me përjashtim të parcelave që shohin në akset kryesore rrugore (sic tregohen në këtë studim) dhe vendet ku shfaqen fasada të vazhduara, në të cilat ndërtesat do të vendosen në kontakt me vijën e kuqe. Banesat individuale mund të organizohen të veçuara, në rrjesht apo të gjitura dy e nga dy; kjo varet nga mënyra e organizimit të zonave të banimit sipas parashikimeve të mundshme të planit të detajuar vendor.

Propozohet që në zonat ku do të hartohet PDV për ndërtimin e blloqeve të banimit, tipologjia e ndërtimit të organizohet duke patur në mendje integrim harmonik të blloqeve të banimit me mjedisin natyror dhe atë të banuar, shfrytëzimin e hapësirave të lira dhe plotësimin e kërkesave të nevojshme për nevojat sociale të qytetit.

Këto tipologji ndërtimore aplikohen edhe në vendbanimet Poshnjë, Drenovicë dhe Kutalli, me ndryshi që numri maksimal i kateve të lejuara është tre.

Në të gjitha vendbanimet tjera të Bashkisë lejohen tipologjite e mësipërme territoriale, me përjashtim të banesave shumë-familjare, ndërsa lartësia maksimale e godinave të banimit është deri në dy kate. Bëjnë përjashtim disa fshatra malore, ku ka ndryshim tipologje ndërtimi pasi bashkëjetojnë me banesat e reja me ato të vjetra prej guri dhe arkitekturë tradicionale. Këto fshatra janë Vokopola, Skrevan, Bistrovicë, Cukalat, Allambres, Krotinë dhe Çetë. Në këto fshatra do të lejohen vetëm banesa individuale, me shtrirje të thjeshtë dhe drejtkëndore, deri në dy kate, dhe mbulimi i tyre do të lejohet vetëm me çati me dy ose katër pjerrësi. Për ndërtesat njëkatëshe ndihmëse (p.sh depot) do të lejohet çatia me një platformë. Ndërtesat do të lejohen të vendosen lirshëm në parcelë, me përjashtim të rasteve kur krijohen fasada të vazduhuara, linjë e cila duhet të ndiqet.

1.8. Plani i Detajuar Vendor

Bazuar në nenin nr. 22 të Ligjit Nr. 107/2014, datë 31.7.2014, “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, i ndryshuar, dhe nenin nr. 55 të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 671, datë 29.07.2015, “Për Miratimin e Rregullores së Planifikimit te Territorit”, ky studim përcakton njësitë ose grupin e njësive, për të cilat duhet të hartohet Plani i Detajuar Vendor (PDV).

Plani i Detajuar Vendor hartohet me qëllim:¹

- a) Zhvillimin dhe/ose rizhvillimin e një zone.
- b) Rijgenerimin/ripërtëritjen e një zone kryesisht urbane.
- c) Ndërtimin e infrastrukturave publike.
- ç) Ndryshim të përdorimit të tokës dhe kushteve të zhvillimit.
- d) Investime publike që ndikojnë në ndryshimin ose rishpërndarjen e treguesve të zhvillimit
- dh) Programe të transferimit të së drejtës për zhvillim dhe të intensitetit me kushte.

Në përgjithësi, Plan i Detajuar Vendor propozohet në zonat ku është zgjedhur për të drejtar zhvillimin dhe pritet që në këto zona të rritet presioni i zhvillimit. Për këtë arsy, PDV konsiderohet si një mjet i përshtatshëm për të organizuar hapësirat dhe për të siguruar infrastrukturën e nevojshme. Madhësia e zonave për PDV varet nga ndërtesat ekzistuese dhe dendësia e rrjetit rrugor, si dhe dendësia e mënyra e zhvillimit të ndërtimeve të reja. Kështu propozohen njësi me madhësi të ndryshme, disa edhe të vogla, që të janë elastike dhe të menaxhohen lehtë. Për të caktuar kufijtë e zonave ku do zhvillohet Plan i Detajuar Vendor, janë ndjekur kufijtë e dallueshme

¹ a, b, c: bazuar në nenin nr. 22 të Ligjit Nr. 107/2014, datë 31.7.2014, “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, i ndryshuar / ç, d, dh: bazuar në nenin nr. 55 të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 671, datë 29.07.2015, “Për Miratimin e Rregullores së Planifikimit te Territorit”

të rrugëve (ekzistuese apo të propozuara), janë marrë parasysh ngjashmëritë e tipologjive hapësinore dhe kërkesat për të krijuar njësi me zhvillime kompakte e të njëtrajtshme.

Zhvillimi përmes Planit të Detajuar Vendor lidhet me njësi të cilat i përkasin dy zonave me orientime të ndryshme: zona ekonomike dhe zona të zhvillimit të banimit. Këto të fundit ndodhen në qytetin e Urës Vajgurore.

Më veçanërisht propozohet hartimi i Planit të Detajuar Vendor për njësi të cilat i përkasin lagjes "4 Shtatori", në të cilën është drejtuar tërheqja e popullsisë së re dhe si pasojë zhvillimi modern i banimit. Bëhet fjalë a) për zona pothuajse të pa ndërtuara, me një ose më shume pronarë (ZU 15, 19), b) zona joaktive (vende të vjetra industriale me ndërtesa në gjendje shumë të keqe) të cilat ndodhen të bllokuara në rrjetin urban (ZU 17, 18) dhe c) zona më ndërtimë të kufizuara dhe të shpërndara, ku mundon pothuajse çdo lloj infrastrukturë (ZU 13, 14.1-14.2). Gjithashtu, Plani i Detajuar Vendor do të hartohet për njësi që ndodhen në periferi të lagjes qëndrore të qytetit dhe janë ose të pandërtuara, dhe prandaj mund të zhvillohen nga fillimi me standarte moderne dhe me cilësi të lartë të ndërtimeve (ZU 5); ose është zhvilluar vetëm pjesa ballore e tyre me rrugën kryesore dhe duhet të zhvillohet në mënyrë të drejtë në të gjithë pjesët e saj (ZU 11.1-11.2).

Gjithashtu, PDV-të propozohet të hartohen edhe për njësitë ZE.1.1-1.2, 2.1-2.2, 3.1-3.5 dhe 4.1-4.2. Argumentohet se vendosja e bizneseve në receptorë të organizuar të aktiviteteve produktive lejon kushte më të buta për të vepruar, siguron infrastrukturën e nevojshme, lehtëson procedurën e marrjes së lejeve të nevojshme, kontribuon në rregullimin optimal të përdorimit të tokës dhe shambah konfliktet, ecën në përputhje me përpjektjet e përgjithshme për mbrojtjen e mjedisit si dhe me përbushjen e objektivave për zhvillim të qëndrueshëm.

1.9. Shpërndarja e popullësisë në territor

Pas analizës së të dhënave, siç e pamë në fazat e mëparshme të studimit, vlerësohet se GDP e Bashkisë Ura Vajgurore do të rritet në vitet e ardhshme dhe për këtë do të kontribuojë pozitivisht edhe ky studim. Për më tepër, vlerësohet se do të ketë aktivitete të reja ekonomike, veprat infrastrukturore si dhe do të përthihen investime të reja për zonën. Si rezultat, do të krijohen vende të reja pune dhe parashikohet të rritet niveli i mirëqënieve në nivel bashkie. Këto veprime do të financohen nga programe të ndryshme me peshë, të tillë si programet evropiane (Interreg, Balkan Med etj), investimet për shkak të ndërtimit të TAP, investimet publike, etj.

Si e tillë, pavarësisht nga fakti se në Qark dhe në Bashki është regjistruar rënie e popullsisë, gjykojmë të nevojshme për të marrë në konsideratë një përqindje të vogël të rritjes së popullsisë, e cila justifikohet nga zhvillimi i përgjithshëm që ne besojmë se do të ketë në të ardhmen.

Pra, në fazën B, bënë disa parashikime lidhur me popullsinë për vendbanimet e Bashkise, duke kombinuar rezultatet e INSTAT-it dhe duke bërë supozimin se do të ketë një rritje vjetore prej + 0.5% për të gjitha vendbanimet e njësive administrative të Urës Vajgurore, sepse është vlerësuar se këto njësi kanë karakteristika të ngjashme ekonomike dhe sociale.

Për të vlerësuar rritjen e popullsisë në nivel vendbanimi dhe jo më në nivel të njësive administrative, janë bërë supozimet e mëposhtme. E dhëna e vetme që kishim është popullsia sipas INSTAT për vitin 2011, e cila megjithatë, i referohet nivelit të ish Bashkisë, dmth për Bashkinë Ura

Vajgurore kemi të dhënë, në bazë të INSTAT 2011, të regjistruar 7,232 banorë për njësinë administrative Ura Vajgurore, 7,375 banorë për njësinë administrative Posnjë, 9,643 banorë për njësinë administrative Kutalli dhe 3,045 banorë për njësinë administrative Cukalat, totali 27,295 banorë për gjithë Bashkinë. Bazuar në hulumtimin tonë në terren, vizitat tona në vendbanimet e Bashkisë si dhe faktorë të tjera, analizuam shpërndarjen e popullësia sipas çdo njësie administrativë (që i përkasin ish-komunave). Në bazë të këtyre të dhënavave rezultoi kolona "Llogaritja e popullsise 2011" në tabelën e mëposhtme (Tabela 1.9.1) që tregon llogaritjen e popullësisë për vitin 2011. Në vazhdim u përdor formula e komponimit bazuar në ekuacionin matematikor:

$$E_v = E_0 \cdot (1 + \rho)^v$$

Ku

Ev: popullsia e parashikuar

Eo: popullsia në vitin 2011

ρ : Rritja vjetore e popullsise (ashtu si llogaritet për Bashkine Ura Vajgurore nga 0,5% deri 1%).

v: vitet për të cilat do të bëhet parashikimi (dmth nga viti 2011 deri në vitin 2030), pra në total 19 vjet.

Rezultatet e parashikimit të rritjes së popullsise së vendbaneve të Bashkinë Ura Vajgurore, pas aplikimit të formulës së komponimit, janë paraqitur në tabelën e mëposhtme (Tabela 1.9.1).

BASHKI / Njësi Administrative	VENDBANIMI		LLOGARITJA E POPULLSISE 2011	PARASHIKIM I POLULLSISE 2030
Ura Vajgurore	1	Ura Vajgurore	5246	5767
	2	Bistrovicë	298	328
	3	Konisbalte	593	652
	4	Pashalli	382	420
	5	Vokopolë	244	268
	6	Skrevan	469	516
Poshnje	7	Poshnje	2381	2618
	8	Polizhan	416	457
	9	Çiflik	352	387
	10	Arrëz	401	441
	11	Agim	243	267
	12	Banaj	967	1063
	13	Gajdë	688	756
	14	Malas Gropë	233	256
	15	Syzez	456	501
	16	Sheq Gajdë	271	298
	17	Hingë	596	655
	18	Kuç	371	408

Kutalli	19	Kutalli	1899	2088
	20	Sqepur	441	485
	21	Drenovicë	2401	2640
	22	Sematicë	1342	1475
	23	Pobrat	813	894
	24	Rërëz	385	423
	25	Protoduar	96	106
	26	Goriçan Qendër	927	1019
	27	Goriçan Çlirim	1143	1257
	28	Malas Breg	196	215
Cukalat	29	Donofrosë	656	721
	30	Slanicë	297	327
	31	Cukalat	368	405
	32	Allambres	617	678
	33	Krotinë	258	284
	34	Çetë	308	339

Table 1.9.1 Parashikimi popullsisë për njësitë administrative të Bashkisë Ura Vajgurore për vitin 2030, me formulën e komponimit.

Në vazhdim, bazuar në parashikimin e popullsisë për vitin 2030, rezultojnë tabelat e infrastrukturave sociale, të shërbimeve të dobishme dhe të përdorime të përbashkëta, të nevojshme në çdo vendbanim të Bashkisë Ura Vajgurore, të cilët paraqiten në mënyrë të detajuar në Kapitullin 3.3.

1.10. Plani i strehimit

Bazuar në parashikimet e popullsisë për vitin 2030, kapacitetin ekzistues të zonave urbane siç përcaktohen nga ky studim (vija e gjelbër) dhe vlerësimi i cilësisë dhe gjendjes të mjedisit të ndërtuar në përputhje me analizën përkatëse, përcaktohet plani i strehimit. Kjo përfshin drejtimet kryesore për zhvillimin urban të vendbanimeve, në përputhje me dispozitat e VKM 671, datë 29.7.2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", nenet 54.2.g. dhe 2.II.8, 16, 29, 30, 37; sipas të cilave zhvillimi urban mund të jetë këtyre pesë tipeve: konsolidim, urbanizim, konservim, rizhvillim, rigjenerim dhe dendësim. Përbajtja e tyre përcaktohet në VKM 671, datë 29.7.2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit" (neni 2, nënsekcionet II.8, II.16, II.29, II.30, II.37).

Në zonat urbane të Bashkisë Ura Vajgurore në përgjithësi nevojitet konsolidim. Rindërtimi intensiv i dekadave të fundit, pa investime proporcionale të shërbimeve dhe infrastrukturave të tjera të përbashkëta, pa një plan të organizuar, solli krijimin e vendbanimeve të shpërhapura e pa infrastrukturën e duhur, me rrjet rrugor iracional dhe densitet të pabarabartë. Ky model ngjason shumicën e vendbanimeve Përjashtim bëjnë njësitë administrative Vokopolë, Skrevan, Bistrovicë, Cukalat, Allambres, Krotinë dhe Çetë, ku në një pjesë të tyre mund të aplikohet konservimi. Në këto njësi administrative janë identifikuar ndërtesa të arkitekturës tradicionale, të cilat në veçanti nuk janë ndërtesa me vlerë konservimi, por si një e tërë përbëjnë një peizazh interesant të

strukturuar në ekuilibër me mjedisin. Gjithashtu, zona ekzistuese urbane shikohet e mjaftueshme për të pritur rritjen shumë të kufizuar të planifikuar të popullsisë. Në të njëjtën kohë nuk ka zona të degraduara ose zona të braktisura që kanë nevojë për rizhvillim ose rindërtim. Për këtë arsy, është e nevojshme përmirësimi dhe forcimi i infrastrukturës sociale e teknike dhe konservimi i zhvillimit të ri të banesave brenda kufijve ekzistues të vendbanimeve, pa rritur marzhet e koeficientëve kritikë që mund të degradojnë cilësinë e jetës.

Instrumenti i konsolidimit sygjerohet edhe për qytetin Ura Vajgurore, që ka ndjekur të njëtin zhvillimin deri më tani. Megjithatë, për shkak të madhësisë, funksionit të shërbimit (sipas PPK Bashkia Ura Vajgurore është qendër terciare në nivel kombëtar), dhe pozicionit (zhvillimi në të dy anët e lumenit), propozohen forma të tjera më të përshtatshme të zhvillimit. Kështu, njësitë 1, 2 dhe 13 kanë nevojë për rigjenerim, për shkak se:

- (a) janë më të ndoturat (p.sh. intensiteti lartë i përdorimeve, dendësia e lartë, hapësira të përbashkëta në sasi të vogël),
- (b) formojnë qendrën e qytetit, ku janë të përqëndruara shumica e aktiviteteve ekonomike dhe sociale,
- (c) përfshië lumin, bregu i të cilit është i degraduar.

Rigjenerimi do të përfshijë përmirësimin e hapësirave publike, modernizimin e godinës së bashkisë, përmirësimin e stokut të ndërtimit (p.sh. izolimi termik i ndërtesave, përdorimi i paneleve diellore) dhe riorganizimin e trafikut. Programe sociale të strehimit mund të zhvillohen në njësitë 11 dhe 19 nëpërmjet dendësimit dhe aplikimit të mjeteve të përshtatshme. Këto zona konsiderohen të përshtatshme për këtë qëllim, sepse kanë ndërtim minimal, ndodhen jashtë qendrës, por pranë saj. Për këtë arsy, ato mund te zhvillohen të organizuara dhe të projektuara, pa rënduar më tej qendrën dhe pa funksionuar të izoluara.

Së fundi, në njësitë 15, 17 dhe 18 do të zbatohet rizhvillim në mënyrë që uzinat e vjetra të aktiviteteve industriale dhe ekonomike të transformohen të organizuara e të kthehen nga zona joaktive e të degraduara në zona bashkëkohore banimi, argëtimi e shërbimesh.

1.11. Instrumentet për drejtimin e zhvillimit

Ligji nr. 107/2014 “Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit” formulon një kornizë gjithëpërfshirëse për menaxhimin e tokës, siguron instrumentat e planifikimit (p.sh. PDV, plane sektoriale), mjetet rregullatore (p.sh. rregullore, përcaktimi i përdorimit të tokës, etj.) dhe mjetet ekonomike për realizimin e tyre. Në veçanti, në nenet 30-36 të këtij ligji, pëershkruhen instrumentet për drejtimin e zhvillimit që në mënyrë të detajuar janë:

- Intensiteti i ndërtimit me kushte.
- Transferimi i së drejtës për zhvillim.
- Zhvillimi i detyrueshëm i tokës.
- Pezullimi i zhvillimit.
- Servituti publik.
- E drejta e transferimit

- E drejta e preferimit

Mënyra dhe procedura e zbatimit të 2 pikave të para analizohet më tej sipas Vendimit nr. 408, datë 13.5.2015 “Për miratimin e rregullores së zhvillimit të territorit”.

Të gjithë këto instrumente janë të ndryshëm midis tyre, por mund të funksionojnë së bashku. Ato aplikohen në çdo rast të zhvillimit apo ndërtimit, dhe nëpërmjet tyre Bashkia mund të sigurojë tokë, infrastrukturë dhe / ose financim. Dy të parët lidhen me PPV, sepse duhet të përcaktohen zonat e aplikimit të instrumentit (për të parin) dhe zonat e pranimit dhe marrjes të të drejtës të zhvillimit (për të dytin).

Në veçanti për Bashkinë është propozuar të përdoret instrumenti «Intensiteti i ndërtimit me kushte», i cili mund të realizohet me forma të ndryshme p.sh: ofrimin e së drejtës së ndërtimit të kateve shtesë nëse zhvilluesi plotëson disa kushte shtesë për investimet publike të llojeve të ndryshme si banesa sociale, hapësira të gjelbra, objekte sociale dhe shëndetësore, rrugë dhe infrastrukturë tjeter teknike, etj. Ky instrument mund të aplikohet:

(a) Në zonat periferike të qytetit (selia e bashkisë), të cilat meqënëse janë larg nga qendra nuk dëmtojnë mjedisin me trafik apo ndikime të tjera. Për më tepër, në zonat periferike ndërtimi është zakonisht më i kufizuar dhe për këtë arsy mund edhe të jetë e dëshiruesheme rritja e tij, natyrish me kushte.

(b) Në zona, zhvillimi i të cilave është sygjeruar përmes mbushjes urbane (filling), për të shërbyer edhe si motivim i plotësimit të boshllëqeve në zonat urbane.

Transferimi i së drejtës për zhvillim është një instrument potencialisht i dobishëm për të mbrojtur zonat ku rritja nuk është e dëshirueshme ose më pak e dëshirueshme. Megjithatë, kushtet e përcaktuara nga Vendimi nr. 408, datë 13.5.2015 “Për miratimin e rregullores së zhvillimit të territorit” lidhur me përdorimin e tokës (ka të bëjë vetëm me banesat) dhe sistemet që mbron (vetëm ato bujqësore dhe natyrore), kufizojnë një varg aplikimesh në zonat urbane për të lehtësuar disa zona tashmë të ndotura. Për këtë arsy, ky instrument nuk këshillohet të përdoren në zonën në studim.

Së fundi, listohen një sërë instrumentesh për financimin e infrastrukturës dhe zhvillimit urban (p.sh. rishikimi i sistemit të taksave, përmirësimi tarifave), të cilat, megjithatë, jo të gjithë janë të institucionalizuara. Megjithatë, studimi e sheh të arsyeshme detajimin e mëtejshëm dhe shfrytëzimin e tyre.

2. PLANI I MBROJTJES SË MJEDISIT

Plani i Mbrojtjes së Mjedisit përfshin masat për të trajtuar ndikimet mjedisore të përmendura në Vlerësimin Strategjik e Ndikimit Mjedisor shoqëruese me Hartimin të Planit të Përgjithshëm Vendor. Në të është paraqitur një informacion i hollësishëm i projektit që do të realizohet, përshtkrimi e qytetit dhe mjedisit fiziko-kimik e biologjik i tij, ndikimet pozitive dhe negative në mjedis të Planit të Përgjithshëm Vendor Bashkia Ura Vajgurore dhe masat që zbatuesi do të marrë për plotësimin e kritereve të nevojshme për mbrojtjen dhe administrimin sa më racional të mjedisit.

2.1. Propozime, drejtimet dhe masat për trajtimin e ndikimeve në mjedis të Planit

2.1.1. Hyrje

Plani për mbrojtjen e mjedisit përfshin masa që trajtohen ndikimet mjedisore të cilat janë propozuar nga Vlerësimi Strategjik Mjedisor, për të eliminuar efektet e mundshme të projektit në mjedis. Ajo gjithashtu përfshin programin e monitorimit të ndikimit në mjedis të propozuar nga Vlerësimi Strategjik Mjedisor e Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis, i cili është po aq i dobishëm për të ardhmen sipas ndikimeve mjedisore konkrete dhe masat përkatëse që duhet të zbatohen për të eliminuar ato.

Në kuadër të këtij vlerësimi u cituan ndikimet negative dhe pozitive, dhe në vazhdim u komentuan mundësitë e shfaqjes së ndikimeve, shkalla e tyre, shpeshtësia e shfaqjes së tyre dhe kohëzgjatja, kthyeshmëria, karakteri i tyre ndërkufitar, karakteri i tyre kumulativ ose sinergjik etj. Hapi i ardhshëm në VSM është të bëhen propozimet për masat në lidhje me trajtimin e ndikimeve të mësipërme mjedisore, për çdo faktor mjedisor dhe u konstatua se pritet të ndikohet negativisht. Është e qartë se masat e propozuara për trajtimin e ndikimeve mjedisore do të duhet të harmonizohen me Boshtet e Prioritetit të propozuara nga PPV dhe të jenë, nga pikëpamja ekonomike, në gjendje për t'u zbatuar.

2.1.2. Trajtimi i ndikimeve në terren

Terreni, siç u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6, pritet të ndikohet negativisht nga ndërtimi i digave për prodhim të energjisë elektriqe, në kuadrin e Burimeve të Rinovueshme të Enerjisë, në kuptimin e presionit që do të ushtrojë uji në terren me rrezik erozionin e mëtejshëm etj. Ky ndikim i mundshëm do të jetë i kthyeshëm, nëse hartohen studime gjeologjike dhe hidrogjeologjike të përshtatshme në lidhje me pozicionet që do të përzgjidhen për të ndërtuar digat, në mënyrë që përmes këtyre studimeve të minimizohet rreziku i erozionit dhe të rreziqeve apo dështimit të digës.

Gjithashtu, siç rezulton nga paragrafët e mësipërm dhe nga Kapitulli 6, propozimet për fuqizimin dhe promovimin e sektorit primar, përbajnjë edhe rrezikun e ndotjes së tokës nga pesticidet dhe plehrat kimike, si dhe uljen e cilësisë së tokës, pasi dihet se kur tokat kultivoohen intensivisht gjatë një periudhë të gjatë kohore, përdorimi i vazhdueshëm i plehrave dhe pesticideve e bën atë më të

varfër në lëndë organike, dhe kështu tokat karakterizohen si "të lodhura". Ky ndikim i mundshëm, mund të trajtohet në mënyrë parandaluese, nëse:

- Ekziston mbështetja e përshtatshme shkencore për buqjt dhe për ata që angazhohen profesionalisht në sektorin primar, nga agronomë dhe specialistë të tjerë, të cilët do të analizojnë për ta problemet dhe pasojat e përdorimit të tepërt të plehrave dhe pesticideve, dhe të zgjidhen alternativa për fermerët, duke mbështetur prodhimin e tyre, psh., me metoda organike apo duke përdorur përzierje plehrash organike për rritje të lëndëve organike të tokës, ose duke testuar kultura të reja të përshtatshme për tokën e rajonit dhe që nuk kërkojnë shumë përdorim të plehrave kimike.
- Nëse ka organizim të fermerëve në kooperativa, në mënyrë që këto skema bashkëpunuese të mund të zgjidhin më lehtë problemet e mundshme dhe të udhëheqin, me informacionin e duhur, fermerët.
- Nëse ndiqen praktikat e mira bujqësore, në përputhje me Direktivat e Bashkimit Evropian, kështu do të ketë minimizim të përdorimit të plehrave dhe pesticideve.

2.1.3. Trajtimi ndikimeve në ajër dhe tek faktorët klimatikë

Ajri dhe cilësia e atmosferës, si dhe faktorët klimatikë, nuk pritet të preken nga propozimet e Planit, siç u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6. Për këtë arsy, nuk propozohet ndonjë masë zbutëse.

2.1.4. Trajtimi i ndikimeve në ujëra

Uji, siç u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6, pritet të ndikohet negativisht: a) nga intensifikimi dhe fuqizimi i prodhimit primar, b) nga promovimi i sektorit të përpunimit të produkteve bujqësore, c) nga zhvillimi dhe promovimi i sektorit të agrturizmit dhe d), nga promovimi i Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë, nëse ndërtohen diga hidrocentralesh.

Kështu, intensifikimi i konsumit të sasive të mëdha të ujit për ujitje nga fuqizimi i prodhimit primar, është e mundur të trajtohet në mënyrë parandaluese, me ndihmën:

- E zbatimit të një plani të qëndrueshëm të menaxhimit të ujit për ujitje, siç edhe propozohet në Boshtin e Prioritetit 6.
- E mbështetjes së fermerëve nga agronomët dhe specialistët e tjerë me qëllim për të zgjedhur kultura që nuk kërkojnë sasi të mëdha të ujitjes.
- E ndërtimit të rrjeteve moderne të ujitjes kolektive, në mënyrë që të minimizohet sasia e ujit për ujitje që humbet me anë të avullimit dhe të ujitet bima direkt e në rrënje, e cila thith ujin, në mënyrë që të ketë maksimizim të efikasitetit të sistemeve të ujitjes.
- E ndërtimit të rezervuarëve dhe digave, për të mbështetur ujitjen dhe minimizimin e pompimit të ujërave nëntokësore.
- E kontrollit të shpimeve të shpërndara të fermerëve, në mënyrë që të mund të bëhet i mundur zbatimi i një plani realist të menaxhimit të ujit për ujitje.

Konsumi i ujit nga aktivitetet e përpunimit mund të kontrollohet në mënyrë parandaluese: me ushtrimin e një politike të përshtatshme të faturimit të ujit, në mënyrë që të mos inkurajohet

keqpërdorimi; me organizimin hapësinor dhe përqëndrimin e njësive përpunuese në zona ekonomike të prodhimit, në mënyrë që të ketë një menaxhim kolektiv të ujit dhe një përgjegjësi kolektive të përbashkët në aspektin e konsumimit të tij; me kontrollin e puseve individuale të njësive, në mënyrë që të mund të zbatohet një plan i qëndrueshëm i menaxhimit të burimeve ujore të Bashkisë; dhe me përdorimin e makinerive bashkëkohore në njësitë prodhuese, në mënyrë që të mos konsumohet sasi e madhe uji dhe të kursehet ai. Në të ardhmen, adaptimi nga njësitë prodhuese i Sistemeve të Menaxhimit të Mjedisit p.sh. ISO 14000, EMAS, etj do të kontribuojë gjithashtu pozitivisht në kursimin e ujit.

Rritja e konsumit të ujit nga zhvillimi i aktiviteteve të turizmit rural do të rezultojë nga uji për ujitje që do të përdoret për qëllimet përkatëse që lidhen me njësitë agroturistike, si edhe nga uji për pirje që do të konsumohet nga turistët, por edhe nga shërbimet që do tu ofrohen atyre. Për ujin për ujitje, është e mundur të zbatohen masat e përmendura më parë. Për furnizimin me ujë, është i mundur reduktimi i konsumit të tij nëpërmjet aplikimit të sistemeve të kursimit p.sh. në ambientet sanitare të dhomave, kuzhinë, etj. Gjithashtu, ndërgjegjësimi i vizitorëve përmes një informacioni të matur, përmes tabelave të vendosura në dhoma etj. Është i dobishëm, në mënyrë që të mos keqpërdorohet uji që ata përdorin.

Së fundi, ndërtimi i digave hidroelektrike në kuadër të promovimit të Burimeve të Rinovueshme të Energjisë mund të sjellë një ndikim negativ në menaxhimin e ujit për ujitje, kështu do të duhet të merret në konsideratë mundësia e ndërtimit dhe përcaktimi i përshtatshëm i pozicionit të tyre, duke marrë parasysh seriozisht nevojat e sektorit bujqësor. Gjithashtu, është e nevojshme të institucionalizohet një kuadër rregullator funksionimi i digave, veçanërisht nëse menaxhimi dhe funksionimi i tyre realizohet nga individët privatë, pasi është vënë re se në mënyrë që të maksimizohen të ardhurat e tyre, kompanitë që prodhojnë energji elektrike, mbushin digat me shumë ujë, kështu në periudha me reshje të shumta, nuk ka më mundësi të ruajtjes së ujërave të shiut dhe ata detyrohen të hapin portat e digave duke shkaktuar përmbytje në zonat poshtë saj.

2.1.5. Trajtimi i ndikimeve në biodiversitet

Biodiversiteti, siç u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6, pritet të ndikohet negativisht nga nxitja e Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë dhe në veçanti nga ndërtimi i parqeve eolike, të cilat, siç u përmend shkaktojnë efekte negative në faunën e shpendëve, sidomos tek shpendët shtegëtarë. Këto **ndikime** është e mundshme të përballohen vetëm në mënyrë parandaluese. Është e nevojshme të përgatitet një Plan Kombëtar për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë në Shqipëri, i cili do të përcaktojë se cilat rajone janë të përshtatshme për zhvillimin e gjeotermal, cilat rajone kanë potencial të erës dhe janë të përshtatshme për zhvillimin e energjisë së erës, cilat rajone janë të përshtatshme për parqe fotovoltaikë, etj. Për rajonet që do të konsiderohen si të përshtatshme për zhvillimin e energjisë së erës, do të duhet gjithashtu të përgatitet edhe një studim ornitologjik me qëllim për të regjistruar faunën e shpendëve, në mënyrë që në fund, të vendoset në nivel kombëtar, në cilat rajone do të zhvillohen parqet eolike, bazuar edhe në informacion në lidhje me rëndësinë e faunes së shpendëve. Për shkak se pavarësia energetike e vendit është një çështje kombëtare dhe zhvillimi i Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë është gjithashtu me rëndësi Kombëtare, është e nevojshme që kriteret e zhvillimit të parqeve eolike të përcaktohen në të njëtin nivel kombëtar planifikimi, duke marrë parasysh ndikimet mbi faunën e

shpendëve dhe biodiversitetin. Dhe si rezultat, planet territoriale të Bashkive nuk do të kenë mundësinë të përjashtojnë nga planifikimi ndonjë formë të Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë nëse është miratuar Plani Kombëtar për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë.

2.1.6. Trajtimi i ndikimeve mbi mbetjet

Mbetjet, siç u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6, pritet të ndikohen negativisht nga zhvillimi i aktiviteteve prodhuase primare të produkteve, si dhe nga fuqizimi dhe promovimi i turizmit rural. Në thelb, krijimi i mbetjeve nga aktivitetet prodhuase do të zgjidhet përmes infrastrukturës së menaxhimit të mbetjeve që do të ndërtohet në vitet e ardhshme në të gjitha qarqet e Shqipërisë, dmth, me vendndodhjen, ndërtimin dhe funksionimin e landfilave të përshtatshme, si edhe promovimin e riciklimit të materiale të ndryshme dhe kompostimit të bio-mbetjeve - biosolide (<40% lagështi). Kështu, nuk do të ketë problem në sektorin e mbetjeve. Për më tepër, veçanërisht për njësitë e turizmit rural, si pjesë e aktiviteteve të tyre, është e mundur të zhvillojnë edhe aktivitete të kompostimit në hapësirat e tyre. Mbetjet nga gatimi, mbetjet nga ushqimi, mbetjet e "gjelbra" nga krasitja e pemëve dhe kositja dhe prerja e bimëve etj, është e mundur të përbëjnë lëndën e parë për kompostim brenda njësisë së agroturizmit, në mënyrë që të prodhohet kompost cilësor, të cilin më pas mund ta përdorin në aktivitetet e tyre bujqësore. Kështu, me zhvillimin e turizmit rural, është e mundur që në këto njësi të minimizohen mbetjet që do të dërgohen për varrim në hapësirat e përshtatshme të organizuara. Së fundi, theksohet nevoja e informimit të banorëve në lidhje me çështjet e mbetjeve. Është e dobishme që të kuptohet nga të gjithë se ndërtimi dhe funksionimi i landfilave sanitare kërkon një kosto dhe një pagesë e cila do të mbulohet nga ekonomitë shtëpiake të Bashkive, dhe Bashkitë në Agjencinë e Menaxhimit të Mbetjeve. Gjithashtu, për shkak se kjo kosto do të varet nga sasia e mbetjeve që do të rezultojnë për varrosje në zonën zyrtare të organizuar për këtë qëllim, është shumë i dobishëm zhvillimi i procesit të riciklimit të materialeve të ndryshme psh letër, metale, bateri, plastike, etj (dhe për arsy, gjithashtu, të ndikimit të tyre në mjedisit). Këto detaje do të duhet të bëhen të ditura tek komunitetet lokale, në mënyrë që të pranohen nga gjithë komuniteti gjithë infrastrukturat për menaxhimin e mbetjeve që do të ndërtohen në të ardhmen, por të bëhet edhe të kuptohet se në Bashkitë e vogla me më pak se 500.000 banorë nuk është ekonomikisht i mundshëm ndërtimi i projekteve me shkallë të gjerë për menaxhimin e mbetjeve për shkak se kostot e tyre operative janë të mëdha dhe të papërbollueshme për qytetarët. Si rrjedhim, informimi dhe pjesëmarrja aktive e komuniteteve lokale për reduktimin, parandalimin, riciklimin, kompostimin dhe varrmin (ose djegien) e mbeturinave është shumë e nevojshme për sigurimin e suksesit të menaxhimit të qëndrueshëm të mbetjeve të ngurta.

2.1.7. Trajtimi i ndikimeve në mjedisin akustik-zhurmat

Mjedisi akustik/zhurma, siç u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6, pritet të ndikohet negativisht nga aktivitetet e përpunimit të produkteve bujqësore, si dhe promovimi i Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë, nëse ndërtohen parqe eolike, të cilat shkaktojnë prodhimin e zhurmës. Zhurma nga aktivitetet prodhuase nuk do të shkaktojë shqetësim për mjedisin urban, pasi makineritë e ndryshme nuk do të jenë jashtë ndërtesave dhe këto aktivitete pozicionohen dhe zbatohen në zonat ekonomike të Bashkisë, të cilat do të ndodhen jashtë zonave të banimit. Si

rrjedhim, vendndodhja e propozuar e njësive të prodhimit jashtë zonave të banuara nga PPV është zgjidhja për mjedisin akustik të vendbanimeve. Lidhur me zhurmën nga parqet eolike, fillimisht propozohet vendosja e kriterit që distanca minimale e skajit ekstrem të turbinës, të jetë 500 metra nga kufiri i ri i çdo rajoni vendbanimi. Dhe kjo pasi është e pranuar se në këtë distancë zhurma e shkaktuar nga turbina pothujese nuk perceptohet. Një masë e dytë e trajtimit të zhurmës nga parqet eolike është zgjedhja e teknologjisë bashkëkohore të turbinave, pasi dihet se nga turbina e parë që është instaluar në një park eolik e deri më sot, teknologja e tyre është përmirësuar dhe problemi i zhurmës gjithashtu është zbutur. Rrjedhimisht, Vlerësimet e Ndikimeve në Mjedis për investimet e ardhshme në parqe eolike, do të duhet të paraqesin përkushtimin e investitorëve të mundshëm për përdorimin e turbinave të erës të teknologjisë së fundit, me qëllim që të kenë një zhurmë të reduktuar gjatë funksionimit të tyre.

2.1.8. Trajtimi i ndikimeve në popullsi dhe në asetet aktive

Popullësia dhe asetet aktive nuk pritet të preken nga propozimet e Planit, siç edhe u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6. Për këtë arsy, nuk propozohet ndonjë masë zbutëse. Në të vërtetë, siç u konstatua nga analiza e mësipërme, efekti i propozimeve të Planit do të jetë pozitiv si për popullsinë e Bashkisë ashtu edhe për asetet aktive.

2.1.9. Trajtimi i ndikimeve mbi trashëgiminë kulturore

Trashëgimia kulturore, monumentet, vendet arkeologjike nuk pritet të preken nga propozimet e Planit, siç edhe u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6. Për këtë arsy, nuk propozohet ndonjë masë zbutëse.

2.1.10. Trajtimi i ndikimeve mbi peizazhin

Mjedisi akustik/zhurmat, siç edhe u analizua në paragrafët e mësipërm dhe në Kapitullin 6, pritet të ndikohen negativisht nga aktivitetet e përpunimit të produkteve bujqësore apo nga njësitë industriale, nga promovimi i Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë, nëse do të instalohen parqe eolike, apo instalimi i shumë paneleve fotovoltaikë në kulmet apo strukturat e ndërtesave në vendbanime, ndërsa potencialisht, nëse ndërtohen shumë sera në hapësirën bujqësore, me dendësi të madhe, atëherë forcimi dhe zhvillimi i mëtejshëm i sektorit primar, do të shkaktojë një ndikim negativ mbi peizazhin.

Për njësitë e përpunimit të produkteve bujqësore dhe për forcimin e sektorit sekondar merret parasysh propozimi i PPV për vendosjen e tyre në zonat ekonomike të propozuara. Këto zona do të janë zona të organizuara të pristes së biznesit dhe njësive prodhuase dhe përqëndrimi i tyre në rajone të caktuara ka një tjetër avantazh: do të jetë e mundur zbatimi i një zone periferike të gjelbër në çdo zonë ekonomike, dhe madje me pemë të larta dhe me gjelbërim, me qëllim që të ketë izolim vizual nga rrugët aty pranë dhe nga zonat e banuara. Si rrjedhim, për çdo shqetësim vizual dhe ndikim mbi peizazhin ekziston mundësia të minimizohen.

Panelet fotovoltaikë në kulmet e ndërtesave dhe në strukturat e tyre do të instalohen në çati pa ungritur shumë nga tjegullat, kështu që minimizohet shqetësimi vizual.

Parqet eolike do të vendosen lart në kreshtat e maleve, ato do të janë të dukshme nga larg, por shqetësimi mbi peizazhin do jetë i kufizuar, ndërsa nga afër nuk do të jetë i dukshëm, sepse rrallë ndonjë rrugë lidhëse vendbanimesh kalon aty afër.

Në lidhje me serat, të mos krijohet një zonë e vazhdueshme, ato që gjenden në parcela që janë ngjitur me segmentet rrugore, duhet të janë së paku 5 metra larg nga kufijtë e çdo parcelë, me qëllim që midis tyre të ketë një hapësirë të dobishme.

Së fundi, theksohet se ndikimi vizual dhe ndikimi në peizazh ndikohet drejtpërdrejtë nga ndërhyrjet e njeriut në mjedisin natyror.

2.1.11. Parashtrimi i varianteve për zgjidhje të problematikes të hotspot-eve

Bazuar në Pikit e Nxehta (hotspot), që paraqiten në hartën përkatëse të Shtabit të Emergjencave Civile, në Bashkinë Ura Vajgurore identifikohen dy zona përmbytjesh në përputhje me <http://geoportal.asig.gov.al/hotspotalbania>. Megjithatë, nuk ka të dhëna për këto zona përmbytjesh, pra, nuk e dimë nëse: këto zona rezultuan nga harta e rasteve të përmbytjeve, cila është periudha e rikthimit – pra frekuencia e shfaqjes të këtyre përmbytjeve, cila është saktësia e kësaj harte, në se episodet e përmbytjeve ishin rezultat i fenomeneve ekstreme te motit apo çfarë i shkakton ato në përgjithësi. Prandaj, nuk është e mundur të nxirren përfundime të qëndrueshme dhe të propozohen zgjidhje dhe projekte konkrete. Por në fazën e II-të të PPV, duke identifikuar problemin e përmbytjeve në Bashki, janë propozuar në kuadër të Objektivit Strategjik 2 / Prioritetit 4, veprime që lidhen me mbrojtjen e tokës nga erozioni në kodra dhe tokën bujqësore, si dhe veprime lidhur me mbrojtjen nga fenomenet e përmbytjeve me ndërtimin e veprave rregulluese të përrrenjve.

Nga bashkëpunimi me Bashkinë nuk rezultoi se ekziston ndonjë problem lidhur me përmbytjet në Ura Vajgurore.

Nëse Bashkia do të identifikojë zona specifike që përmbyten, atëherë zgjidhja është një kombinim i projekteve që lidhen me largimin e sedimenteve nga thellësia e lumit Osum dhe pastrimi i shtratit e i shpateve nga mbeturinat. Materialet e sjella që transportohen nga përrenjtë, zvogëlojnë pjerrësinë e lumit dhe të përrrenjve, dhe kur ulet shpejtësia e rrjedhjes të ujit mbetjet e sjella depozitohen në pjesën e poshtme të tij. Kështu që krijohet një problem i madh kur rritet fluksi i rrjedhës së lumit pas një shiu të papritur dhe me intensitet të madh. Veçanërisht, lidhur me përmbytjet, do të duhet të hartoherë një studim hidrologjik dhe hidraulik, në mënyrë që të shfaqet madhësia e problemit të përmbytjeve, dhe me qëllim marrjen e vendimeve, nëse në vende të ndryshme të lumit Seman nevojitet ndërtimi i pritave, për të mbrojtur prodhimin, vendbanimet buzë lumit nga përmbytjet. Në çdo rast, duhet të vlerësohet rreziku i përmbytjeve nga studimi hidraulik dhe të krahasohet kostoja e projekteve me dëmet e mundshme nga përmbytjet, p.sh. nëse nuk rrezikohen jetë njerëzore dhe pasuri, dhe nëse zonat e përmbytjeve janë të «kontrolluara», atëherë studimi mund të mos e konsiderojë të nevojshme propozimin e asnje projekti. Së fundi, bazuar në informacionin në dispozicion dhe bashkëpunimin me Bashkinë, veprat e pastrimit të shtratit të lumit, vende vende, do të sjellin një përmirësim të dukshëm në shmangien e përmbytjetve të mundshme.

Së fundmi, në «Identifikimin dhe dhënien e prioritetit “hotspoteve mjedisore” në Shqipëri»², ku bëhet fjalë për ndotjen industriale dhe për “hotspotet”, vihet re se mbrojtja e mjedisit ishte një fakt që e shqetësonte Shqipërinë pas viteve 1990, vite kur filloj të rezultonte shqetësimi në lidhje me gjendjen mjedisore që ekzistonte afër zonave industriale. Industritë prodhuese të bakrit, kromit, hekur – nikelit, si edhe industria e naftës prodhonin miliona ton mbetje industriale pa menduar ndikimet mjedisore si edhe ndikimet në shëndet. Gjithashtu, substancat kimike që grumbullohen nga një numër i konsiderueshëm uzinash kimike u gjykua se mund të jenë një rrezik serioz, i cili kërkon disa masa të menjëherëshme në lidhje me disponimin e sigurt të tyre. Bazuar në sa më lart, UNEP ka identifikuar në gjithë vendin 5 “hotspote mjedisore” me rrezik serioz në lidhje me mjedisin dhe shëndetin e njeriut, 4 “hotspote mjedisore” me rrezik serioz në lidhje me mjedisin dhe shëndetin e njeriut dhe 8 zona të nxjerrjes dhe përpunimit të metaleve të cilat duhet të konsiderohen si zona të prioritetit.

Më pas, nga Ministria e Mjedisit, u identifikuau edhe zona të tjera “hotspots”, ndërkojë akoma nuk ekziston një listë e plotë dhe e saktë me të gjitha zonat “hotspote” në Shqipëri, majde asnjë e tillë në Bashkinë Ura Vajgurore. Bazuar në tabelën “Lista e hotspoteve të njohura mjedisore të cilat shkaktojnë probleme në shëndetin e njerëzve dhe në mjedis” (Aneksi 2), zona e studimit nuk ka zona të identifikuara “hotspote” që rezultojnë për shkak të industrive të ndryshme dhe atyre kimike dhe që mund të shkaktojnë ndikime si në mjedis ashtu dhe në shëndetin e banorëve të Bashkisë.

Bazuar në studimin e më lart përmendur³, synim themelor përbën përspejtimi i zhvillimit të qëndrueshëm mjedisor në Shqipëri, përmes integrimit të institucioneve për një zhvillim të qëndrueshëm në institucionet kombëtare, ato lokale dhe në programe, në vazhdim të programeve të UNEP dhe në bashkëpunim me Ministrinë e Mjedisit, dhe Institucionet e saj të vartësisë, Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregëtisë dhe Sipërmarrjes, Ministria e Energjisë dhe Industrisë, Instituti i Shëndetit Publik.

2.1.12. Konkluzion për trajtimin e ndikimeve mjedisore të propozimeve të Planit

Theksohet se Vlerësimi i Ndkimit në Mjedis që do të hartohet në të ardhmen për projekte të ndryshme të propozuara të infrastrukturës teknike apo për projekte zhvillimi në rajonin e Bashkisë, do të duhet të marrin parasysh këtë Vlerësim Strategjik Mjedisor (VSM), me qëllim që të jenë më efektiv në identifikimin, parashikimin dhe vlerësimin e ndikimeve mjedisore të planeve, si edhe në formulimin e masave për trajtimin e këtyre ndikimeve mjedisore. Është fakt, i konstatuar në përgjithësi, në komunitetin global shkencor se Studimet Strategjike të Ndkimit Mjedisor mund të sigurojnë kuadrin përfundim i Vlerësimeve më të mira dhe më të sukseshme të Ndkimit Mjedisor në plane të ndryshme të propozuara në të ardhmen. Njëkohësisht, ky Vlerësim Strategjik i Ndkimit Mjedisor është e mundur të përbëjë një "mjet kontrolli" të Vlerësimeve të ardhshme të Ndkimit në Mjedis që do të përgatiten për projekte të ndryshme të propozuara, pasi komunitetet lokale dhe të gjitha palët e interesuara që do të marrin pjesë në procedurat e konsultimit të Vlerësimit të Ndkimit në Mjedis, do të kenë mundësinë të përdorin këtë Vlerësimit Strategjik Mjedisor si një ndihmë.

² Project document, United Nations Development Programme, Country: Albania, MEFWA, UNDP, 2008-2011.

³ Identification and prioritization of “environmental hotspots” in Albanian, Project document, United Nations Development Programme, Country: Albania, MEFWA, UNDP, 2008-2011.

2.2. Program Monitorimi i N dikimit në Mjedis

Bazuar në sa u përmendën më lartë në lidhje me vlerësimin e ndikimeve mjedisore të propozimeve të Planit të propozuar (PPV), si edhe për masat e propozuara për trajtimin e tyre, shumë prej të cilave në thelb janë masa parandaluese, përshkruhet Programi i Monitorimit të N dikimit në Mjedis, i cili përfshin, sipas literaturës botërore, përcaktimin e personit përgjegjës për monitorimin dhe zbatimin e masave të trajtimit, kohën dhe shpeshtësinë e monitorimit, hartimin e raportit mbi harmonizimin e zbatimit të Planit të propozuar me angazhimet e Vlerësimit Strategjik Mjedisor (VSM Studimit), në lidhje me masat e trajtimit që u përmendën në paragrafët e mësipërm. N dikimet e parashikuara mjedisore dhe masat e propozuara të trajtimit janë përbledhur në tabelën e mëposhtme 2.2.1, për secilin faktor mjedisor, për të cilat u vlerësuan efekte negative:

Faktorë mjedisorë	N dikime të parashikuueshme negative	Masa të propozuara të trajtimit
Terren	<p>Promovim të Burimeve të Rinovueshme të Energjisë (hidrocentrale).</p> <p>Ndotje të terrenit nga pesticidet dhe plehrat kimike në kuadër të fuqizimit të sektorit primar.</p>	Hartimi i studimeve hidrogeologjike dhe gjeologjike për pozicionet e përzgjedhjes së ndërtimit të digës, për minimizimin e rezikut nga erozioni ose dëmtimit të digave Mbështetje shkencore i fermerëve – krijimi i kooperativave bujqësore – adaptimi i praktikave dhe rregullave të drejta dhe nga Udhëzimet e Bashkimit Evropian.
Ujëra	<p>Ndotje dhe ndikim në sasinë e ujërave nëntokësore nga intensifikimi dhe forcimi i prodhimit primar.</p> <p>Përdorim u ujit për promovimin e përpunimit të produkteve bujqësore.</p> <p>Përdorim të ujit për zhvillimin dhe promovimin e agroturizmit.</p>	Zbatim i një plani të qëndrueshëm të menaxhimit të ujit për ujitje - mbështetje shkencore të fermerëve - ndërtim i rrjeteve moderne kolektive të ujitjes - ndërtim të rezervuareve dhe digave - kontrolli i shpimeve të shpërndara të fermerëve.
Biodiversiteti	Prpmovim të Burimeve të Rinovueshme të Energjisë (parqe eolike).	Hartim të Planit Kombëtar për Energjinë e Ripërtëritshme në Shqipëri - përcaktim të zonave të përshtatshme për zhvillimin e energjisë gjeotermale, shfrytëzimin e energjisë së erës dhe energjisë diellore - hartim të studimeve ornitologjike në zonat me potencial eolik - përcaktim i kritereve për zhvillimin e energjisë eolike në të gjithë vendin
Mbetje	Shtim të mbetjeve nga përpunimi i produkteve bujqësore.	Ndërtim i landfillit - promovim i riciklimit të materialeve të ndryshme - promovim i bio-kompostimit dhe mbetjeve të "gjelbërtë" - informim të banorëve në lidhje me çështjet e menaxhimit të mbetjeve të

Faktorë mjedisore	Ndikime të parashikuara negative	Masa të propozuara të trajtimit
	Shtim të mbetjeve nga aktivitetet agroturistike.	ngurta. Informim dhe ndërgjegjësim i vizitorëve për menaxhimin e mbetjeve dhe ndarja e tyre përpunimin e tyre optimal dhe shfrytëzimin e tyre.
Mjedisi akustik/zhurma	Zhurma nga aktivitetet e përpunimit të produkteve bujqësore. Zhurma nga parqet eolike (Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë).	Izolim akustik i ndërtesave - organozim hapësinor i njësive të përpunimit në zonat ekonomike. Përdorim të teknologjisë optimale dhe moderne të turbinave të erës - vendosje të parqeve eolike në një distancë më të madhe se 500 metra nga kufiri i zonave të banuara.
Peizazhi	Ndryshime në peizazh nga aktivitetet e përpunimit të produkteve bujqësore. Ndryshime në peizazh nga fuqizimi i sektorit primar të prodhimit (serat). Ndryshime nga parqet eolike (Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë).	Organizim hapësinor i njësive të përpunimit në zonat ekonomike – zona perimetrike të gjelbërtë në çdo zonë ekonomike Distancë minimale prej të paktën 5 metra nga kufijtë e secilës parcelë për serat në zonat bujqësore me densitet të lartë. Vendosje të parqeve eolike me preferencë në kreshtat të largëta të zonave malore, pa qasje rrugore - respektim i Planit Kombëtar për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë në Shqipëri.

Tabela 2.2.1: Përbledhje e ndikimeve mjedisore të parashikuara negative tek faktorët mjedisore dhe të masave të propozuara të trajtimit të tyre.

Bazuar në tabelën 2.2.1, hartohet Tabela 2.2.2, ku paraqiten treguesit përkatës të përshtatshëm të monitorimit, frekuenca e përgatitjes së raportit informativ dhe organi përgjegjës për monitorimin:

Faktorët mjedisore	Masa të propozuara të trajtimit	Tregues monitorimi	Shpeshtësia e hartimit të raportit	Përgjegjësi i Programit të Monitorimit
Terren	Hartimi i studimeve hidrogeologjike dhe gjeologjike për pozicionet e përzgjedhjes së digave, me qëllim për të minimizuar rrezikun e erozionit ose dështimin e digave. Mbështetja shkencore e fermerëve - krijimi i kooperativave bujqësore - adaptimi i rregullave dhe praktikave të drejta bujqësore në përputhje me direktivat e Bashkimit Evropian.	Gjetje dhe konkluzione të studimeve gjeologjike. Numri i seminareve / vit Numri i kooperativave / vit Numri i anëtarëve të kooperativave / vit Numri i produkteve të certifikuara organike / vit.	Nuk kërkohet hartim rapporti. Studimet gjeologjike do të zhvillohen për çdo digë hidrocentrali. Raport vjetor ku do të përshkruhet objekti i trajnimit për secilin seminar, numri i kooperativave dhe objekti i veprimitarisë së tyre, numri i anëtarëve të kooperativave me regjistrim të prodhimit bujqësor të gjithësecilit dhe numrin dhe llojin e produkteve organike.	Ministria e Energjisë dhe Industrisë. Çdo kooperativë, në bashkëpunim me Bashkinë që do të ketë mbikëqyrjen e kooperativave.

Faktorët mjedisore	Masa të propozuara të trajtimit	Tregues monitorimi	Shpeshtësia e hartimit të raportit	Përgjegjësi i Programit të Monitorimit
Ujëra	<p>Zbatim i një plani të qëndrueshëm të menaxhimit të ujit përujtje - mbështetje shkencore të fermerëve - ndërtim të rrjeteve moderne kolektive të ujitjes - ndërtim të rezervuareve dhe digave - kontrolli i puseve të shpërndara të fermerëve.</p> <p>Ushtrim i politikës së përshtatshme të faturimit të ujit - organizim hapësinor dhe përqendrim i njësive prodhuase në rajonet ekonomike për menaxhimin kolektiv të ujit - kontroll të shpimeve individuale nga njësitë - përdorim të makinerive bashkëkohore nga njësitë prodhuase - adaptim të Sistemeve të Menaxhimit Mjedisor prej këtyre njësive prodhuase.</p> <p>Reduktim i konsumit të ujit të pijshëm, përmes zbatimit të sistemeve të kursimit - përmes informimit dhe ndërgjegjësimit të vizitorëve.</p>	<p>Kodifikim të propozimeve të planit të menaxhimit të ujit përujtje</p> <p>Numri i seminareve / vit Kilometra të rrjeteve të ujitjes kolektive / vit Vëllimi i ujit të rezervuarëve dhe digave</p> <p>Vendndodhja dhe sigurim të shpimeve private të ujitjes.</p> <p>Kostoja e ujit përujtje / m3 në vit për konsumatorët</p> <p>Konsumi i ujit m3 / vit për përpunuesit</p> <p>Vendndodhja dhe sigurim i shpimeve private industriale</p> <p>Përshkrim i makinerive dhe pajisjeve në Studimet e Ndiqimit në Mjedis</p> <p>Numri i ndërmarrjeve me Sistem Menaxhim të Mjedisit.</p> <p>Përshkrimi i masave të menaxhimit të ujit në njësitë agroturistike në Vlerësimin e Ndiqimit në Mjedis</p> <p>Numri i njësive agroturistike me sisteme të kursimit të ujit</p> <p>Numri i njësive të agroturizmit me Sistem Menaxhim të Mjedisit.</p>	<p>Raport vjetor me përbledhjen e propozimeve të planit të menaxhimit të ujit përujtje, objektin e trajnimit në çdo seminar, evoluimin përmasave të rrjeteve të ujitjes, evoluimin e vëllimit të rezervuarëve të ujit dhe tabelë me vendndodhjen dhe sigurimin e puseve private të ujitjes.</p> <p>Raport vjetor me koston e ujit përujtje/ m3 vit për konsumatorët, konsumin e ujit m3 / vit për përpunuesit, vendndodhjen dhe sigurimin e shpimeve private industriale, si edhe numri i kompanive me Sistemin e Menaxhimit të Mjedisit.</p> <p>Raport vjetor për konsumin e ujit m3 / vit për çdo njësi të Agroturizmit, numri dhe kapaciteti i njësive agroturistike dhe numri i njësive të agroturizmit me Sistemin e Menaxhimit të Mjedisit.</p>	<p>Bashkia në bashkëpunim me shërbimin kompetent të ujërave të Qarkut apo të Ministrisë.</p> <p>Bashkia në bashkëpunim me shërbimin kompetent të ujërave të Prefektureve apo të Ministrisë</p> <p>Shënim: Në Vlerësimin e Ndiqimit në Mjedis që do të miratohet nga agjencia kompetente licencimit mjedisor, të shqyrtohen me kujdes makineritë.</p> <p>Bashkia në bashkëpunim me shërbimin kompetent të ujërave të Qarkut ose të Ministrisë.</p>
Biodeversiteti	Hartim të Planit Kombëtar për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë në Shqipëri - përcaktim i zonave të përshtatshme për	Rajone ku do të pozicionohen parqet eolike dhe zona të rëndësishme përmbrojtjen e shpendëve	Nuk kërkohet hartimi i ndonjë raporti, por hartimi i Planit Kombëtar për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë në	Ministria e Energjisë dhe Industrisë për hartimin e Planit Kombëtar.

Faktorët mjedisorë	Masa të propozuara të trajtimit	Tregues monitorimi	Shpeshtësia e hartimit të raportit	Përgjegjësi i Programit të Monitorimit
	zhvillimin e energjisë gjeotermale, shfrytëzimin e energjisë së erës dhe energjisë diellore - zhvillim i studimeve ornitologjike në zonat me potencial eolik - përcaktimi i kritereve për zhvillimin e energjisë eolike në të gjithë vendin.	Përbledhje e kritereve për zhvillimin e energjisë eolike.	Shqipëri.	
Mbetje	<p>Ndërtim i landfillit për mbetjet - promovim i riciklimit të materialeve të ndryshme - promovimin e biokompostimit dhe mbetjeve "të gjelbërtë" - informim të banorëve në lidhje me çështjet e menaxhimit të mbetjeve të ngurta.</p> <p>Informim dhe ndërgjegjësim i vizitorëve për menaxhimin e mbetjeve dhe ndarja e tyre për një përpunim optimal.</p>	<p>Numri i landfillevë të mbetjeve Hapësirë e disponueshme e mbetur për varrosje e mbetjeve në çdo njësi</p> <p>Regjistrim të numrit të eveneve informative, të përbajtjes dhe numri i pjesëmarrësve.</p> <p>Sasia e mbetjeve organike që ndahan, me qëllim kompstimin e tyre</p> <p>Sasia e materialeve që ndahan për riciklim (qelqi, metali, plastike, letër, etj).</p>	<p>Rapor vjetor me të dhënata ku referohen treguesit, në lidhje me ambientet e landfillevë, por edhe të eveneve informative.</p> <p>Rapor vjetor mbi sasitë e mbetjeve sipas treguesve, sipas të dhënave të marra nga prodhuesit e mbetjeve.</p>	<p>Prefektura në bashkëpunim edhe me Bashkinë.</p> <p>Bashkia në bashkëpunim me Prefekurat, duke mbledhur të dhëna nga prodhuesit e mbetjeve dhe njësitë e menaxhimit të tyre.</p>
Mjedisi akustik/zhurma	<p>Izolimi akustik i ndërtave - organizim hapësinor i njësive të përpunimit në zonat ekonomike.</p> <p>Përdorim optimal i teknologjisë moderne të turbinave të erës - vendosje e parqeve eolike në një distancë më të madhe se 500 metra nga kufiri i zonave të banuara.</p>	<p>Shqyrtim të studimeve të ndërtave të përpunimit, me qëllim që të konstatohet pajisjet mekanike dhe masat e izolimit akustik.</p> <p>Regjistrim i numrit të turbinave të erës dhe të parqeve eolike në Bashki dhe theksim të distancës së tyre nga kufiri i zonave të banuara.</p>	<p>Nuk kërkohet ndonjë raport.</p> <p>Nuk kërkohet ndonjë raport, por regjistrimi do të bëhet në një sistem informativ.</p>	<p>Institucionet kompetente të Bashkisë për licencim do të marrin në konsideratë dhe do të shqyrtojnë studimet e ndërtimit të njësive të përpunimit.</p> <p>Regjistrimi do të bëhet nga Bashkia në bashkëpunim me Prefekutën Shënim: Në Vlerësimin e Ndikimit Mjedisor të referohet në mënyrë të veçantë çështja e zhurmës, në teknologjinë e turbinave të erës dhe</p>

Faktorët mjedisore	Masa të propozuara të trajtimit	Tregues monitorimi	Shpeshtësia e hartimit të raportit	Përgjegjësi i Programit të Monitorimit
				të shqyrtohet vendosja e parqeve eolike në lidhje me kufijtë e zonave të banuara.
Peizazhi	Organizim hapësinor i njësive të përpunimit në zona ekonomike - zone periferike e gjelbër në çdo zonë ekonomike.	Numri i njësive të përpunimit në çdo zonë ekonomike dhe numri i pemëve të mbjellë për kilometër në pjesën rrethuese të zonës ekonomike.	Raport vjetor me numrin e njësive të përpunimit dhe konstatim të gjendjes së mirë të mbjelljes rreth perimetrit të zonës ekonomike.	Bashkia në bashkëpunim me Autoritetin Drejtues të Zonës Ekonomike.
	Distancë minimale prej të paktën 5 metra nga kufijtë e se cilës parcelë për serat në zonat bujqësore me densitet të lartë.	Densitet i serave Serat e matur si: sipërsaqe e serave/ sipërsaqe e tokës bujqësore Harta e serave.	Raport vjetor përendësinë e serave dhe harta me vendndodhjen e tyre.	Shërbimet kompetente të ndërtimit të Bashkisë.
	Vendosje e parqeve eolike me preferencë në kreshta të largëta të uonave malore, pa qasje rrugore - respektim të Planit Kombëtar për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë në Shqipëri.	Krahasimi i çdo parku eolik të propozuar me Planin Kombëtar për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë në Shqipëri.		Autoriteti përgjegjës për licencimin mjedisor të çdo park eolic.

Tabela 2.2.2: Të dhëna bazë për Programin e Monitorimit të ndikimeve mjedisore dhe të masave për trajimin e tyre.

3. INFRASTRUKTURA PUBLIKE DHE PLANI I SHËRBIMEVE

3.1. Infrastruktura publike

Parimet bazë për të siguruar një infrastrukturë publike të mjaftueshme dhe efikase janë:

- Shpërndarja e balancuar hapësinore.
- Vendosja e përshtatshme për të shmangur ndërveprimet negative ndërmjet rrjeteve.
- Mbulimi i nevojave aktuale dhe të ardhshme (në bazë të vlerësimit-parashikimit të rritjes të popullsisë dhe arritjes të objektivave) me çdo zgjerim të nevojshëm.
- Përmirësimi cilësor dhe modernizimi i infrastrukturës ekzistuese.
- Sigurimi i mbrojtjes së mjedisit.
- Sigurimi i lidhjes dhe aksesueshmërisë.

Kërkohet një qasje gjithëpërfshirëse që optimizon efikasitetin e rrjetit, që të përbushë në mënyrë adekuate nevojat, të përmirësojë standardin e jetesës dhe të reduktojë impaktin mbi mjedisin.

TRANSPORTI

Kërkohet një sistem transporti i integruar, miqësor me mjedisin, i përshtatur në modelin e ri të propozuar të zhvillimit hapësinor. Objktivi kryesor është të sigurojë aksesueshmëri dhe lidhje në të gjithë territorin e Bashkisë. Ndërhyrjet e propozuara janë duke lëvizur në katër boshte:

1. Përmirësimi i sektorëve të ndryshëm të rrugëve ekzistuese, me veprime të tilla si përmirësimi i karakteristikave gjeometrike (p.sh. zgjerimi, ndërtimi i shpateve), mirëmbajtja, asfaltimi, etj. Në veçanti, propozohet:
 - Përmirësimi i rrugës SH73 (në drejtim të Fierit) dhe ndërhyrje për sigurinë rrugore në kryqëzime (p.sh drejt Drenovicës).
 - Përmirësimi i rrugës "Ura Vajgurore - Berat" nëpërmjet Bistrovicës.
 - Përmirësimi (stabilizimi i shpateve) në rrugën Donofrosë – Cukalat.
 - Përmirësimi i sigurisë rrugore në kryqëzimin e rrugës SH73 drejt Ciflikut.
 - Mirëmbajtja – përmirësimi i segmenteve të rrjetit rural në kuadër të zbatimit të TAP-it edhe në zonat rajonale për të mundësuar lidhjen me Bashkitë fqinje.
2. Në zgjerimin e rrjetit rrugor me lidhje të reja të propozuara dhe ndërtimin e projekteve të reja teknike. Propozohen ndërtimet si më poshtë:
 - Aksi rrugor që lidh Kutallin-Samaticën-Allcajn, që do të sigurojë lidhjen me Bashkinë e Lushnjës.
 - Aksi rrugor lidhës Kuçovë-SH72 nëpërmjet Arrëzit dhe urës.
 - Aksi rrugor lidhës i Donofrosë – Skrevan.
3. Krijimi i rrugëve të përshtatshme për lëvizje alternative (ecje, bicikleta), zhvillimi / fuqizimi i transportit ndërbashkiak. Në veçanti, propozohet:
 - Përmirësimi i sistemit të transportit ndërbashkiak (funksionimi i sistemit të transportit publik në intervale të rregullta kohore, të përditshme).

- Ndërtimi i terminalit të autobusëve.
 - Ndërtimi i korsisë së bicikletave në qendrën e Bashkisë.
 - Ndërtimi i trotuareve/ korsisë së bicikletave lidhëse me Kuçovën.
 - Ndërtimi i mbikalimeve në lumen Osum, në qendrën e Bashkisë.
4. Organizimi i përshtatshëm i trafikut në seli dhe në vendbanimet e tjera të Bashkisë me synim përmirësimin e shërbimeve të përdorimit të tokes dhe përmirësimin e kohës dhe cilësisë të udhëtimit dhe promovimin e mobilitetit të qëndrueshëm.

Organizimi i trafikut duhet të marrë parasysh të gjitha të dhënata, të tilla si madhësia dhe karakteri i secilit vendbanim, karakteristikat gjeometrike të rrjetit rrugor ekzistues, shfrytëzimit të tokës, polet ekzistues dhe ato të propozuar të aktivitetave të dobisë së përbashkët, elementët me vlerë natyrorë dhe kulturorë etj. Rekomandohet konfigurimi i kolektorëve të rrugëve, të cilët do të mbledhin volumin kryesor të trafikut. Në shumicën e rasteve, bëhet fjalë për rrugët kryesore ekzistuese që kalojnë nëpër vendbanime. Në disa raste, propozohen edhe lidhje të reja që do të funksionojnë si kolektorë për të krijuar një rrjet të unifikuar lidhjesh, lëvizjesh periferike etj. Për më tepër duhet të bëhet kujdes për promovimin dhe lehtësimin e lëvizjes së këmbësorëve, çiklistëve, fëmijëve dhe personave me lëvizshmëri të reduktuar për lëvizjet e tyre të përditshme (p.sh. punë, shkollë, kohën e lirë). E dëshirueshme është vendosja e hapësirave të organizuara të parkimit në natyrë, në kombinim me objekte të dobisë dhe përdorimit të përbashkët të cilët tërheqin një numër të madh përdoruesish.

Pas përfundimit-zgjerimit-përmirësimit të rrjetit rrugor duhen marrë të gjitha masat e nevojshme për të minimizuar ndikimin mjedisor dhe ruajtjen e paisazhit.

ENERGJIA-TELEKOMUNIKACIONI

Rrjeti ekzistues i energjisë mbulon rrjetin e banimit të Bashkisë dhe përbush kërkeshat minimale. Si pjesë e një planifikimi të integruar të energjisë është i përshtatshëm zgjerimi i rrjetit për të akomoduar madhësinë e programuar të popullsisë dhe për të mbuluar të gjitha zonat ekonomike të propozuara. Gjithashtu propozohet hulumtimi për përmirësimin dhe modernizimin e rrjetit, në varësi të problemeve të mundshme lokale dhe të metave. Përsa i përket rrjetit ekzistues të tensionit të lartë, propozohet futja e tij nën tokë ose transferimit i pjesëve të tij, me prioritet ato që kalojnë në afërsi të zonave të banuara, për arsyen e sigurie dhe për përmirësimin e funksionimit. Linja nëntokësore rrit nivelin e sigurisë për banorët si dhe eliminon fushën elektrike dhe zvogëlon fushën magnetike.

Gjithashtu konsiderohet i përshtatshëm fuqizimi i prodhimit të energjisë elektrike me anë të sistemeve të burimeve të rinovueshme të energjisë (BRE) me qëllim autonominë energjitike, duke siguruar rezerva dhe minimizuar ndikimin mjedisor. Zona ofron mundësi për shfrytëzimin e energjisë diellore (p.sh parqe fotovoltaikë) dhe të plehut organik për të prodhuar biogazin. Propozohet integrimi i Burimeve të Ripërtëritshme të Enenergjisë në rrjetet e ujët dhe ujites.

I rëndësishëm është zbatimi i masave për përmirësimin e eficiencës të energjisë duke ndërhyrë (a) në ndërtimesat bashkiakë dhe infrastrukturën lokale (p.sh. zbatimi i sistemeve inteligente të menaxhimit të energjisë, instalimi i çative fotovoltaikë, izolimi dhe përdorimi i xhamave energetikë, llambave energetikë, përdorimi i BRE etj. (b) në mjediset e përbashkëta (p.sh. aplikimi i materialeve të ftohta dhe mbjelljeve të duhura, zëvendësimi i ndriçuesave rrugor më të rinj të cilët

kanë shpenzim të ulët energjie) dhe (c) në transportin publik (p.sh. mjete me efikasitet energetik). Shumë nga ndërhyrjet modernizuese të energjisë më sipër mund të integrohen në programet e integruarë të rizhvillimeve bioklimatike.

Kalimi i Gazsjellësit Trans Adriatik (TAP AG) nga Bashkia do të japë me kalimin e kohës një burim të ri të energjisë alternative me përfitime të ndryshme, miqësore me mjedisin (më pak karburant ndotës konvencional), kursim etj. Për shfrytëzimin e gazit natyror për përdorim shtëpiak, bujqësor dhe industrial duhet të krijohet gjithë infrastruktura teknike dhe mbështetja e nevojshme.

Për sa i përket telekomunikacionit, konsiderohet e përshtatshme t'i jepet peshë rritjes së numrit te lidhjeve të internetit, përmirësimi të lidhjeve dhe zhvillimit të shërbimeve dhe teknologjive bashkëkohore (p.sh. broadband, multimedia, rrjeteve ISDN) në mënyrë që të lehtësohet modernizimi i aktiviteteve tregtare dhe prodhuese si dhe shërbimeve dhe të inkurajohen investimet.

MENAXHIMI I UJRAVE

Me qëllim disponimin e mjaftueshëm të burimeve ujore cilësore për të gjitha përdorimet esenciale (familjare, industriale, bujqësore, ujitjes, etj) dhe sigurimin e furnizimit të vazhdueshëm me ujë të pijshëm, kërkohet një menaxhim i integruar dhe racional i burimeve / rezervave ujore.

Lidhur me sistemin e furnizimit me ujë propozohet modernizimi dhe zbatimi i metodave bashkëkohore të menaxhimit, të tilla si vendosja e matësve inteligjentë të ujit, instalimi i pajisjeve efikase të energjisë, telemenaxhimi, krijimi i bazës së të dhënave digitale etj. Propozohet gjithashtu modernizimi i funksionimit të kompanisë Ujësjellës Kanalizim.

Propozohet modernizimi/përmirësimi i rrjetit të ujësjellësit në qendrën e Bashkisë me qëllim mbulimin e plotë të strukturës urbane me tubacione nëntokësore dhe sigurimin e furnizimit me ujë në mënyrë të vazhdueshmë njëzet e katër orë. Do të përcaktohen karakteristikat e rrjetit (gravitacionale, depresive, ose kombinime të tyre) në përputhje me nevojat që lindin gjatë përgatitjes (pozicionet dhe llojtit të burimeve, terrenit natyror, kërkeseve për ujë etj.), dhe do të zgjidhen materialet e duhura.

Duke pasur parasysh problemet aktuale të mosfunkcionimit të rrjetit dhe furnizimit me ujë me ndërprerje në disa prej vendbanimeve, propozohet përmirësimi i rrjetit të ujësjellësit në të gjitha zonat e banuara të Bashkisë, sipas standardeve bashkëkohore. Synimi është që të sigurohet furnizimi me ujë njëzet e katër orë në ditë dhe mbulimi i të gjitha banesave në vendbanimet.

Në lidhje me sistemet e ujitjes propozohet aplikimi i teknikave bashkëkohore dhe efikase të ujitjes me qëllim kontrollin dhe menaxhimin racional të resurseve ujore në dispozicion, për mbrojtjen e aquiferit nga shpimet e pakontrolluara dhe sigurimin e sasisë së mjaftueshme dhe të qëndrueshme të ujit për ujitje.

Duke pasur parasysh problemet e vjetërisë në pjesë të rrjetit ekzistues të ujitjes, propozohet modernizimi në tërësi, me përfitime kumulative për prodhimet bujqësore. Rekomandohet me prioritet, përmirësimi i rrjetit të ujitjes në dy zona, në veri të Poshnjës dhe rreth Drenovicës. Gjithashtu, propozohet krijimi i rezervuarëve të vegjël për ujërat sipërfaqësore, pasi të hartohen studime specifike, duke patur si qëllim jo vetëm ujiten por edhe arritjen e funksioneve të shumta (p.sh pasurimin e akuferit nëntokësor, furnizimin me ujë për blegtorianë, vende rekreative).

Në nivel qarku, propozohet krijimi i një organi të decentralizuar të menaxhimit të burimeve ujore dhe hartimi i një plani menaxhimi bazuar në Direktivën-Kuadër për Ujërat nr. 2000/60 EC.

MENAXHIMI I KANALIZIMEVE

Në kontekst të menaxhimit të integruar të mbetjeve të lëngshme dhe për të përmirësuar cilësinë e jetës dhe zvogëluar ndikimin në mjedis propozohet sa në vijim:

- Ndërtimi i dy impianteve për trajtimin e ujërave të zeza me qëllim përpunimin e mbetjeve të lëngshme urbane para se ato të përfundojnë në receptorët natyror dhe minimizimin e ndikimeve që mund të kenë në mjedis. Këto impiante do t'i shërbejnë zonave të banuara të Urës Vajgurore – Poshnjës dhe Kutallit-Drenovicës.
- Përmirësimi/ndërtimi i rrjetit të kanalizimeve në zonat e banuara të a) Urës Vajgurore – Poshnjës dhe b) Kutallit-Drenovicës. Qëllimi është mbulimi i plotë i zonave me këtë rrjet, edhe modernizimi në tërësi i rrjetit për të patur shërbim më të mirë. Ekziston mundësia për të ndërtuar ose një rrjet të ndarë në të cilin do të ndahen ujërat e shirave nga ato të zeza, ose një rrjet të unifikuar, tubat e të cilit do të pranojnë ujërat e shiut edhe ato të zeza. Para ndërtimit të rrjetit, do të paraprihet nga një studim i cili do të përgatisë projektin e rrjetit duke pasur parasysh kushtet aktuale dhe zhvillimin e ardhshëm dhe nevojat e popullsisë (industrisë, artizanatit, etj). Rrjeti mund të jetë ose gravitacional apo depresiv në varësi të kërkuesave që lindin gjatë studimit dhe morfolojjisë të zonës. Gjatë studimit do të përcaktohen edhe ujëmbledhësit nga të cilët, në kombinim me të dhënata klimatike dhe reshjet e zonës, do të rezultojë sasia maksimale e ujrate të shiut. Studimi dhe ndërtimi i rrjetit do të bëhet sipas rregullave dhe standardeve të aplikueshme për projekte specifike bashkëkohore. Do të ndiqen të gjitha rregullat bashkëkohore dhe standartet përkatëse të aplikueshme. Rrjetet e kanalizimeve do të përfundojnë në dy impiantet e propozuara të trajtimit të mbetjeve.
- Ndërtimi i rrjetit të kanalizimeve dhe sistemeve alternative të përpunimit të mbetjeve në të gjitha vendbanimet e tjera të Bashkisë. Meqënëse bëhet fjalë për vendbanime të vogla propozohet ndërtimi i rrjetit universal, i cili mbledh në tubacione të përbashkëa ujrat e shiut dhe ujërat e zeza. Do të paraprijë studimi që të përcaktojë ofrimin e projektit të rrjetit bazuar në kushtet e tanishme dhe evolimin e ardhshëm të popullsisë dhe nevojat e prodhimit vendor (industri, vepra artizanale, etj). Gjithashtu do të përcaktojë mënyrën e disponimit të ujërave të zeza në mjedisin natyror dhe vendndodhjen e favorshme të Impjantit të Trajtimit të Ujrate të Zeza për të shërbyer shumicën e vendbanimeve në koston më të ulët të mundshme. Rrjeti mund të jetë ose gravitacionale ose depresiv në varësi të kërkuesave që lindin gjatë studimit dhe morfolojjisë të zonës. Për rrjedhjen maksimale të ujrate të shiut do të përcaktohen ujëmbledhësit në kombinim me të dhënata klimatike dhe reshjet. Do të ndiqen të gjitha rregullat bashkëkohore dhe standartet përkatëse të aplikueshme.

Gjatë vendosjes së projekteve dhe aktiviteteve të cilat prodhojnë mbetje të lëngshme duhet të merren masa për përpunimin e tyre (të bëhet lidhja me impiantet e trajtimit të mbetjeve, të propozuara) dhe depozitimi i tyre në një vend-depozitim të miratuar.

MENAXHIMI I MBETJEVE TË NGURTA / MBETURINAVE

Propozohet zbatimi i një sistemi të integruar të menaxhimit të mbetjeve të ngurta dhe mbeturinave me vendosje racionale të infrastrukturës të menaxhimit, ricklimin, asgjësimin, etj bazuar në koston, ndikimin mjedisor, rrjetin e transportit të kërkuar etj. Propozohet në mënyrë specifike.

- Rehabilitimi i hapësirave ekzistuese të depozitimit të mbetjeve me projekte rehabilitimi, konfigurimit fitoteknik, rikthimin e mjedisit në formën e vet origjinale, etj.
- Ndërtimi i një Landfilli per groposjen higjenike te plehrave, për të shmangur rrjedhjen e lëndëve toksike, organike etj. në zonën përreth dhe aquifer.
- Krijimi i zone për depozitimin e materialeve inerte me qëllim reduktimin e inerteve që përfundojnë në përrenj dhe destinacione të pamiratuara.

Në nivel qarku, propozohet një studim-plan menaxhimi për mbetjet e ngurta, zbatimi i një programi pilot dhe informimi/trajnimi përkatës i banorëve dhe aktorëve vendor.

MENAXHIMI I BURIMEVE NATYRORE DHE KULTURORE

Vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet mbrojtjes dhe menaxhimin të qëndrueshëm të mjedisit natyror dhe kulturor të Bashkisë. Pas përfundimit / zgjerimit dhe përmirësimit të infrastrukturës teknike të lartpërmendur (rrugëve, kanalizimeve, etj) duhet të bëhet kujdesi i vazhdueshëm për të minimizuar ndikimet negative në burimet natyrore dhe kulturore përreth. Po aq e rëndësishme është nxitura dhe zhvillimi i butë turistike i aseteve të vlefshme natyrore dhe kulturore, fakt që do të fuqizojë ruajtjen e karakterit të tyre dhe do të sjellë përfitime kumulative për ekominë.

Në mënyrë të veçantë në lidhje me mjedisin natyror, propozohet:

- Instalimi i sistemit të monitorimit të parametrave të mjedisit (ujit, tokës, ajrit, etj), në zonat e ndjeshme, etj
- Hartimi i studimit për vlerësimin e ndotjes në mjedisin natyror nga aktivitetet naftënxjerrëse.
- Krijimi i zonës së gjelbërt për mbrojtjen-izolimin nga aktivitetet e guroreve në jug të Urës Vajgurore.
- Ripyllëzimi i pjesës së kodrave në jug të Posnjes.
- Mbrojtja e brigjeve të lumit Osumi nga erozioni.

Në një kontekst më të gjerë, për ruajtjen dhe shfrytëzimin e butë te kapitalit kulturor propozohet:

- Organizimi i evenimenteve të rëndësisë ndërllokale (p.sh. panaireve bujqësore lokale) dhe festivale dhe ngjarje të tjera kulturore me interes lokal.
- Mirëmbajja- restaurimi dhe promovimi i zonës arkeologjike të Dimalit dhe integrimi i tij në rrjetin e gjërë të zonave arkeologjike.

QEVERISJA ELEKTRONIKE

Për të modernizuar funksionimin e shërbimeve / institucioneve publike, për të përmirësuar kohën dhe nivelin e shërbimit ndaj qytetarëve, luftimin e burokracisë dhe rritjen e transparencës, propozohet aplikimi i teknologjive të informacionit në administratën publike. Në mënyrë të veçantë, propozohet

- Zhvillimi i infrastrukturës për lidhje të internetit broadband në të gjitha vendbanimet.

- Fuqizimi i infrastrukturës logjistike në shërbimet /subjektet e Bashkisë.
- Zhvillimi i software të përshtatshëm për zbatimin e Qeverisjes Elektronike.
- Trajnimi i duhur i personelit në organet publike në një softuer të ri dhe procedurat e reja.
- Modifikim i duhur i kuadrit legjislativ për integrimin dhe rregullimin e funksionimit të teknologjive të reja në marrëdhëniet publike - me qytetarët dhe midis subjekteve të ndryshme të qeverisjes.
- Pajisja e vendbanimeve – selive të vjetra të ish Bashkive me qendera/shërbime për t'i shërbyer qytetarëve, për të siguruar qasje të barabartë në sistemet e Qeverisjes (në të gjitha zonat e Bashkisë, nga të gjithë banorët).
- Krijimi i sistemit GIS për menaxhimin e sistemeve territoriale brenda zonës së Bashkisë. Do të ofrojë shërbime online aksesi, të shikuari dhe të shkarkimit të dhënavë gjeohapsinore të Bashkisë dhe do të forcojë ndërveprimin elektronik / dixhital qeveri- qytetar.
- Funksionimi i faqes së internetit.

ARSIMI-KUJDESI SHENDETËSOR

Me qëllim optimizimin e nivelit të shërbimeve që u ofrohen banorëve të Bashkisë në shërbimet / përfitimet sociale, propozohet me përparsi plotësimi dhe përmirësimi i infrastrukturës të arsimit dhe kujdesit shëndetësor. Duke filluar me situatën aktuale dhe problemet / mangësitë ekzistuese, propozohet:

- Zgjerimi / kompletimi i infrastrukturës të arsimit dhe kujdesit shëndetësor në raport me madhësinë e programimit të popullsisë dhe nevojave. Propozohet hapja e shkollave të reja në të gjitha nivelet si dhe ambulancave apo Qendrave shëndetësore në vendbanime të përzgjedhura, në raport me shërbimin e rrjetit të banimit të propozuar. Propozim i detajuar përshkruhet në paragrafin 3.3.
- Zgjerimi / modernizimi i objekteve ekzistuese të arsimit dhe kujdesit mjekësor, në analogji me problemet ekzistuese. Propozohet si prioritet rehabilitimi / mirëmbajtja e shkollave "Muhamet Kondi" dhe "Refat Keli" në selinë e Bashkisë dhe si prioritet i dytë rinovimi / mirëmbajtja e shkollave ekzistuese në të gjitha vendbanimet e tjera. Prioritet i dytë propozohet mirëmbajtja / rinovimi i ambulancave ekzistuese.

Përveç objekteve të arsimit dhe kujdesit mjekësor, studimi bën rekomandime për infrastrukturën e shërbimeve të tjera, duke përfshirë strukturat sociale, kulturore dhe terrenet sportive. Propozohen njësi të mirëqenies sociale dhe qendra / mjedise kulturore si prioritet në vendbanimet në të cilat do të grumbullohen më shumë objekte shkollore dhe shëndetësore.

MBROJTJA CIVILE - MBROJTJA NGA ZJARRI

Në kuadër të përmirësimit të kushteve të jetesës të banorëve të Bashkisë duhet, të sigurohen infrastrukturat e nevojshme për parandalimin dhe reduktimin e pasojave që vijnë nga fatkeqësítë natyrore të tillë si, tërmete, përblyje, katastrofa natyrore, zjarre etj. Propozohet hartimi i një plani gjithëpërfshirës për mbrojtjen civile, sipas të cilit do të përcaktohen/vendosen vende grumbullimi të popullsisë në raste tërmëti, vende emergjence (tenda, depozita uji, depo, sisteme rezerve elektromekanike dhe telekomunikacioni, higjene etj.), do të parashikohen programe arsimimi / përgatitje të nxënësve dhe banorëve etj. Gjithashtu, në kuadër të përmirësimit/modernizimit të

rrjeteve ujite se, do te hulumtohen nevojat per zgjerimin e rrjetit ekzistues te mbrojtjes nga zjarret (cezmat).

Lidhur me mbrojtjen nga permbytjet, propozohet ndertimi-fuqizimi i shpateve ne zonen fushore te Osumit, brenda qendres se Bashkise.

3.2. Vleresime nga Planet e niveleve te tjera

Bashkia e Urës Vajgurore ndodhet shumë afër me qendren e Qarkut, Beratin, propozuar nga Plani i Përgjithsëm Kombëtar si një nga Qendrat Parësore Urbane. Ndërsa vetë bashkia është propozuar si Qendër Terciare sipas PPK. E vendosur në afersi të një nyje transportesh të kombinuara me mbulim e rëndesi kombëtare, pozicioni gjeografik i saj si dhe pozicionimi i mirë pranë rrjeteve rrugore kombëtare primare dhe sekondare, i sigurojnë lidhjet e shpejta me qendrat urbane të rajonit (p.sh Fier, Lushnjë) e më pas me bregdetin. Nga bregdeti do te kalojë Korridori Blu, një aks bregdetar me rëndesi strategjike për forcimin e turizmit bregdetar dhe rural të propozuar nga Plani i Përgjithshëm Kombëtar.

Përfundimi i boshtit qëndror (Elbasan-Berat-Gjirokastër) do te përmirësojë lidhjen e Bashkise me zonat qendrore dhe jugore te vendit. Bashkia është fqinjë edhe me Korridorin e tërthortë mbështetës Berat- Gramsh- Pogradec, një prej akseve te tërthorta strategjike te propozuara nga PPK.

Nëpër territorin e Bashkise se Urës Vajgurore do te kalojë gazësjellësi Trans Adriatic Pipeline (TAP). Ky fakt e vendos Bashkinë në një pozicion kyç në konsideratat e ketij planifikimi si dhe në rrjetin energjitik kombëtar. Gazësjellësi i TAP-it, bazuar në Planin e Përgjithshëm Kombëtar, përbën korridorin strategjik energjetik të një rëndësie ndërkombëtare, i cili do te integrojë sistemin kombëtar energjetik në infrastrukturën energjetike të Ballkanit Perëndimor dhe të Evropës. Për ndërtimin, mirëmbajtjen dhe në përgjithësi për shërbimin e gazsjellësit, kërkohet përmirësimi i disa rrugëve (dhe në disa raste edhe ndërtimi i rrugëve të reja) rurale në afersi të tij. Plani i veprimit propozon përmirësimin e infrastrukturës rrugore dhe atë veprave të artit nga pikëpamja teknike (p.sh ura) në kuadër të ndërtimit të TAP si një projekt me prioritet të lartë.

Gjithashtu nga kjo Bashki do te kalojë tubacioni naftësjellës i AMBO-s sipas treguesve (burimi: Master plani i gazit natyror per Shqiperine dhe identifikimi i projekteve prioritare ne Fushen e gazit natyror), i cili nuk është përfshirë në hartimin e këtij studimi pasi kalon nëpër ose afër zonave të banuara.

3.3. Tipologja, cilësia, shpërndarja dhe rrezja e mbulimit të shërbimeve sociale

Bazuar në objektivat e synuara për popullsinë e vendbanimeve për vitin 2030, u bë një vlerësim i nevojave të ardhme lidhur me shërbimet e infrastrukturës, të tilla si njësitat arsimore, të mirëqenies sociale, terrenet sportive për femijë, ambjentet kulturore, mjediset publike (parqe, terrene sportive, ishuj të gjelbër, etj) si dhe dhe hapësirave të parkimit. Vlerësimi i nevojave në të ardhmen është bazuar, së pari në atë që ofron legjislacioni përkatës (numri i njësive sipas madhësisë të përcaktuar të popullsisë, standaret etj), së dyti, bazuar në strategjinë e propozuar të zhvillimit hapësinor, si dhe në rolin që nxiten të luajnë vendbanimet.

Duke filluar me situatën aktuale (njësi, madhësi, pozicion), dhe duke synuar mjaftueshmërinë e strukturave të dobishmërisë e përdorimit të përbashkët që do t'i shërbejnë të gjitha vendbanimeve, si dhe përmirësimit të nivilit të shërbimeve sociale, është formulur një propozim fillestare bazuar në kriteret e mëposhtme:

- Treguesit e planifikimit, standardet dhe rregullat e tjera të përcaktuara në VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit".
- Strukturat e banesave, distancat dhe periudhat kohore, reliivi gjeografik dhe lidhjet ekzistuese rrugore.
- Lidhjet rrugore / veprat rrugore të propozuara.
- Madhësitë ekzistuese dhe të parashikuara të popullsisë.
- Projektet e zhvillimit të propozuara dhe ndërhyrjet e propozuara që mund të grumbullojnë ose të fuqizojnë qendrat urbane të përzgjedhura.

Si pjesë e një qasjeje gjithëpërfshirëse, kriteret e mësipërme janë kombinuar me kriteret e bazuara në ligjet dhe faktet ekzistuese. Për shembull, parashikimi për një njësi (të çfarëdo niveli) sipas madhësisë konkrete të popullsisë (neni 83, VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit") nënkupton një planifikim me numër njësish shumë më të vogël nga ai ekzistues. Duke u përpjekur për të realizuar konkretisht numrin teorik të njësive, propozojmë bashkimin e disa shkollave (sidomos shkollave 9- vjeçare të cilat janë edhe më të shumtata) dhe shërbimit te nxënësve nga shkolla të përzgjedhura ekzistuese). Gjithashtu, propozohet të mbahen ato që janë në pozicione kyçe në lidhje me disa vendbanime të shërbyera, në një hapësirë më të gjerë dhe një gjendje më të mirë etj. Mjaft prej shkollave ekzistuese ose i shërbejë një numri te vogël nxënësish ose janë në gjendje mesatare. Besojmë se bashkimi do të çojë në njësi me numër të konsiderueshëm nxënësish, i cili mund të rritet me kalimin e kohës, dhe të sigurojë sasinë e nevojshme të strukturave plotësuese dhe shërbimeve arsimore përkatëse. Bashkimet propozohet të implementohen në një periudhë afatgjatë pasi të përmirësohet rrjeti rrugor dhe të zhvillohet mjaftueshëm transporti brenda Bashkisë.

Propozimi për të bashkuar Kopështet dhe Shkollat 9- vjeçare ekzistuese dhe krijimi i disa njësive të reja paraqitet në tabelën 3.3.1. Në këtë tabele listohen popullsia e synuar dhe njësítë ekzistuese, llogariten nevojat në të ardhmen për tokë në bazë të standardeve të tokës (neni 83, VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit") dhe ilustrohet në mënyrë skematike propozimi që i referohet katër niveleve të arsimit dhe njësive administrative përkatëse. Atje ku janë vëzhguar mangësi, konkretisht në çerdhe dhe në shkollat e mesme, propozohen njësi të reja duke kombinuar raportin njësi/popullësi (VKM 671/2015 - neni 83), vendndodhjen e vendbanimeve dhe rrezet e shërbimit. Gjithashtu, në programimin e përgjithshëm është marrë parasysh edhe kriteri i trezes së shërbimit për të siguruar kombinimin optimal të të gjitha parametrave dhe përshtatjen me rrëthanat dhee nevojat ekzistuese.

Lidhur me rrezen e shërbimit të fëmijëve / nxënësve, ajo përcaktohet në nenin 83 të VKM 671/2015 "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit", në nivel shkolle dhe me dallim në zonat urbane kundrejt atyre rurale. Për Çerdhet përcaktohet rrezja 200-300m, për Kopshtet 250-350m (zonat urbane) dhe 500-600m (zona rurale), për Shkollat 9-vjeçare 500-600m (zonat urbane) dhe 1000-1500m (zonat rurale) dhe për Shkollat e Mesme 1000-1500m (zonat urbane) dhe 2000-4500m (zonat rurale). Rrezja maksimale respektohet në vija të përgjithëshme. Në rastet kur

popullësia e shërbyer është e vogël dhe distancat janë të mëdha, si dhe preferohen bashkimet e propozuara, i jepet rëndësi krijimit të njësive të qëndrueshme, madje edhe me rreze më të madhe të ofrimit të shërbimeve.

Objektet shkollore ekzistuese që pas bashkimit, si dhe me kalimin e kohës, do të pushojnë së funksionuari, mund të përdoren për një gamë të gjërë shërbimesh sociale. Në varësi të nevojave të komuniteteve lokale dhe në raport/ lidhje me mundesitë e mirëmbajtjes/përmirësimit të potencialit të ndërtësave, në të ardhmen mund të transformohen në hapësira për t'i shërbyer shoqatave dhe eveneteve kulturore, njësve të mirëqenies sociale, etj. Gjithashtu, kopshtet dhe shkollat 9-vjeçare që propozohen të shfuqizohen në disa vendbanime, mund të strehojnë respektivisht çerdhet që do të propozohen.

Për tu shërbyer fëmijëve të vegjël në njësinë administrative Poshnje propozohen çerdhe në të gjitha vendbanimet, me përvrashtim të Arrëzit, Malas Gropës, Sheq Gajdës, Agim dhe Hingë. Për këto vendbanime propozohet që të përdorin shërbimet përkatësisht në Çiflik, në Syzez, në Gajdë dhe dy të fundit në Kuç. Propozohet që të ruhen gjashtë prej nëntë kopshteve ekzistuese, kjo për shkak se propozohet që vendbanimet fjinje, të cilat kanë kopshti dhe popullsi të vogël, të përdorim këto shërbime se bashku në një prej strukturave ekzistuese. Prandaj, vendbanimet Agim dhe Kuç do të marrin shërbime në Hingë, Sheq Gajdë në Gajdë, Malas Gropë në Syzez, Arrëzi në Çiflik dhe Polizhani në Poshnje ku është propozuar tashmë dhe një strukturë e dytë për shkak të popullsisë së madhe që merr shërbime. Ruhen shkollat nëntë vjeçare në vendbanimet Poshnje, Çiflik, Syzez dhe Hingë dhe propozohen dy shkolla të mesme në vendbanimet Poshnje dhe Syzez të cilat do ti shërbejnë vendbanimeve të njësisë administrative të grupuara në dy grupe.

Në njësinë administrative Kutalli propozohen tetë çerdhe, më konkretisht në vendbanimet Kutalli dy (2), në Pobrat një (1), në Drenovicë dy (2), në Samaticë një (1), në Goriçan Qendër një (1) dhe në Goriçan Çlirim një (1). Në vendbanimet me popullsi më të madhe, Kutalli dhe Drenovicë propozohen edhe kopshte të reja, të cilët do ti shërbejnë vendbanimeve fjinje të Sqepurit dhe Rërëzit, që kanë popullsi më të vogël (pasi të hiqen ato ekzisturese). Vendbanimet të cilat nuk kanë kopësht, më konkretisht, Malas Bregu dhe Protoduar propozohet që të marrin shërbim në Goriçan Qendër dhe Pobrat përkatësisht. Nga gjashtë shkollat nëntë vjeçare ekzistuese, propozojmë që të ruhet ato në vendbanimet Kutalli, Drenovicë dhe Goriçan Çlirim, në kuadër të shkrirjes së propozuar dhe krijimin e strukturave të modernizuara dhe të qëndrueshme.

Përveç shkollës së mesme ekzistuese në vendbanimin e Pobratit, propozojmë krijimin e dy strukturave të reja në vendbanimet Drenovicë dhe Goriçan Çlirim të cilat do ti shërbejnë të njëjtave grupe vendbanimesh me shkollat nëntë vjeçare respektive në të njëjtë vendbane (Drenovicë-Rërëz- Samaticë dhe Goriçan Çlirim- Malas Breg- Goriçan Qendër respektivisht). Shkolla e mesme ekzistuese në Pobrat, shkolla 9- vjeçare ekzistuese në Kutalli do të shërbejnë, edhe për Sqepurin dhe Protoduarin.

Në njësinë administrative Cukalat propozohet shkollë e mesme në vendbanimin Donofrosë, e cila do ti shërbejë nevojave të të gjitha vendbanimeve. Kopshtet ekzistuese dhe shkollat 9-vjeçare në vendbanimet Donofrosë dhe Çetë propozohet që në terma afatgjatë të shërbejnë për nevojat e vendbanimeve Slanicë-Cukalat dhe Krotinë-Allambres respektivisht (pasi do të hiqen në të ardhmen ato ekzistuese, aty ku ka). Në të njëjtat vendbanime propozohet edhe ndërtimi i çerdheve, të cilat do ti shërbejnë të njëtit grup vendbanimesh.

Në qendrën e Bashkisë, e cila ka shkolla 9-vjeçare dhe shkollë të mesme, propozohet një strukturë e re për shkollë të mesme për mbulimin e tokës së nevojshme dhe shërbimin e numrit të përgjithshëm të nxënësve. Gjithashtu, propozohen dy kopshte të reja, për mbulimin e tokës së domosdoshme dhe të rezeve të shërbimit, të shërndara në atë mënyrë që rezet të mbulojnë kënaqshëm rrjetin urban.

Vendbanimet e tjera të ish komunës së Urës Vajgurore propozohet që të marrin shërbimin nga strukturat ekzistuese për kopshte dhe shkolla 9-vjeçare në vendbanimet Skrevan dhe Konisbaltë. Në këto vendbanime propozohen çerdhe, ndërsa një shkollë e mesme propozohet në Konisbaltë.

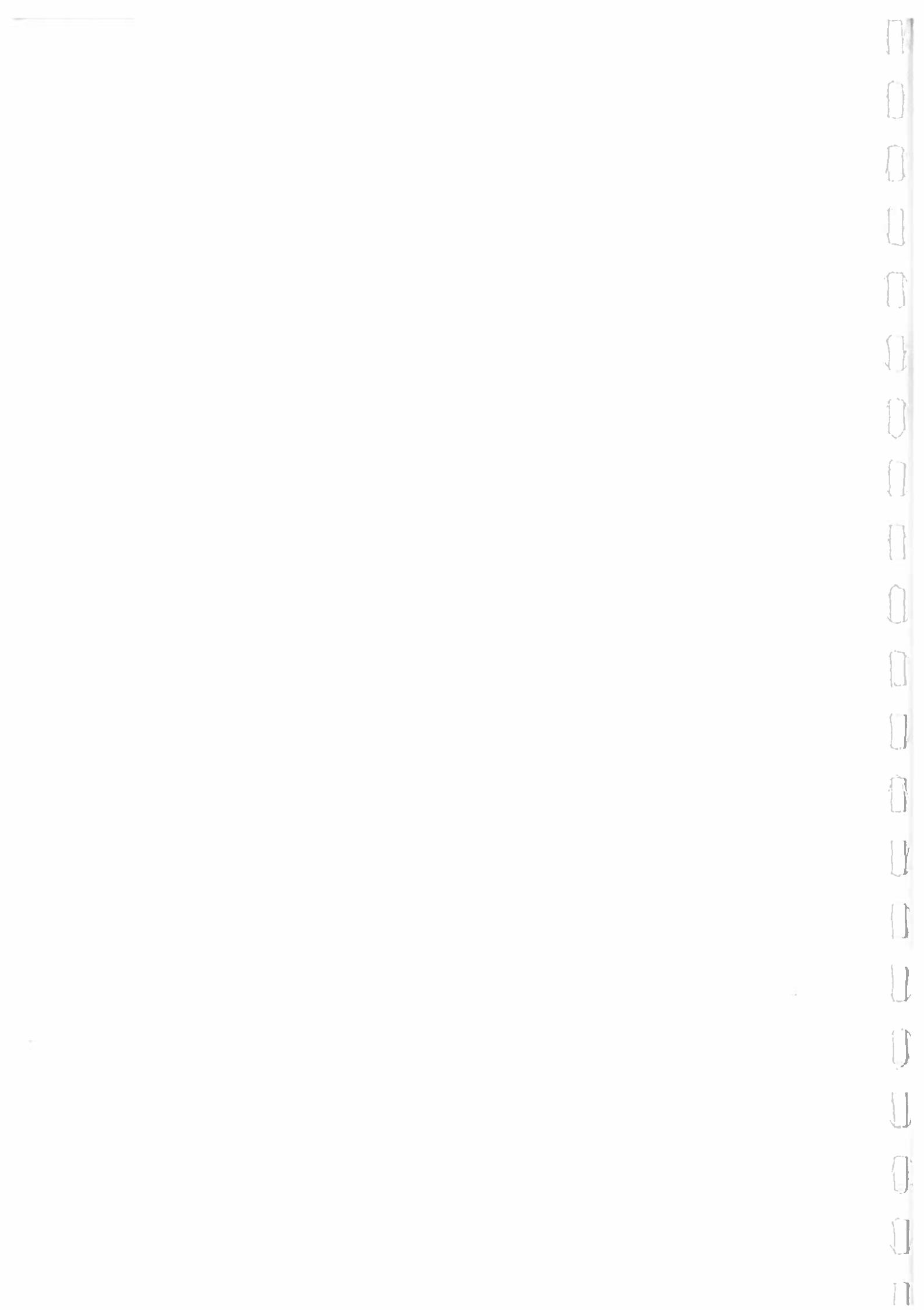
Lidhur me nevojat për kujdes mjekesor (Tabela 3.3.6) rekmandojmë shtimin e ambulancave (qendra të ofrimit të ndihmës së parë) në njësisë administrative ku sot mungojnë (më të shumtata kanë) dhe krijimin e Qendrave Shëndetësore në vendbanimet – njësisë e reja administrative. Si rrjedhojë propozojmë, ambulancë në vendbanimet Skrevan, Agim, Malas Gropë, Pobrat, Rërëz, Protoduar Goriçan Çlirim, Malas Breg, Slanicë, Krotinë dhe Çetë. Respektivisht, propozohen qendra shëndetësore në vendbanimet Poshnje dhe Cukalat.

U bë gjithashtu edhe një regjistrim i vendeve fetare ekzistuese, strukturave sociale dhe ndërtesave administrative (tabela 3.3.7). Duke pasur parasysh mungesat në hapësirat kulturore dhe njësitë e mirëqenies sociale, rekmandojmë krijimin e qendrave/hapësiarave kulturore dhe strukturave sociale (p.sh. qendrave rimore, qendrave përfëmijë ose të moshuar) me prioritet vendbanimet me popullsi më të madhe, të cilat do të grumbullojnë edhe shumicën e shkollave. Bëhet fjalë për vendbanimet Konisbaltë, Skrevan, Çiflik, Banaj, Gajdë, Syzez, Hingë, Kutalli, Drenovicë, Pobrat, Goriçan Qendër, Goriçan Çlirim, Donofrosë, Çetë dhe qendrën (njësia e mirëqenies sociale).

Për sa i përket hapësirave të gjelbra, terreneve sportive dhe parkingjeve, është bërë një vlerësim i nevojave të ardhshme për tokë, në bazë të popullësisë së synuar dhe standardeve të tokës (tabelat 3.3.3, 3.3.4 dhe 3.3.5). Duke patur parasysh mungesat që ekzistojnë, propozohet plotësimi i të gjitha vendbanimeve me vende parkimi, fusha sporti dhe hapësira të përbashkëta (kënde lojrash, hapësira të gjelbra etj.) sipas tokës së nevojshme çdo herë. Toka e nevojshme llogaritet duke shumëzuar popullësinë e synuar, të parashikuar me standartet përkatëse të tokës (m^2 për çdo banor) të përcaktuara në Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 671/2015. Propozimi (kolona nr. 5 në tabela) është indikativ, në përputhje me tokën e nevojshëm dhe popullësinë e synuar që do të finalizohet dhe saktësohet pas studimeve të specializuara. Tashmë është manifestuar vullneti nga ana e Bashkisë për krijimin e shesheve- hapësiarave të gjelbra në vende të caktuara në disa prej vendbanimeve.

Persa i përket cilësisë së infrastrukturës ekzistuese sociale, vërejmë se në përgjithësi është e kënaqshme. Gjendja e objekteve shkollore në vendbanimet më të mëdha është më e mirë dhe në mjaft raste ndërtohen edhe shkolla te reja. Në rastet kur ka probleme dhe mangësi (p.sh. në hapësirat ndihmëse) është i nevojshëm trajtimi i tyre. Në parashikimin e bazuar në rritjen e popullsisë në vitet e ardhshme dhe për të përmirësuar efikasitetin dhe cilësinë e shërbimeve arsimore, propozohet përmirësimi i përgjithshëm estetik dhe funksional i stokut të objekteve shkollore.

Njësie Administrative		Vendbanimet		Arsim	Shkollë me mesme																								
				Cerdhe	Kopashë	Shkollë 9.- vjeçare	Shkollë 9.- vjeçare																						
				Popullsia e Shërbyer	Standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer	Standarti i tokës	Standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer	Standarti i tokës	Standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer	Standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer											
popullsia e shërbyer	standarti i tokës	tokë e domosdoshme	propozim	popullsia e shërbyer	standarti i tokës	tokë e domosdoshme	propozim	popullsia e shërbyer	standarti i tokës	tokë e domosdoshme	propozim	popullsia e shërbyer	standarti i tokës	standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer	Standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer										
banorët	femije	m ² /femije	m ²	tokë e domosdoshme	propozim	popullsia e shërbyer	standarti i tokës	tokë e domosdoshme	propozim	popullsia e shërbyer	standarti i tokës	popullsia e shërbyer	standarti i tokës	standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer	Standarti i tokës	Toka ekzistuese	Popullsia e shërbyer										
1	2	3	4	5=2+3	6	7	8	9	10	11-8+9	12	13	14	15	16	17-14+15	18	19	20	21									
Ura Vajgurore		5767		144	25	336	3605	4	3600	231	18	3171	4153	2	2000	231	20	4615	4614	288	20	1713	5767	1	4100				
Bistrovicë		328		8	25	205	236	13	18	236	13	20	2361	262			16	20			328								
Skrevan		516		13	25	322	1	900	21	18	919	371	45 fëmijë	21	20	919	412	45 fëmijë	26	20	516								
Ura Vajgurore		Vokopolië		268	7	25	168	28 fëmijë		11	18	1262	193			11	20	1262	215			13	20		268				
Konisbalë		652		16	25	407	1	900	26	18	1117	469	43 fëmijë	26	20	1117	522	43 fëmijë	33	20	652	1	3000						
Pashalili		420		10	25	262	262	17	18	928	302			17	20	1155	336			21	20	420	1092 fëmijë						
Totali përvjetor		2183		54		1365	2	1800	88	4225	1572			88		6813	1747			109		2183	1	3000					
Poshnjë		2618		65	25	1636	2	1800	105	18	1857	1885	1	1000	105	20	2273	2094	123 fëmijë	131	20	2618	1	4000					
Polizhan		457		11	25	286	1	900	18	18	813	329	123 fëmijë	18	20		366			23	20	457		195 fëmijë					
Ciflik		387		10	25	242	1	900	15	18	3663	279	33 fëmijë	15	20	3663	310	33 fëmijë	19	20	387								
Arrëz		441		11	25	276	21 fëmijë		18	18	1146	317			18	20		353			22	20	441						
Banaj		1063		27	25	664	1	900	43	18	445*	765			43	20	445	850			53	20	1063						
Malas Gropë		256		6	25	160	19 fëmijë		10	18	219	184			10	20	219	205			13	20	256						
Poshnjë		501		13	25	313	1	900	20	18	2726	361	30 fëmijë	20	20	2726	401	73 fëmijë	25	20	501	1	5000						
Sheq Gajdë		756		19	25	473	1	900	30	18	659*	545	42 fëmijë	30	20	659	605			38	20	756		210 fëmijë					
Agim		298		7	25	186	26 fëmijë		12	18	215	215			12	20		238			15	20	298						
Hingë		655		16	25	167			11	18	192	192			11	20	214			13	20	267							
Kuç		408		10	25	255	1	900	16	18	294	294	53 fëmijë	26	20	2990	524	95 fëmijë	33	20	655			20	20	408			
Totali		8108		203		5068	8	7200	324	13414	6167	1	1000	324		12974	6486			405		8108	2	9000					
Sqepur		485		12	25	303	64 fëmijë		19	18	473	349	103 fëmijë	19	20		388			24	20	485							
Kutalli		2088		52	25	1305	2	1800	84	18	4535	1503	1	1000	84	20	4535	1670	143 fëmijë	104	20	2088							
Drenovicë		2640		66	25	66	25 fëmijë																						

Sematicë	1475	37	25	922	1	1000	59	18	1653	1062	59	20	1653	1180	74	20		1475		
Goriçan Qender	1019	25	25	637	1	900	41	18	555*	734	50 fëmijë	41	20		815	100 rrënës	51	20	1019	
Malas Breg	215	5	25	135	30 fëmijë		9	18		155		9	20	300	172	11	20	215	125 rrënës	
Goriçan Çlirim	1257	31	25	785	1	900	50	18	2330	905		50	20	2330	1005	63	20	1257	1 4000	
Totali	10602	265	6626	8	7500	425	16071	7633	2	2000	425	9448	8481		531	4500	10602	2	9000	
Donofrosë	721	18	25	451	1	900	29	18	2637	519	58 fëmijë	29	20	2637	577	58 rrënës	36	20	721	1 4000
Slanicë	327	8	25	204	36 fëmijë		13	18		235		13	20	2109	261	16	20	327	138 rrënës	
Cukalat	405	10	25	253			16	18	2049	291		16	20	2049	324	20	20	405		
Cukalat	Krotinë	284	7	25	177		11	18		204		11	20	623	227	14	20	284		
Allambres	678	17	25	424	32 fëmijë		27	18	1014	488		27	20	1013.5	543	34	20	678		
Çetë	339	8	25	212	1	900	14	18	1400	244	52 fëmijë	14	20	1400	271	52 rrënës	17	20	339	
Totali	2753	68	1721	2	1800	110	7099	1982		110	9831	2202		138	2753	1	4000			

Tabela 3.3.1: Infrastruktura ekzistuese dhe të propozuara në Bashkinë Ura Vajgurore

Në rastet e tokës ku ka më shumë se një shkollë të nivelit ndryshëm (p.sh. kopësht dhe Shkollë 9- vjeçare) u bë një ndarje e barabartë e sipërfaqes së tokës për qëllime të përllogarijës.

Aty ku propozohet bashkim i shkollave, theksohen se do të bëhet në një periudhë qafimesme dhe qafiqatë (fazë tranzicioni) dhe pasi të përfundohen projekti e nevojshme rrugore dhe të zhvillohet njëfitueshm komunikimi i brendshëm komunitar i transportit.

* Eshë propozuar për të hetuar mundesinë e zgjerimit të tokës në mënyrë që të përbushë nevojën për tokë shërbime të propozuara për vendbanimet apo grupe vendbanimesh sipas nivelit të shkollës

Njësia Administrative	Vendbanimet/ Njësi	Cerdhe				Kopësht				Arsim				Shkollë 9- vjeçare				Shkollë e mesme								
		Popullsia e Synuar	popullsia e shërbyer	standarti i tokës	toka ekzistuese	tokë e domosdoshme	propozim			popullsia e shërbyer	standarti i tokës	toka ekzistuese	tokë e domosdoshme	propozim					popullsia e shërbyer	standarti i tokës	toka ekzistuese	tokë e domosdoshme	propozim			
							banorët	fëmijë	nxënës											m² nxënës	m²	njësi	sipërfaqja			
Ura Vajgurore	ZU.2	1	2	3	4	5-2 ³	6	7	8	9	10	11-8 ⁹	12	13	14	15	16	17-14 ¹⁵	18	19	20	21	22	23-20 ²¹	24	25
Ura Vajgurore	ZU.4																									
Ura Vajgurore	ZU.5																									
Ura Vajgurore	ZU.11.1																									
Ura Vajgurore	ZU.11.2																									
Ura Vajgurore	ZU.12																									
Ura Vajgurore	ZU.14.1																									
Ura Vajgurore	ZU.16.1.1																									
Ura Vajgurore	ZU.16.1.2																									
Ura Vajgurore	ZU.16.2																									
Ura Vajgurore		5767		144	25	336	3605	4	3600	231	18	3171	4153	2	2000	231	20	4615	4614		288	20	1713	5767	1	4100

Tabela 3.3.2: Infrastruktura ekzistuese dhe të propozuara për arsimin ne qytetin e Ura Vajgurore

Në rastet e tokës që mund të strehojë më shumë se një shkollë ose një shkollore të nivelit të ndryshëm (p.sh. kopësht dhe Shkollë 9- vjeçare) ishte ndarë në pjesë të barabarta e sipërfaqes së tokës për qëllime të llologarijës.

Njësia Administrative	Vendbanimi	Synimi i Popullsisë	Gjelbërimi publik			
			standardi i tokës	toka ekzistuese	toka e domosdoshme	propozimi
			banorë 1	m ² /banorë 2	m ² 3	m ² 4=1*2
Ura Vajgurore	Ura Vajgurore	5767	5.0	4688	28837	546870*
	Bistrovicë	328	2.5		819	1000
	Konisbaltë	652	2.5		1630	1800
	Pashalli	420	2.5		1050	1300
	Vokopolë	268	2.5		671	500
	Skrevan	516	2.5		1289	1500
totali		7951		4688	34296	552970
Poshnje	Poshnje	2618	2.5		6544	6600
	Polizhan	457	2.5	9261	1143	
	Çiflik	387	2.5		967	1600
	Arrëz	441	2.5		1102	1200
	Agim	267	2.5		668	700
	Banaj	1063	2.5		2658	2800
	Gajdë	756	2.5		1891	2000
	Malas Gropë	256	2.5		640	700
	Syzez	501	2.5		1253	1500
	Sheq Gajdë	298	2.5		745	800
	Hingë	655	2.5		1638	3800
	Kuç	408	2.5		1020	1100
totali		8108		9261	20270	22800
Kutalli	Kutalli	2088	2.5		5219	5300
	Sqepur	485	2.5		1212	1300
	Drenovicë	2640	2.5		6599	6800
	Samaticë	1475	2.5		3688	3800
	Pobrat	894	2.5		2235	2500
	Rërëz	423	2.5		1058	1100
	Protoduar	106	2.5		264	300
	Goriçan Qendër	1019	2.5		2548	2600
	Goriçan Çlirim	1257	2.5		3142	3200
	Malas Breg	215	2.5		539	600
totali		10602			26504	27500
Cukalat	Donofrosë	721	2.5		1803	2000
	Slanicë	327	2.5		816	1050
	Cukalat	405	2.5		1011	1100
	Allambres	678	2.5		1696	1800
	Krotinë	284	2.5		709	1000
	Çetë	339	2.5		847	2500
totali		2753			6882	9450

Tabela 3.3.3 : Ambiente gjelbëruese ekzistuese dhe të propozuara në Bashkinë e Uresh Vajgurore

* Bëjet fjalë për hapësirat e propozuara të gjelbërtë (ZU.10.1-10.9.2)

Njësia Administrative	Vendbanimet	Synimi i Popullsisë	Terrene sportive			
			standardi i tokës	toka ekzistuese	toka e domosdoshme	propozim
			banorë 1	m ² /banorë 2	m ² 3	m ² 4=1*2
Ura Vajgurore	Ura Vajgurore	5767	2.6	8840	14995	6200
	Bistrovicë	328	1.6		524	600
	Konisbaltë	652	1.6		1043	1100
	Pashalli	420	1.6		672	800
	Vokopolë	268	1.6		429	500
	Skrevan	516	1.6		825	1000
totali			7951	8840	18489	10200
Poshnje	Poshnje	2618	1.6	1683	4188	2600
	Polizhan	457	1.6		732	1000
	Çiflik	387	1.6	9235	619	
	Arrëz	441	1.6		705	1000
	Agim	267	1.6		427	500
	Banaj	1063	1.6		1701	2000
	Gajdë	756	1.6		1210	1500
	Malas Gropë	256	1.6		410	500
	Syzez	501	1.6	1447	802	
	Sheq Gajdë	298	1.6		477	500
	Hingë	655	1.6		1048	1200
	Kuç	408	1.6		653	800
totali			8108	12365	12973	11600
Kutalli	Kutalli	2088	1.6		3340	3500
	Sqepur	485	1.6		776	1000
	Drenovicë	2640	1.6		4223	4500
	Samaticë	1475	1.6		2361	2500
	Pobrat	894	1.6	1995	1430	
	Rërëz	423	1.6		677	800
	Protoduar	106	1.6		169	200
	Goriçan Qendër	1019	1.6		1631	1800
	Goriçan Çlirim	1257	1.6		2011	2100
	Malas Breg	215	1.6		345	500
totali			10602	1995	16962	16900
Cukalat	Donofrosë	721	1.6		1154	1200
	Slanicë	327	1.6		522	800
	Cukalat	405	1.6		647	800
	Allambres	678	1.6		1085	1200
	Krotinë	284	1.6		454	500
	Çetë	339	1.6		542	600
totali			2753		4405	5100

Tabela 3.3.4: Ambiente ekzistuese dhe të propozuara sportive në Bashkinë e Uras Vajgurore

Njësia Administrative	Vendbanimet	Synimi i Popullsisë	Parkim Publik			
			standardi i tokës	toka ekzistuese	toka e domosdoshme	propozim
			banorë 1	m ² /banorë 2	m ² 3	m ² 4=1x2 5
Ura Vajgurore	Ura Vajgurore	5767	6.0		34605	35000
	Bistrovicë	328	6.0		1966	2000
	Konisbaltë	652	6.0		3912	4000
	Pashallë	420	6.0		2520	2600
	Vokopolë	268	6.0		1610	1800
	Skrevan	516	6.0		3094	3100
	totali	7951			47705	48500
Poshnje	Poshnje	2618	6.0		15706	16000
	Polizhan	457	6.0		2744	3000
	Çiflik	387	6.0		2322	2500
	Arrëz	441	6.0		2645	2800
	Agim	267	6.0		1603	1800
	Banaj	1063	6.0		6379	6500
	Gajdë	756	6.0		4538	5000
	Malas Gropë	256	6.0		1537	1800
	Syzez	501	6.0		3008	3100
	Sheq Gajdë	298	6.0		1788	2000
	Hingë	655	6.0		3931	4000
	Kuç	408	6.0		2447	2500
	totali	8108			48648	51000
Kutalli	Kutalli	2088	6.0		12527	12600
	Sqepur	485	6.0		2909	3000
	Drenovicë	2640	6.0		15838	15500
	Samaticë	1475	6.0		8852	9000
	Pobrat	894	6.0		5363	5500
	Rërëz	423	6.0		2540	2600
	Protoduar	106	6.0		633	800
	Goriçan Qendër	1019	6.0		6115	6500
	Goriçan Çlirim	1257	6.0		7540	8000
	Malas Breg	215	6.0		1293	1500
	totali	10602			63609	65000
Cukalat	Donofrosë	721	6.0		4327	4500
	Slanicë	327	6.0		1959	2000
	Cukalat	405	6.0		2427	2500
	Allambres	678	6.0		4070	4100
	Krotinë	284	6.0		1702	2000
	Çetë	339	6.0		2032	2100
	totali	2753			16517	17200

Tabela 3.3.5: Ambiente ekzistuese dhe të propozuara parkimi në Bashkinë e Uërës Vajgurore

Njësia Administrative	Vendbanimet	Syrimi i Popullsisë	Shëndeti						
			spital	ambulance	qendra shendetesore	totali i tokës ekzistuese	propozimi		
			toka ekzistuese	toka ekzistuese	toka ekzistuese		ambulance	qendra shendetesore	
			banorë l	m ² 2	m ² 3	m ² 4 5=2+3+4	nj.	m ²	nj m ²
Ura Vajgurore	Ura Vajgurore	5767			929	929			
	Bistrovicë	328		2361		2361			
	Konisbaltë	652		142		142			
	Pashalli	420		1691		1691			
	Vokopolë	268		3881		3881			
	Skrevan	516					1	700	
		totali	7951	8075	929	9004	1	700	
Poshnje	Poshnje	2618		602		602			1 400
	Polizhan	457		160		160			
	Çiflik	387		7326		7326			
	Arrëz	441		1169		1169			
	Agim	267					1	700	
	Banaj	1063		824		824			
	Gajdë	756		115		115			
	Malas Gropë	256					1	700	
	Syzez	501		403		403			
	Sheq Gajdë	298		102		102			
	Hingë	655		188		188			
	Kuç	408		300		300			
		totali	8108	11189		11189	2	1400	1 400
Kutalli	Kutalli	2088			590	590			
	Sqepur	485		129		129			
	Drenovicë	2640		635		635			
	Samaticë	1475		2931		2931			
	Pobrat	894					1	700	
	Rërëz	423					1	700	
	Protoduar	106					1	700	
	Goriçan	1019			422	422			
	Qendër								
	Goriçan Çlirim	1257					1	700	
	Malas Breg	215					1	700	
		totali	10602	3695	1012	4707	5	3500	
Cukalat	Donofrosë	721		361		361			
	Slanicë	327					1	700	
	Cukalat	405							1 400
	Allambres	678		2528		2528			
	Krotinë	284					1	700	
	Çetë	339					1	700	
		totali	2753	2889		2889	3	2100	1 400

Tabela 3.3.6: Zonat ekzistuese dhe të propozuara për shëndetin në Bashkinë e Urrës Vajgurore

Njësia Administrative	Vendbanimi	Synimi i Popullsisë	Besimi fetar	Administratë	Kujdesi social		Kultura	
			toka ekzistuese m ²	toka ekzistuese m ²	toka ekzistuese m ²	propozimi	toka ekzistuese m ²	propozimi
Ura Vajgurore	Ura Vajgurore	5767		986		1	515	1
	Bistrovicë	328						
	Konisbaltë	652				1		1
	Pashalli	420						
	Vokopolë	268	13116					
	Skrevan	516				1		1
	totali	7951	13116	986	3	515	2	
Poshnje	Poshnje	2618						
	Polizhan	457						
	Çiflik	387				1		1
	Arrëz	441						
	Agim	267						
	Banaj	1063				1		1
	Gajdë	756				1		1
	Malas Gropë	256						
	Syzez	501				1		1
	Sheq Gajdë	298						
	Hingë	655				1		1
	Kuç	408						
	totali	8108			5		5	
Kutalli	Kutalli	2088		1580		1		1
	Sqepur	485						
	Drenovicë	2640		955		1		1
	Samaticë	1475						
	Pobrat	894	664			1		1
	Rërëz	423						
	Protoduar	106						
	Goriçan	1019				1		1
	Qendër							
	Goriçan	1257				1		1
	Çlirim							
	Malas Breg	215						
	totali	10602	664	2535	5		5	
Cukalat	Donofrosë	721				1		1
	Slanicë	327						
	Cukalat	405		1500				
	Allambres	678						
	Krotinë	284						
	Çetë	339				1		1
	totali	2753		1500	2		2	

Tabela 3.3.7: Ambiente ekzistuese dhe të propozuara të infrastrukturës publike në Bashkinë e Urrës Vajgurore

4. PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E PPV-SË

4.1. Plani i Veprimit

Në tabelën e mëposhtme përshkruhen në mënyrë të përbledhur ndërhyrjet/ projektet /aktivitetet që mendohen të nevojshme për mbështetjen e vizionit dhe zbatimin e qëllimeve strategjike. Këto propozime bazohen në konkluzionet e analizës që u vlerësua dhe u dokumentua me ndihmën e metodës SWOT, dhe të fazës së dytë të konsultimit. Referenca për çdo ndërhyrje përban:

- Kodin.
- Titullin e saj me një sqarim të shkurtër aty ku nevojitet.
- Referenca sipas aksit të përparësisë në të cilin bën pjesë.
- Përllogaritjen e buxhetit në bazë të studimeve që janë bërë ose të projekteve të ngjashme. Në rastet e ndërhyrjeve të ndërlikuara eshtë përcaktuar kostoja pavarësisht kërkime të veçanta që nevojiten. Duhet pasur parasysh se kostoja është parashikuese pasi nuk mund të bëhet vlerësimi i saktë në kuadër të studimit aktual, me përjashtim të rasteve kur disa ndërhyrje janë në fazë të avancuar dhe Bashkia ose organizma përkatëse kanë hartuar projektin dhe është kryer paravlerësimi i buxhetit përkatës
- Përcaktimin e burimeve të mundshme të financimit duke u bazuar në praktikat aktuale. Është për tu theksuar se katalogu i burimeve të mundshme të financimit nuk është i mbyllur, ai përban vetëm burimet kryesore.
- Referencë në organizmat që marin pjesë në projektimin dhe zbatimin e propozimeve.
- Përparësinë e projektit.
- Programimin kohor të zbatimit, i ndarë në katër periudha. Periudha e shkurtër ndahet në nën pjesë (2016-2018 dhe 2019-2020), pjesa e parë i korrespondon mandatit aktual të autoriteteve bashkiake. Periudha afatmesme dhe ajo afatgjatë kanë një kohëzgjatje pesëvjeçare (respektivisht 2021-2025 dhe 2026-2030).
- Tregues të mundshëm për vlerësimin dhe përfundimin e ndërhyrjeve.

Duke bërë një përbledhje të veprave/ projekteve të propozuara, këto inkuadrohen në kategoritë e mëposhtme:

- Akse rrugore.
- Infrastruktura urbane teknike.
- Reformime urbane – rikonstruksione urbane.
- Përmirësim – plotësimi infrastrukturës publike
- Përmirësimi hapësirave publike
- Projekte për përmirësimin e situatës mjedisore
- Ndërhyrje për zbutjen e fenomeneve sociale
- Projekte për mbrojtjen dhe promovimin e mjedisit kulturor
- Ndërhyrje për forcimin e mjedisit ekonomik dhe konkurrencës
- Përmirësimi i shërbimeve publike – aftësisë sipërmarrëse
- Aktivitete për përmirësimin e kuadrit ligjor

Disa nga propozimet mund t'u përgjigjen problemeve jetësore të Bashkisë të cilat mbizotërojnë në diskutimet publike dhe paraqiten më poshtë, duke dëshmuar zgjedhjet përfundimtare dhe theksojnë përfitimet dhe mundësitë kryesore.

Për vendosjen paraprake të një landfill-i sanitar janë marrë parasysh kriteret hapësinore, mjedisore, sociale dhe institucionale. Më analistikisht, janë shqyrtuar në fillim faktorët e mëposhtëm:

- Nevojat urgjente të Bashkisë, si edhe hapësira ekzistuese e depozitimit të mbeturinave ku planifikohet të realizohet dhe nuk mbulohen kushtet bazë te distancave nga zonat urbane.
- Kushtet gjeologjike të zonës së studimit (në nivel makroskopik).
- Veprimet sektoriale dhe propozimet në nivel qarku.
- Strategjia kombëtare për administrimin e mbeturinave.
- Orientimet sipas Bashkimit European.
- Efektet sociale.
- Lidhja me paisazhin dhe vizualiteti i zonës.

Në bazë të përshkrimeve të mësipërme, propozohet fillimi i pozicionimi i një vendi të përshtatshëm. Theksohet se përvendosjen përfundimtare kërkohet hartimi dhe miratimi i një sërë studimesh të veçanta.

Mundësia e ofrimit të shërbimit, edhe kundrejt Bashkive të tjera do të zgjerohet bazuar në diskutimin e zbatimit të një planifikimi në nivel qarku për administrimin e mbeturinave, në përputhje me direktivat e Ministrisë Mjedisit.

Në lidhje me aktivitetet e guroreve, kërkohet institucionalizimi i një kuadri ligjor që do të shqyrtojë një sërë faktorësh si: nevojat për prodhimin e inerte në kuadër të një shtrirje më të gjërë territoriale, vlerësimi i rezervave, përshtatshmëria e inerteve, morfologjia dhe estetika e paisazhit, kushtet e aksesit, pasojat mjedisore të ekstraktimit, por edhe të transportit të materialeve drejt qendrave të konsumit. Për hartimin e kuadrit ligjor propozohet një studim i veçantë. Gjithashtu, duke u fokusuar në zonën e studimit, propozohet hartimi i një studimi pilot për mbrojtjen e plotë të paisazhit dhe inkuadrimin jo vetëm të guroreve, por edhe të elementeve të tjerë (ndërtim, sera, vepra infrastruktura).

Për shkak të shpërndarjes së madhe të ndërtesave dhe të numrit, shumëlojshmërisë dhe intesitetit të aktiviteteve ekonomike si edhe të lidhjes së drejtëpërdrejtë me zonën urbane në zonën funksionale Berat – Kuçovë, është i rëndësishëm organizimi i rrjetit të transportit dhe përmirësimi i funksionimit dhe i sigurisë së tij. Në ndërhyrjet e prioritetit të drejtëpërdrejtë futet edhe promovimi i mjeteve alternative të transportit, si brenda bashkive ashtu edhe me Beratin dhe Kuçovën, si edhe klasifikimi i rrjetit rrugor dhe ndërtimi i rrugëve alternative.

Së fundmi, në lidhje me përmirësimin e cilësisë së jetës, element i rëndësishëm janë hapësirat e përbashkëta të lira, në çfarëdolloj forme, si sheshe, parqe, kënde lojërash për fëmijë, hapësira të gjelbërtë, parqe urbane dhe periferike, zona përgjatë lumenjve të mbrojtura, etj. Kërkohet formulimi i një strategjie unike e cila do të rregullojë në çdo ndërhyrje me akset kryesore rritjen e sipërfaqes dhe të cilësisë së tyre, formulimin e përshtatshëm mjedisor dhe futjen e tyre në rrjet. Nëpërmjet këtij rrjeti, do të arrihet:

- Përmirësimi i mikroklimës urbane.
- Përmirësimi i aksesit të sigurt.

- Lidhja natyrore dhe funksionale e pikave/zonave karakteristike urbane.
- Përmirësimi i estetikës së qytetit.
- Përmirësimi i kohezionit social dhe shëndetit të banorëve.

Plani i Veprimit – Bashkia Ura Vajgurore

kodi	TITULLI PROJEKTEVE	Përfshihet në akset e prioritet me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Përgjegjës zbatimin	Prioritet '16-18	'19-20	'21-25	'26-30	Fazat e Zbatimit	Treguesi i vlerësimit	Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel lokal	Shënimë
											I: '16-18			
1	Përmirësimi i rrugës SH73 (në drejtim të Fierit) dhe ndërhyrjet përsigurinë rrugore në nyjen Drenovicë	9	360,000,000 ALL	FZHR / FSHZH / Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Transportit Donatore të ndryshëm	Bashkia/ Instituti I Transportit	ARRSH/ Bashkia	A	X			Përfundimi i punimeve përpërmirësimin e karakteristikave gjemometrike, mirëmbajjen e taperit të rrugës dle sinjalistikë dhe ndriçimi. Projekti nxit bashkëpunimin nderbashkiak.	Gjatësia në km i përket pjesës së rrugës brenda kufirit të Bashkisë.		
2	Ndërtimi i rrugës Kutanlli-Samaticë-Allkaj (lidhje me Bashkinë Lushnjë)	9, 12, 13	256,000,000 ALL	Bashkitë që preken / FZHR	Qarku Berat	FZHR/ Bashkia	B				Përfundimi i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
3	Ndërtimi i rrugës lidhëse Kuçovë - SH72 që kalon afer fshatit Arrež dhe ndërtim ure	12, 13	150,000,000 ALL	Bashkitë që preken / FZHR	Qarku Berat	FZHR/ Bashkite	A				Përfundimi i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projekti inkurajon bashkëpunimin nderbashkiak.	
4	Ndërtimi i lidhjes së re rrugore Donofrosë - Skrevan	9	335,000,000 ALL	FZHR / FSHZH / Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Qarku Berat	FZHR/ Bashkia	B				Përfundimi i punimeve për ndërtimin dhe asfaltimin, sinjalistikën dhe ndriçimin.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Bëhet fjalë për rrugë rurale me gjatësi 4.2 km.	
5	Përmirësimi i rrugës "Qyteti Ura Vajgurore - Berat" përmes Bistrovicës	9	133,000,000 ALL	FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Qarku Berat	Bashkia	B				Përpundimi i punimeve (Përmirësimi i pikeitimit të gjurmës, asfaltimit, ndriçimit dhe sinjalizimit.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Gjatësia i takon pjesës së rrugës brenda kufijve të Bashkisë	
6	skarpateve në rrugën Donofrose - Cukalat	9	33,500,000 ALL	FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia	FZHR/ Ministria Mjedisit	A				Përfundimi i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative		
7	Përmirësimi i sigurisë rrugore në nyjen SH73 drejt Ciflikut	9	11,000,000 ALL	FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia	ARRSH/ Bashkia	A				Përfundimi i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	I përket riprojektimit dhe përforcimit të ndriçimit.	
8	Mirëmbajtje / përmirësim i pjesëve të rrugëve rurale:			Bashkia							Nuk ka nevojë për ndryshime administrative		Bëhet fjalë për: (a) Rindërtim i 3 urave (b) përmirësimi i rrugës në gjatësi 1.3 km	
	Në kuadër të zbatimit të TAP-it	9, 12, 13	33,500,000 ALL	TAP	Bashkia	TAP	A				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projekti nxit bashkëpunimin nderbashkiak.	
9	Përmirësimi i shërbimeve të transportit publik (sistemi i qarkullimit brenda bashkisë)	9	15,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia	B					Numri i pasagjerëve/Mbushja e autobuzave	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative		

kodi	TITULLI PROJEKTEVE	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Vlera e financiare të mundshme	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Përgjegjës për zbatimin	Fazat e Zbatimit				Treguesi i vlerësimit	Ndryshimet e nevojsime në kuadrin ligor dhe në nivel lokal	Shënime
							I: '16-18	II: '19-20	III: '21-25	IV: '26-30			
10	Ndërtimi i stacionit të autobuzave	9	106,500,000 ALL	FSHZH / Donatore të ndryshëm / Bashkia	Bashkia, Instituti I Transportit	Bashkia/ Transporti	Ministria e Transporti t dhe Infrastrukt urës/ Bashkia	Bashkia/ Donatorët	B		Përfundimi i ndërtimit të nje terminali autobuzash midis qyteteve me ambijentet e nevojsime për funkcionim (vende parkimi dhe pushimi dhe ambiente ndihmëse).	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Kostoja varet edhe nga dëmshpërbillimet
11	Ndërtim i rrugës për bicikleta brenda në qytetin Ura Vajgurore	8, 9	5,500,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm/ FSHZH	Instituti I Transportit	Bashkia/ Transporti	Ministria e Transporti t dhe Infrastrukt urës/ Bashkia	Përfundimi i punimeve			Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Kostoja varion në varësi të llojt të rrugës së bicikletave.	
12	Ndërtim trotuari dhe rruge për bicikleta që lidhet me Kuçovën	8, 9, 12, 13	133,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm / FSHZH	Bashkia, Instituti I Transportit	Bashkia	B	Përfundimi i veprës			Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Kostoja varion në varësi të llojt të rrugës së bicikletave. Veprat nxit bashkëpunimin nderbashkiak.	
13	Ndërtimi i dy urave për këmbësorët mbi lumin Osum në qytetin Ura Vajgurore	8, 9	2,650,000 ALL	FZHR, Bashkia	FZHR/ Bashkia	B		Përfundimi i punimeve			Nuk ka nevojë për ndryshime administrative		
14	Projekt menaxhimi i mbetjeve të ngurta në nivel Qarku.	6, 13	200,000,000 ALL	Ministria e Mjedisit / Bashkia / Qarku Berat	Ministria e Mjedisit / Bashkia	A		Miratimi i projektit /Zbatimi i projektit përmes ndërtimit të veprave të nevojsime infrastrukture.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Përvëç studimit të menaxhimit për organizimin e gropojës, riciklimit, dñe zbatohet program pilot ku do përfshihen aktivitetet për kualifikimin dhe informimin e banorëve dhe profesionisteve.			
15	Ndërtim dy Landfilli të ri (për mbetje urbane dhe inerte)	6	900,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Mjedisit / KfW / Donatore të ndryshëm	Qarku Berat, Bashkia	A	X	Përfundimi dhe funksionimi i landfilit, dhe lidhja e tij me rjetin e ujëmbledhësve(rema ej)	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Bëhet fjalë për infrastrukturë që do ti shërbejë edhe Bashkisë së Beratit dhe Kuçovës.			
16	Reabilitimi i hapësirës ekzistuese të depozitimit të mbeturinave	6	200,000,000 ALL	Bashkia / FZHR FSHZH	Bashkia / FZHR	A		Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative				
17	Përpjekje për krijimin e një operatori të decentralizuar për menaxhimin e burimeve ujore në nivel Qarku.	5, 13	7,800,000 ALL	Ministria e Mjedisit / Bashkia / Qarku Berat	OJQ	Ministria e Mjedisit / Bashkia	A	Krijimi i një operatori dhe realizimi i qëllimit të tij/Bëja e projekteve të menaxhimit.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Menaxhimi i burimeve ujore për cdo zonë orientimin bazë të direktivës –kuadër për ujërat 2000/60 EK. Propozohet që në operator të marin pjesë edhe Bashkitë dhe qarqet e interesuara Projekti nxit			

kodi	TITULLI PROJEKTEVE	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë (ë interesuar (partnerë)	Përgjegjës zbatimin	Fazat e Zbatimit				Treguesi i vlerësimit	Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel lokal	Shënime
							I: '16-18	II: '19-20	III: '21-25	IV: '26-30			
	Përmirësim – modernizim i rjetit të vadiljes në përgjithësi:												
18	2 zona (a) veri të Poshnjës dhe (b) rrëth Drenovicës	1, 4, 5	133,000,000 ALL	FZHR / KfW / AZHBR / Donatore të ndryshëm (p.sh. Banka Botërore, GIZ, ADA, SDC)	Bashkia / Enti Rregulator I Ujit (ERRU) / Ministria e Bujqësisë/ Bashkia	A X					Shtimi i përqindjes së sipërfaqeve që vaditen / Shtimi i gjatësisë së tubabave vaditës.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Zona filletare të propozuara: 1302 ha në veri lindje kai 1540 ha në veri perëndim. Është propozuar përtë kërkuar mundësinë e krijimit, rezervuar të reja të vogla. Projekti inkurajon bashkëpunimin ndër bashkiak dhe mund të jetë pjesë e investimit më të gjierë.
19	Modernizim - Përmirësim i funksionimit të ndërrmarries së ujësjellës-kanalizime	6, 10	260,000,000 ALL	Bashkia / Sektori privat	Donatore të ndryshëm	DPUK / Bashkia	A				Blerja dhe funksionimin i pajisjeve/ sistemi moderne / Krijimi ndryshimeve të reja të nevojshme në legislacion	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
20	Përmirësim/Ndërtim i rjetit të kanalizimeve në qendrat e banuara (a) Ura Vajgurore – Poshnje dhe (b) Kutalli-Drenovicë	6	66,500,000 ALL	Kryesore: FZHR / Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Dytesore: FSHZH/ KfW / Donatore të ndryshëm	Bashkia	DPUK / FZHR / Bashkia	A X				Ndërtimi i rjetit të ri të kanalizimeve të ujërave të zeza/ Përqindja e mbulimit të popullsisë – sipërfaqeve të zonave të banuara	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
21	Ndërtimi i 2 impianeve të përpunimit të mbetjeve të ujërave të zeza për qendrat e banuara (a) Ura Vajgurore – Poshnje dhe (b) Kutalli-Drenovicë	6	266,000,000 ALL	Kryesore: FZHR / Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Dytesore: FSHZH/ KfW / Donatore të ndryshëm	Bashkia	FZHR/ Bashkia	A X				Ndërtimi i impianit të përpunimit të mbetjeve dhe e tubave qëndrorë lihëse me rjetet e kanalizimeve.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
22	Përmirësimi /Ndërtimi i rjetit të ujërave të zeza dhe sistemeve alternative të përpunimit të ujërave të zeza në të gjitha fshatrat përvëç Uras Vajgurore, Poshnjës dhe Kutalli-Drenovicës.	6	106,500,000 ALL	FZHR / KfW / Donatore të ndryshëm / FSHZH	Bashkia / Sektori privat	FZHR/ Bashkia	A				Ndërtimi i veprës/funksionimi në mënyrë të kënaqshme në përpunje me kërkësat Evropiane –kuifij çnimesh.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
23	Përmirësim – Modernizim i rjetit të ujit të pijshëm në qytetin Ura Vajgurore	6	200,000,000 ALL	Kryesore: FZHR/ Ministria e Transportit dhe	Bashkia	Ministria e Transportit dhe Infrastrukt	A X				Rjet i plotë nën dhe / 24 orë ujë i pijshëm / mbulimi i të gjithë qytetit	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	

kodi	TITULLI PROJEKTEVE	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Përgjegjës për zbatimin	Fazat e Zbatimit				Treguesi i vlerësimit	Ndryshimet e nevojsnime në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel lokal	Shënim
							I: '16-18	II: '19-20	III: '21-25	IV: '26-30			
24	Përmirësimi i rjetit të ujit të pështëm në të gjitha fshatrat e Bashkisë përvèç qytetit Ura Vajgurore.	6	306,000,000 ALL	Faza I-të: në ndërtim e sipër Faza II-të: 40,000,000 ALL Faza III-të: 45,000,000 ALL	Kryesore: FZHR Dylesore: Bashkia/ Donatore të ndryshëm	FZHR/ Bashkia B					Realizimi i veprave të nevojsnime.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
25	Sistemi i urban i qendrës së qytetit Ura Vajgurore: Ndërtim i pedonales qendore dhe një parku (faza e parë), zgjerimi i sheshit i trekëndor dhë ndërtimi i sheshit të brendshëm pranë qendrës kulturore (faza e dyte) përmirësimi i faqeve ballore të godinave rrëth sheshit (faza e tretë).	8, 9	179,989,500 ALL	Kryesore: FZHR Dylesore: Bashkia/ Donatore të ndryshëm	FZHR / Bashkia A	Faza I-të & Faza II-të					Përfundimi i veprave / shtimi i përqindjes së gjelberimit	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
26	Rigenerimi i bregut të lumbit Osum në zonën e qytetit Ura Vajgurore: krijimi i një rrugë përkembësorë & ndërtimi / përforcimi i skarpatave përmbytjet	8, 9	113,000,000 ALL	FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia A								
27	Mbrojja e brigjeve të lumbit Osum nga erozioni	4, 13		Përfundimi i punimeve përvëzhgimi	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative								
28	Ngritura e një sistemi monitorimi të indikatorëve të natyrës.	4, 10	15,000,000 ALL	Ministria e Mjedisit / OJQ	Bashkia A								
29	Studim për vlerësimin mijërdoris nga ndoja e naftës	4	25,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Sektori privat B								

kodi	TITULLI PROJEKTEVE	Përfshihet në akset e priorititet me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Përgjegjës përzbatimin	Prioritet '16-18	Fazat e Zbatimit				Treguesi i vlerësimit	Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrative në nivel lokal	Shënim
								I: '19-20	II: '21-25	III: '21-25	IV: '26-30			
30	Zgjerim – Përmirësim i Bashkisë dhe funksionimi i saj si “one stop shop”	7, 10	27,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm / FSHZH	Bashkia B							Përfundimi i punimeve Numri i banorëve të bashkisë që shërbehen nga one stop shop /Numri i popullsisë që vlerësojnë si të mirë/shumë të mirë nivelin e afritimit të shërbimeve.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
31	Krijimi i zyrave për shërbimin e qytetarëve	10	5,500,000 ALL	Bashkia B								Krijimi i dhë funksionimi i institucionit	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
32	Krijimi i sistemit GIS për menaxhimin e sistemeve tokësore brenda kufijve të bashkisë	4, 10	7,500,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm (p.sh. Banka Botërore, USAID)	AKPT	MZHU / Bashkia A						Funksionimi i një portali GIS që do afrojë shërbime elektronike për hyrje, shikim, dhe shkarkim të të dhënave gjehapsinore të bashkisë.	Objektivi i tyre është decentralizimi dhe ku është e mundur të jepet informacion elektronik për qytetarët dhe bizneset. Propozuar në Urës Vagjiutorës dhe në njësitë administrative.	
33	Funksionimi i faqes së internetit	10	30,000,000 €	Bashkia	Bashkia A	Bashkia/ Biznesi privat B						Krijimi i faqes së internetit/Numri i vizitorëve.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
34	Krijim i një zonë tregtare	1, 2	20,000,000 ALL	Bashkia / Sektori privat								Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
35	Ndërtim i një qendre të re kulturore në qytetin Ura Vajgorore	7	797,500,000 ALL	Kryesore: Bashkia / Ministria e Ekonomisë dhe Turizmit Tregtisë dhe Sipërmarrjes Dytësore: FZHR / Donatore të ndryshëm		Ministri i Kulturës / Bashkia A						Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
36	Riparim-mirëmbajtje e shkollave dhe ambulancave që funksionojnë në të gjitha fshatrat.	7	233,000,000 ALL										Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
37	Rigenerimi i fushave sportive	7	15,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Arsimit dhe Sportit / Donatore të ndryshëm		Bashkia	Ministria e Arsimit A					Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	

kodi	TITULLI I PROJEKTEVE	Përfshihet në aksjet e prioritetit me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Përgjegjës përzbatimin	Fazat e Zbatimit				Treguesi i vlerësimit	Ndryshimet e nevojshme në kuadrin litoral dhe administrativ në nivel lokal	Shënim
							I: '16-18	II: '19-20	III: '21-25	IV: '26-30			
	Ndërtim Çerdhe në fshatrat Skrevan, Konisbaltë, Poshnjë (dy Cerdhe), Polizhan, Çiflik, Banaj, Syzez, Gajdë, Kuç, Kutalli (dy Çerdhe), Pobrat, Drenovicë (dy Çerdhe), Samaticë, Goriçan Qendër, Goriçan Çlirim, Donofrosë, Çetë	38	7	53,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Arsimit dhe Sportit	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	A			Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projektet do të zbatohen gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.
39	Ndërtim Kopështi në Ura Vajgurore (2), Poshnjë, Kutalli, Drenovicë	7	60,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Arsimit dhe Sportit	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	A				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
40	Ndërtim Shkollën e mesme në qytetin e Urës Vajgurore dhe fshatrat Konisbaltë, Poshnjë, Syzez, Drenovicë, Goriçan Çlirim, Donofrosë.	7	86,500,000 ALL	FZHR / Ministria e Arsimit dhe Sportit	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	C				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projektet do të zbatohen gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.
41	Krijimi terreneve sportive në të gjitha qytetet përvëç Çiflik, Syzez, Pobrat.	7	21,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Arsimit dhe Sportit	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	B				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projektet do të zbatohen gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.
42	Ndërtim Parkingu publik në të gjitha fshatrat.	7	24,000,000 ALL	Bashkia / FZHR	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	A				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projektet do të zbatohen gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.
43	Ndërtim ambulance në fshatrat Skrevan, Agim, Malas Gropë, Pobrat, Rërëz, Protoduar, Goriçan Çlirim, Malas Breg, Sllanicë, Krotinë, Çetë.	7	35,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Shëndetësisë	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	B				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projektet do të zbatohen gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.
44	Ndërtim qendre shëndetësore në fshatrat Poshnjë, Cukalat.	7	14,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Shëndetësisë	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	B				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projektet do të zbatohen gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.
45	Ndërtim qëndre sociale në qytezin Ura Vajgurore dhe fshatrat Konisbaltë, Skrevan, Çiflik, Banaj, Gajdë, Syzez, Hingë, Kutalli, Drenovicë,	7	26,500,000 ALL	Bashkia / FZHR	Donatorë të ndryshëm	Bashkia	C				Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projektet do të zbatohen gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.

REPUBLICA
ALBANIA
MINISTERI
PER TURIZMEN
ETAPË TË DHE
ADMINISTRATIV

kodi	TITULLI I PROJEKTEVE	Përfshihet në akset e priorititet me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Përgjegjës përzbatimin	Fazat e Zbatimit				Treguesi i vlerësimit	Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel lokal	Shënime
							I: '16-18	II: '19-20	III: '21-25	IV: '26-30			
46	Pobrat, Goriçan Qendër, Goriçan Çifrim, Donofrosë, Çetë												
47	Ndërtim qëndre kulturorë në fshatrat Konisbaltë, Skrevan, Çiflik, Banaj, Gajdë, Syzez, Hingë, Kutalli, Drenovicë, Pobrat, Goriçan Qendër, Goriçan Çifrim, Donofrosë, Çetë	7	25,000,000 ALL	FZHR / Ministria e Kulturës	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia D					Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	Projekti do të zbatohet gradualisht sipas nevojave që dalin në çdo vendbanim.
48	Krijimi i rjetit të zonave urbane - vende pushimeve të gjielbëruara në qytetin e Ura Vajgurore dhe lidja e tyre me mjete alternativë transporti	8, 9	25,000,000 ALL	Bashkia/ FZHR/ Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Donatore të ndryshëm	Bashkia/ FZHR / Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Bashkia	A X					Përfundimi i projekteve sektorale/ritja e përdorimit të vendeve të gjielbëra nga banorët e bashkisë dhe e Bashkive kufizuese.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
49	Një zonë e gjelbër e mbrojtur nga guroret në jug të qytetit të Ura Vajgurore	8	105,000,000 ALL	Bashkia / FZHR/ Ministria e Mjedisit / Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave / Donatore të ndryshëm	Bashkia / FZHR/ Ministria e Mjedisit / Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave / Donatore të ndryshëm	A X					Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
50	Krijimi i një pylli të vogël me karakter pushimi në Syzez	8, 9	200,000,000 ALL	Bashkia/ FZHR/ Ministria e Transportit dhe	Bashkia	A					Përfundimi i punimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	

kodi	TITULLI PROJEKTEVE	Përfishihet në akset e prioritetit me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Përgjegjës për zbatimin	Prior- itet	Fazat e Zbatimit				Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel lokal	Shënimë
								I: '16-18	II: '19-20	III: '21-25	IV: '26-30		
51	Pyllëzimi i zonave të kodrave në jug të Posnjës	8	90,500,000 ALL	Bashkia/ FZHR/ Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës/ Donatore të ndryshëm	Bashkia	A	X					Shtimi i sipërfaqeve të pyllëzuar	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative
52	Përmirësimi i kushteve të banimit për popullsinë romë	7, 8	153,000,000 ALL	Bashkia/ FZHR/ Enti I Banesave / Donatore të ndryshëm OJQ	Bashkia / Donatore të ndryshëm B							Numri i grave rome që përfitojnë /Sasia e lekëve që përdoren përmirësimin e kushteve të banimit/Numri i godinave që ndërtohen ose rindërtohen.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative
53	Aktivitet për integrimin e popullsisë romë				Donatore të ndryshëm A							Miratimi i plan veprimit për popullsinë romë në nivel Bashkie /Numri i pjesmarësve romë në programë arsimimi ,kualifikimi dhe shendetë. Përfundimi i punimeve restaurimit –mirëmbajtjes / Krijimi i një fletëpalosje informimi dhe sinjalizimi / Përmirësimi i rrugëve lidhëse dhe ndërtimi i vendparkimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative
54	Mirëmbajtje –restaurimi dhe promovimi i zonës arkeologjik në Dimal dhe përfshirja e tij në zonën arkeologjike.	3, 13	25,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Dontorët B								Aktiviteti nxit bashkëpunimin nderbashkiak.	
55	Riorganizimi urban i pjesës në qëndër të qytetit Ura Vajgurore	8	18,000,000 ALL	Bashkia/ FZHR/ Enti I Banesave / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	B						Përfundimi dhe zhatimi i studimit të PDV.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative
56	Zhvillim urban në zonë të re në veri të qytetit të Urës Vajgurore	8	35,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / sektori privat	Bashkia	C						Përfundimi dhe zhatimi i studimit të PDV.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative
57	Krijimi i zonës ekonomike të Urës Vajgurore	2, 3	200,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / sektori privat	Bashkia / FZHR	A						Përfundimi dhe zhatimi i studimit të PDV/ numri i bizneseve që janë vendosur.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative
58	Krijimi i një qendre agro-industriale (përqendrim - përpunim - transportim)	2, 3, 13	120,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / sektori privat	Bashkia / AZHBR	B						Përfundimi dhe zhatimi i studimit të PDV / numri i bizneseve që është vendosur	Propozohet vendosja në zonën rrëth nyjes së rrugëve SH72 dhe SH73. Projekti nxit bashkëpunimin nderbashkiak.
59	Forcimi dhe diversifikimi i prodhimit bujqësor: (a) stimulimi dhe lehtësimi i	1, 4, 5	150,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm (p.sh.	Bashkia	A	X					Numri i termave organike/sipërsfaqet që mbilen me metoda.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative

kodi	TITULLI PROJEKTEVE	Përshtihet në akset ë prioritetit me numër	Vlera e parashikuar	Burimet financiare të mundshme	Palë të interesuar (partnerë)	Fazat e Zbatimit					Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel lokal	Shënim
						I: '16-18	II: '19-20	III: '21-25	IV: '26-30	Treguesi i vlerësimit		
	krijimt të firmave organike, (b) kualifikimi dhe informimi i bujqësive dhe blektorëve, (c) modernizimi, (ç) promovimi në komunitetin lokal			Banka Botërore, ADC), sektori privat		Përgjegjës për zbatimin	Prio-ritet					
60	Rindarja e tokës bujqësore	1, 4	25,000,000 ALL	AZHBR, FZHR, Donatore të ndryshëm	Bashkia	FZHR / Bashkia	B			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
61	Krijimi i një vendi përruajjen e inerteve.	6	85,000,000 ALL	Bashkia	Sektori privat	Bashkia	A			Funksionimi i vendit / Minimizimi i inerteve që përfundojnë në landfill dhe në vende jo të lizishme dhe jo të përshtatshme.	Ezistë i rëndësishëm funksionimi i tij në mënyrë që të minimizohet impakti ambientalist.	
62	Studim pilot për përcaktimin e kuadrit të funksionimit të guroreve, në mënyrë analoge me karakteristikat e tyre dhe riparimi i pamjes së vendit.	3, 8	5,800,000 ALL	Ministria e Mjedisit / Bashkia / Donatore të ndryshëm	Sektori privat / Qarku Berat	Ministria e Mjedisit / Bashkia	A			Përfundimi i studimit/Zbatimi i veprave dhe masave që do propozojë.	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
63	Kursim energjiia në ndërtesa publike dhe në infrastrukturën publike: (a) vendosja e paneleve diellore në catinë e Bashkisë, shkollave, banesave, (b) vendosje energjetik në godinë, izolimi dhe xhamave kursinë enerġji në brendësi të godinave dhe në rjetin e rrugëve të ndriçuara, (c) bashkëngjija i burimeve energjetik në rjetet e ujët të pişshëm dhe ato të vaditjes.	8, 11	45,000,000 ALL	FZHR, Bashkia, Donatore të ndryshëm (p.sh. UNDP Albania, USAID)	Bashkia/ FZHR/ Universitet	B				Ulja e konsumit të energjisë elektrike	Nuk ka nevojë për ndryshime administrative	
64	Përpjekje për shfytëzimin e gazit natyror përdorim shtëpiak, bujqësor dhe industrial	6, 13	45,000,000 ALL	FSHZH / Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Donatore të ndryshëm	Bashkia / Transporti dhe Sektori privat	C				Krijimi i infrastrukturës së nevojsme/Numri i klientëve përdorues që u shërbehet.	Përpjekja nxit bashkëpunimin nderbashkiak dhe atë midis qarqeve.	

X: projekt pilot/prioritare

4.2. Plani e investimeve kapitale

Buxheti i përgjithshëm për bashkinë Ura Vajgurore, për 15 vjet, përsa i përket veprave kryesore që janë financuar, arrin në 28.596.737,01 €, nga të cilat 66,42% ose 19.025.000,00 €, të destinuara për zbatimin e investimeve prioritare, ndërsa pjesa e mbetur 33,58% ose 9.618.737,01 €, destinuar për zbatimin e investimeve të rëndësishme në infrastrukturë.

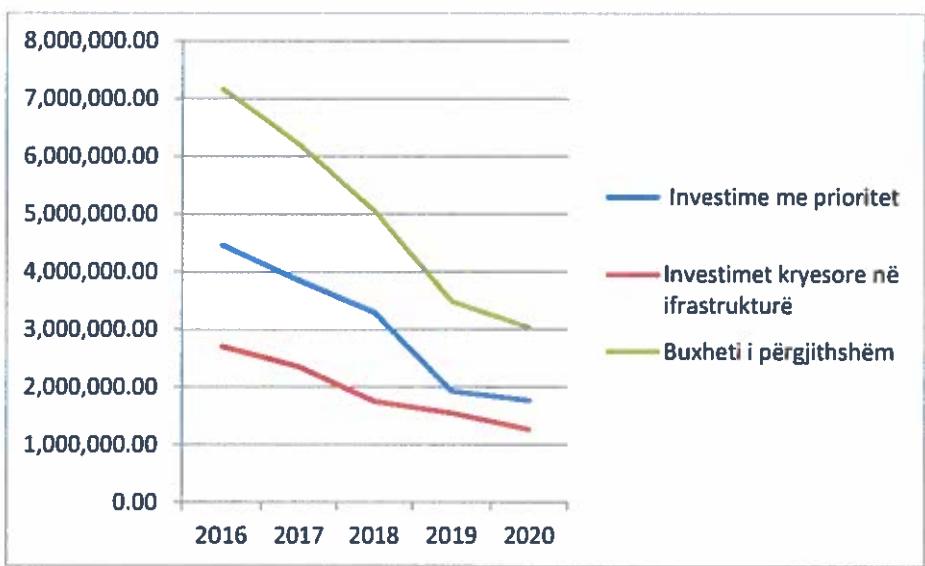
Theksohet se analiza në këtë kapitull ka horizont 5 vjeçar. Për këtë arsyе buxheti i përgjithshëm i projekteve në thellësi të 5 vjeçarit përcaktohet në 87,10% të buxhetit të përgjithshëm filletar ose 24.934.737,01 €.

	Në periudhë 5-vjeçare	Përqindja (%)	Në periudhë 15-vjeçare	Përqindja (%)
Buxheti i Përgjithshëm	24.934.737,01	87,10%	28.643.737,01	100,00%

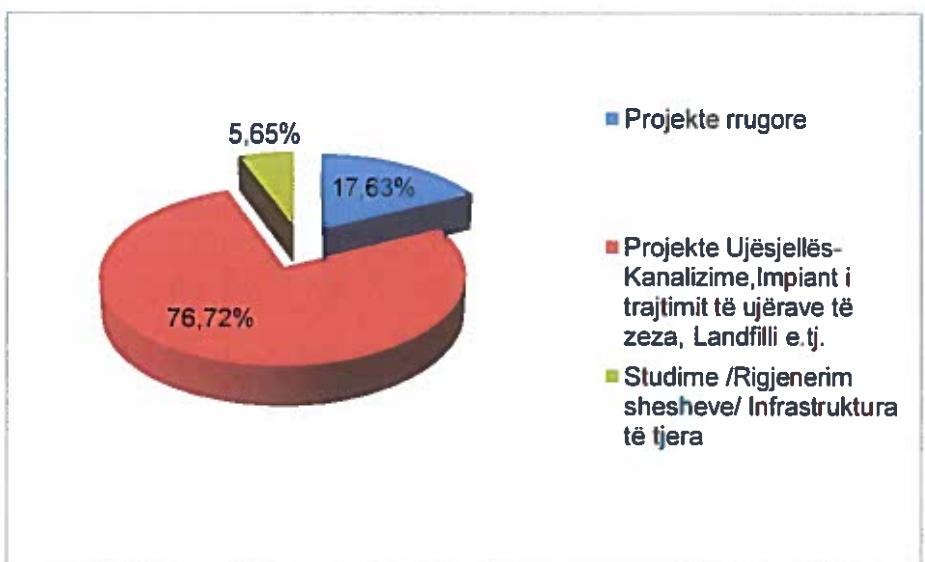
Tabele 4.2.1: Buxheti i përgjithshëm në thellësi të 5 vjetëve dhe 15 vjetëve në bashkinë Ura Vajgurore

Sipas tabelës së mëposhtme, investimet prioritare arrijnë në 15.316.000,00 € ose 61,42%, ndërsa investimet kryesore në infrastrukturë arrijnë në 9.618.737,01 € ose 38,58%. Lidhur me investimet prioritare, ato do të përfundojnë në masen 80,51% brenda 5 vjetëve. Nga totali i investimeve prioritare, 2.700.000,00 € ose 17,63% destinohen përrugë, ndërsa 11.750.000,00 € ose 76,72% për ndërtimin e sistemeve të furnizimit me ujë, kanalizimeve, Impjanit të Trajimit të Ujerave te Zeza (ITUZ) dhe Hapesirës për Gropojen Higjenike të Mbeturinave (Landfill). Shënohet se, ndërtimi i hapësirës së gjelbër në vendbanimet e tjera të Bashkise nuk inkuadrohet në investimet prioritare, megjithatë ka një buxhet të përbashkët me ndërtimin e hapësirave të gjelbra në Allambres / Banaj / Çetë etj. Pjesa e mbetur prej 5.65% shpërndahet përi rippallëzim, zhvillimin e burimeve bujqësore dhe krijimin e hapësirave të gjelbra. Përsa i përket flukseve monetare në vit, ato përcaktohen në 4.470.000,00 për vitin e 1-rë 3.850.000,00 € për vitin e 2-të, 3.300.000,00 € për vitin e 3-të, 1.930.000,00 € për vitin e 4-rt dhe 1.766.000,00 € për vitin e 5-të.

Lidhur me investimet kryesore në infrastrukturë, këto i referohen përmirësimit / ndërtimit të kanalizimeve në të gjitha vendbanimet përvèç Urës Vajgurore, Posnjës dhe Kutalli-Drenovicës, rinovime që synojnë krijimin e rrugës për këmbësorët dhe mbrojtjen nga përblytjet, ndërtimin e qendrës kulturore në Urën Vajgurore dhe krijimin e një zonë ekonomike. Të gjitha investimet do të përfundojnë brenda 5 vjetësh. Përsa i përket flukseve monetare për vit, ato arrijnë në 2.700.000,00 € për vitin e 1-rë, 2.350.000,00 € për vitin e 2-të, 1.750.000,00 € për vitin e 3-të, 1.550.000,00 € për 4-rt dhe 1.268.737,01 € për 5-të. Më poshtë paraqitet plani i investimeve kapitale për një periudhë 5-vjeçare për Bashkinë Ura Vajgurore.

Grafiku 4.2.1: Flukset e mijeteve monetare të investimeve prioritare dhe investimeve të rëndësishme të bashkisë Ura Vajgurore në infrastrukturë

Grafiku 4.2.2: Përqindja e shpërndarjes të burimeve sipas llojit të investimeve, në investimet prioritare të Bashkisë Ura Vajgurore.

Nr.	Projekti / Aktiviteti / Ndërrhyrja	Faza e zbatimit						Buxheti i Përgjithshëm	
		I		II		III			
		2016	2017	2018	2019	2020			
Prioriteti Investimeve									
1	Përmirësimi i rrugës SH 73 (ne drejtim të Fierit) dhe ndërrhyjet përsigurinë rrugore në kryqëzimet e Drenovicës	1.000.000,00	1.000.000,00	700.000,00	0,00	0,00	0,00	2.700.000,00	
2	Ndërtimi Landfill-eve të reja (mbetjeve urbane dhe inerteve)	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	1.100.000,00	1.000.000,00	6.600.000,00		
3	Përmirësimi - modernizimi i rjetit të ujites në përgjithësi: dy zona (a) në veri të Posnjës dhe (b) rrëth Drenovicës	300.000,00	200.000,00	200.000,00	150.000,00	150.000,00	1.000.000,00		
4	Zonë në pjesën tjeter të Bashkisë	50.000,00	30.000,00	30.000,00	20.000,00	20.000,00	150.000,00		
5	Përmirësimi / Ndërtimi i rjetit të kanalizimit në zonat e banuara (a) Ura Vajgurore - Poshnje dhe (b) Kutalli-Drenovicë	150.000,00	150.000,00	100.000,00	50.000,00	50.000,00	500.000,00		
6	Ndërtimi i dy Impjanteve te Trajimit te Ujave te Zeza (biologjik) për zonat e banuara (a) Ura Vajgurore - Poshnje dhe (b) Kutalli-Drenovicë	750.000,00	500.000,00	300.000,00	250.000,00	200.000,00	2.000.000,00		
7	Përmirësimi - Modernizimi i rjetit të ujësjellësit në qytetin e Urës Vajgurore	500.000,00	300.000,00	300.000,00	200.000,00	200.000,00	1.500.000,00		
8	Krijimi i zonave urbane -posicioneve përclodhje dhe hapësirave të gjelbra në qytetin e Urës Vajgurore dhe lidhja e tyre me mijete transporti.	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	100.000,00		
	Ndërtimi i hapësirave publike të gjelbërtë (sheshive - parqeve) në zonat e banuara jashtë Urës Vajgurore dhe Polizhan:								
8	Allambres / Banaji / Cetë / Çiflik / Gorican Qender / Hingë / Konisbaltë / Krotinë / Kutalli / Pashalli / Pobrat / Posnje / Slanicë*	100.000,00	50.000,00	50.000,00	40.000,00	40.000,00	280.000,00		

Vendbanime të tjera në komunë						
9	Nje zone e gjelbër për mbrojtjen nga guroret në jug të Ures Vajgurore	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	86.000,00
10	Zona Pyllezimi në jug të Posnjies	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	80.000,00
11	Forcimi dhe zhvillimi i burimeve bujqësore: (a) stimulimi dhe lehtësimi për krijimin e fermave organike -, (b) trajnim dhe informacion për fermerët dhe bujqësinë, (c) modernizim , (c) promovim ne komunitetin lokal	300.000,00	250.000,00	250.000,00	200.000,00	200.000,00
Totali ne vit		4.470.000,00	3.850.000,00	3.300.000,00	1.930.000,00	1.766.000,00
Investime kryesore në infrastrukturë						
1	Përmirësimi / Ndërtimi i kanalizimeve dhe sistemeve alternative të ujërave të zeza në të gjitha vendbanimet përvëç Ures Vajgurore, Posnjës dhe Kutalli-Drenovicës.	200.000,00	200.000,00	150.000,00	150.000,00	100.000,00
2	Rigjenerimi i zonës të breglumit të Osumit në Qytetin Ura Vajgurore: krijimi i një rruge përmbytjet dhe përforcimi i shpatave dhe mbrojtja nga përmbytjet	500.000,00	300.000,00	250.000,00	200.000,00	68.737,01
3	Ndërtimi i një qendre të re kulturore në qytetin e Ura Vajgurore	1.500.000,00	1.500.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	6.000.000,00
4	Krijimi i zonës ekonomike në Urën Vajgurore	500.000,00	350.000,00	350.000,00	200.000,00	100.000,00
Totali ne vit		2.700.000,00	2.350.000,00	1.750.000,00	1.550.000,00	1.268.737,01
Buxheti i Përgjithshëm		7.170.000,00	6.200.000,00	5.050.000,00	3.480.000,00	3.034.737,01
						24.934.737,01

Tabela 4.2.2 : Plan i investimeve kapitale të Bashkisë Ura Vajgurore, gjatë 5-vjeçarit

4.3. Ndryshimet e nevojshme në kuadrin ligjor dhe administrativ në nivel vendor

Ndryshimet administrative të propozuara nga studimi, në thelb kanë të bëjnë me Strukturën e departamenteve dhe të personelit të Bashkisë, të cilat paraqiten në mënyrë të përbledhur në organigramën e propozuar të Bashkisë, në Kreun 6 Kapaciteti i Ndërtësave, në të cilën propozohet formulimi i një emërtimi të vetëm për drejtoritë e Bashkisë, emër i cili do të jetë i dallueshëm si nga pushteti qëndror dhe Bashkia edhe nga qytetarët. Kështu, në vlerësojmë se do të lehtësohen problemet në komunikim dhe burokracitë, pasi Shërbimet Teknike të Bashkive do të kenë të njejtën struktura dhe të njejtat funksione, si dhe në varësi të nevojave të Bashkisë të krijojnë ose të shkrijnë departamentet dhe zyrat përkatëse.

Gjithashtu, struktura e re administrative e Bashkisë, do të sjellë një monitorim më të mirë të projekteve dhe veprimeve, për të cilat Bashkia është përgjegjëse për zbatimin dhe monitorimin e tyre, nga departamentet përkatëse që do të krijohen.

Lidhur me ndryshimet ligjore që duhet të bëhen, një pjesë e rëndësishme e tyre fokusohet në sektorin e investimeve. Ky studim ka qëllim që të nxise zhvillimin e zonës dhe si pasojë ta bëjë tërheqëse ndaj investime të reja. Prandaj, duhet të ketë një ligj më fleksibel për investimet në Shqipëri, për të lehtësuar investitorët e huaj. Ndryshimet në ligjin për investimet mund të bëhen duke patur si synim krijimin e një sistemi investimesh më fleksibel dhe për të bërë më të qartë kuadrin ligjor në lidhje me investimet e huaja. Rishikime mund të bëhen edhe në parashikimet ligjore tatimore dhe doganore, për të lehtësuar bizneset ekzistuese, por edhe investitorët e huaj, për të reduktuar burokracinë etj.

Së fundi, në zonat ku ka disa sektorë dinamikë zhvillim, të tillë si turizmi, shfrytëzimi i burimeve natyrore etj, mund ti jepet prioritet zhvillimit të fuqisë punëtore të kualifikuar, duke i kushtuar vemëndje arsimimit dhe përgatitjes profesionale të tyre.

4.4. Projekte prioritare / Pilotë të zhvillimit

Kodi	1.
Titulli	Përmirësimi i rrugës SH73
Përshkrim i shkurtër	I përket segmentit nga kryqëzimi SH72 dhe SH73 deri në kufrin perëndimor të Bashkisë. Përfshin përmirësim të karakteristikave gjemometrike, përmirësim i shresës së sipërme, përmirësim i kryqëzimeve në nivel, përmirësim i ndriçimit dhe i sinjalistikës.
Në përputhje me	Qëllimi Strategjik Boshti i Prioritetit 9: Përmirësimi lëvizshmërisë dhe të transportit publik në nivel Bashkie. Sistemi territorial që ndikohet Nuk ndikon në ndonjë sistem territorial – mbetet në sistemin infrastrukturor Kostoja e pritshme 200,000,000 ALL Burime financimi të pritshme FZHR, FSHZH Treguesi i vlerësimit / ndjekjes Përfundim i punimeve për përmirësimin e karakteristikave gjemometrike, mirëmbajjen e gjendjes të sipërfaqes së rrugës dhe sinjalistikës e ndriçimit Ministria e Transporteve dhe Infrastrukturave, Institutu i Transporteve Gjendja eksistuese (faza eksistuese) Projekt ide I: '16-'18 X II: '19-'20 III: '21-'25 IV: '26-'30
Linja kohore e zbatimit	Kryerja e studimit dhe ndërtimi i projekteve të rrugëve Zvogëlimi i distancës drejt qendrës primare Fier dhe brezit bregdetar, përmirësim i sigurisë rrugore Vonesë në realizim për shkak të kostos së shpronësimit Mjete / metoda zbatimi Avantazhet/pasojat e pritshme Reziqe të mundshme

Kodi	2.
Titulli	Modernizimi - përmirësimi i sistemit të furnizimit me ujë në qytetin Ura Vajgurore
Pershkrim i shkurtër	Vepra përfshin modernizimin / përmirësimin e sistemit të furnizimit me ujë të qytetit Ura Vajgurore me objektiva kryesorë mbulimin në gjithë qytetin të furnizimit 24 orë me ujë. Për mbulimin e një pjesë të nevojave për energji elektrike sugjerohet përdorimi i sistemeve inteligente dhe i sistemeve të energjisë së rimoreveshme.
Në përputhje me	Qellimi i Strategjik
Boshti i Prioritetit	Objktivi Strategjik 3: "Përmirësimi i standardeve të jetesës të banorëve" përfshin prioritetet e mëposhtme.
Sistemi territorial që ndikohet	Boshti I Prioritetit 6: Përmirësimi / modernizimi i rjeteve urbane të shërbimeve (furnizimi me ujë, kanalizimet, energjia, menaxhimi i mbeturinave) në qytet dhe në vendbanimet e tjera.
Kostoja e pritshme	Nuk ka ndikim në ndonjë sistem – mbetet në Sistemin e Infrastrukturave
Burime financiare	332,500,000 €
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	FZHR, FSHZH, donatorë
Palët e interesuara (partnerët)	Rjet i nëndheshëm i integruar / furnizim me ujë 24orë / Mbulim i të gjithë qytetit Bashkia, sektori privat
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)	Projekti është
Linja kohore e zbatimit	I: '16-'18 II: '19-'20 III: '21-'25 IV: '26-'30
Mjetë / metoda zbatimi	Ngarkim i studimit dhe veprës
Avantazhet/pasojat e pritshme	Përmirësim i cilësisë së jetës dhe të kushteve të jetesës për shkak të përdorimit të rjetit modern të furnizimit me ujë
Rreziqet mundshme	Pamundësi i mbulimit të të gjithë sipërfaqes për shkak të vështhësive teknike / Pamundësi furnizimi me ujë gjatë gjithë 24-orëshit

Kodi	3.	
Titulli	Ndërtimi i rrijeteve të kanalizimit dhe Impianeve të Përpunimit të Ujërave të Ndotura në zonat (a) Ura Vajgurore – Posnjje dhe (b) Kutalli-Drenovicë	
Pershkrim i shkurtër	Veprat përfshin përmirësimin/ ndërtimin e rjetit të kanalizimit në zonat e banuara Ura Vajgurore – Posnjje, Kutalli-Drenovicë dhe ndërtimin në të njëjtat zona të Impianeve të Përpunimit të Ujërave të Ndotura.	
Në përputhje me	Qellimi Strategik	Objektivi Strategjik 3: "Përmirësimi i standardeve të jetesës të banorëve" përfshin priorititet e mëposhtme.
Boshti i Prioritetit	Boshti I Prioritetit 6: Përmirësimi / modernizimi i rjeteve urbane të shërbimeve (furnizimi me ujë, kanalizimet, energjia, menaxhimi i mbeturinave) në qytet dhe në vendbanimet e tjera.	
Sistemi territorial që ndikohet	Sistemi bujqësor	
Kostoja e prishme	500,000 €	
Burime financimi të prishme	FZHR, FSHZH, donatorët	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Ndërtimi i tubacioneve të reja të kanalizimit (km tubacionesh të reja) dhe impiantesh të domosdoshme të përpunimit të ujërave të ndotura dhe të tubacioneve të kanalizimeve qendrore të lidhjes me rjetet e kanalizimit / Përgindja e mbulimit të populisë – shtyrjes së zonave të banimit (familje që përfitojnë shërbim)	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia, sektori privat	
Gjenda eksistuese (faza eksistuese)	Projekti ide	
Linja kohore e zbatimit	I: '16-'18 II: '19-'20 III: '21-'25 IV: '26-'30	x x x x
Mjete / metoda zbatimi	Ngarkimi i studimeve (p.sh. hidraulike, mjedisore) dhe veprave të ndërtimit të rrijeteve të kanalizimit dhe Impianeve të Përpunimit të Ujërave të Ndotura	
Avantazhet/pasojet e prishme	Përmirësimi i cilësisë së jetës dhei i kushteve të jetesës / Mbrotje e mjesdit	
Rreziqe të mundshme	Funksionim i mangët i Impianeve / Pamundësi e hedhjes së llumrave	

Kodi	4. Përmirësim – modernizim i rrjetit të vadijtës				
Titulli	Vepra përfshin zëvendësimin e pjesëve të tubacioneve të rrijetit dhe shtimin e të rejave, vendosjen e depozitës (2 zona: (a) veri të Posnjës dhe (b) rreth Drenovicës & Zona ne pjesën tjetër të Bashkisë).				
Përshkrim i shkurtër					
Qellimi Strategjik					
Në përputhje me	Qellimi Strategjik	Boshti i Prioritetit	Boshti I Prioritetit 1: Forcimi i ekonomisë lokale nëpërmjet mundësisë për të punuar në sektorin primar dhe në prodhimin e kulturave vendase, duke siguruar stimuj, veçanërisht për fermerët e rinj, për të lehtësuar vendosjen e tyre fillostarte dhe megallimin strukturor të pronave të tyre.	Objektivi Strategjik 1: "Zhvillimi i qëndrueshëm ekonomik" përfshin prioritet dhe politikat për arritjen e këtyre objektivave në vijim.	Objektivi Strategjik 2: "Mbrojtja dhe shfrytëzimi i qëndrueshëm i bujqësisë" përfshin prioritetet e mëposhtme.
Kostoja e pritshme	Kostoja e pritshme	Kostoja e pritshme	Boshti I Prioritetit 4: Përmirësimi i prodhimit bujqësor, me qëllim harmonizimin me standarde evropiane dhe përbushjen e kërkuesave të tregut ndërkombëtar.	Boshti I Prioritetit 5: Menaxhimi efektiv i ujit për vadijtë.	Boshti I Prioritetit 1: Forcimi i ekonomisë lokale nëpërmjet mundësisë për të punuar në sektorin primar dhe në prodhimin e kulturave vendase, duke siguruar stimuj, veçanërisht për fermerët e rinj, për të lehtësuar vendosjen e tyre fillostarte dhe megallimin strukturor të pronave të tyre.
Sistemi territorial që ndikohet	Sistemi territorial që ndikohet	Sistemi Ujor, Sistemi Bujqësor	Sistemi Ujor, Sistemi Bujqësor	Sistemi Ujor, Sistemi Bujqësor	Sistemi Ujor, Sistemi Bujqësor
Burime financimore	Burime financimore	Burime financimore	Burime financimore	Burime financimore	Burime financimore
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Treguesi i vlerësimit / ndjekjes
Palët e interesuara (partnerët)	Palët e interesuara (partnerët)	Palët e interesuara (partnerët)	Palët e interesuara (partnerët)	Palët e interesuara (partnerët)	Palët e interesuara (partnerët)
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)	Gjendja eksistuese (faza eksistuese)	Gjendja eksistuese (faza eksistuese)	Gjendja eksistuese (faza eksistuese)	Gjendja eksistuese (faza eksistuese)	Gjendja eksistuese (faza eksistuese)
Linja kohore e zbatimit	I: '16-'18	II: '19-'20	III: '21-'25	IV: '26-'30	V: '27-'35
Mjete / metoda zbatimi	Mjete / metoda zbatimi	Mjete / metoda zbatimi	Mjete / metoda zbatimi	Mjete / metoda zbatimi	Mjete / metoda zbatimi
Avantazhet/pasojat e pritshme	Avantazhet/pasojat e pritshme	Avantazhet/pasojat e pritshme	Avantazhet/pasojat e pritshme	Avantazhet/pasojat e pritshme	Avantazhet/pasojat e pritshme
Rreziqë të mundshme	Rreziqë të mundshme	Rreziqë të mundshme	Rreziqë të mundshme	Rreziqë të mundshme	Rreziqë të mundshme
	Ngarkimi i kryerjës së studimeve (p.sh. hidraulike, hidrogeologjike, mjedisore) dhe zbatimi i vepgrave përkatëse	Ngarkimi i kryerjës së studimeve (p.sh. hidraulike, hidrogeologjike, mjedisore) dhe zbatimi i vepgrave përkatëse	Menaxhimi efektiv i burimeve ujore / Rritja e sipërfaqeve të mbjella / Rritja e të ardhurave	Menaxhimi efektiv i burimeve ujore / Rritja e sipërfaqeve të mbjella / Rritja e të ardhurave	Menaxhimi efektiv i burimeve ujore / Rritja e sipërfaqeve të mbjella / Rritja e të ardhurave
	Rreziku i funksionimit të mangët për shkak të veshtrirësë në miembaritjen e infrastrukturave	Rreziku i funksionimit të mangët për shkak të veshtrirësë në miembaritjen e infrastrukturave	Rreziku i funksionimit të mangët për shkak të veshtrirësë në miembaritjen e infrastrukturave	Rreziku i funksionimit të mangët për shkak të veshtrirësë në miembaritjen e infrastrukturave	Rreziku i funksionimit të mangët për shkak të veshtrirësë në miembaritjen e infrastrukturave

Kodi	5.
Titulli	Ndërtimi i vend-depozitimit sanitari të mbetjeve (landfil)
Përshkrim i shkurtër	Vepra përfshin ndërtimin e Vend-depozitimit Sanitar të Mbetejeve me qëllim përmirësimin e cilësisë së jetës së banorëve dhe të menaxhimit adekuat të mbetjeve të ngurta. Do t'i shërbejë njësisë së Bashkive Berat, Kuçovë, Ura Vajgurore.
Në përputhje me	Qëllimi Strategjik
Boshti i Prioritetit	Objektivi Strategjik 3: "Përmirësimi i standardeve të jetesës të banorëve" përfshin prioritetet e mëposhtme.
Sistemi territorial që ndikohet	Boshti I Prioritetit 6: Përmirësimi / modernizimi i rjeteve urbane të shërbimeve (furnizimi me ujë, kanalizimet, energjia, menaxhimi i mbeturinave) në qytet dhe në vendbanimet e tjera.
Kostoja e prishme	900,000,000 ALL
Burime financimi të prishme	FZHR, FSHZH, donatorët
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Përfundimi dhe funksionimi i Vend-depozitimit Sanitar të Mbetejeve dhe lidhja e tij me pritësin e ujërave
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia, Qarku Berat, Ministria e Mjedisit
Gjenda eksistuese (faza eksistuese)	Projekt ide
Linja kohore e zbatimit	I: '16-'18 II: '19-'20 III: '21-'25 IV: '26-'30
Mjete / metoda zbatimi	Kryerja e studimit dhe ndërtimi i veprave
Avantazhet/pasojet e prishme	Mbrojtja e mjedisit natyror dhe urban / Prodhim energjie
Rreziqet të mundshme	Rrezik i ndotjes së mjedisit / Shkak i shqetësimeve për shkak të zhurmës, erërave, kalimit të automjeteve dhe degradimit estetik

Kodi	6.	Promovimi i produkteve bujqësore – mbështetje e kultivimeve biologjike/të certifikuara / arsimimi i bujqëve
Përshkrim i shkurtër		Vepra përfshin arsimimin/trajnimin e bujqëve në ushtrimin e bujqësisë-blegtorisë me metoda moderne dhe miqësore ndaj mjedisit dhe prodhimin e produkteve biologjike/ të certifikuara, krijimin e grupeve/partneriteve dhe rrijeteve për promovimin dhe disponimin e tyre në treg
Qellim Strategjik		Objektivi Strategjik 1: Zhvillimi i qëndrueshëm i bujqësisë. Objektivi Strategjik 2: Mbrojtja dhe shfrytëzimi i qëndrueshëm i bujqësisë.
Në përpunthje me	Boshti I Prioritetit	Boshti I Prioritetit 1: Forcimi i ekonomisë lokale nëpërmjet mundësisë për të punuar në sektorin primar dhe në prodhimin e kulturave vendase, duke siguruar stimuj, veçanërisht për fermenët e rinj, për të lehtësuar vendosjen e tyre fillostarte dhe rregullimin strukturor të pronave të tyre. Boshti I Prioritetit 4: Përmirësimi i prodhimit bujqësor, me qëllim harmonizimin me standartet evropiane dhe përbushjen e kërkuesave të tregut ndërkombëtar. Boshti I Prioritetit 5: Menaxhimi efektiv i ujit për vaditje.
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk ka ndikim në sistemin territorial.
Kostola e pritshme		150,000,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia, donatorët (p.sh. Banka Botërore, ADC), sektori privat
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Numri i bizneseve të bujqësisë-blegtorisë biologjike / Sipërsaqet që kultivojen me metoda ekologjike / Numri i bujqëve që janë trajnuar / Numri i bizneseve të sektorit tretësor që tregton/përdor produkte lokale
Palët e interesuara (partnerët)		Ministria e Bujqësisë, Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave Qarku Berat
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)		Projekt i cili
Linia kohore e zhvatimit	I: '16-'18 II: '19-'20 III: '21-'25 IV: '26-'30	X X X X
Mjete / metoda zbatimi		Hartimi i strategjive lokale, Ngarkimi i studimeve dhe veprave të veçanta, Krijim partneritetit,
Avantazhet/pasojet e pritshme		Mbështetje e ekonomisë lokale dhe lulëzim i sipërmarrjeve / Mbrojtja e resurseve mjedisore
Rreziqë të mundshme		Pamundësia e promovimit të produkteve në treg / Pamundësia e tërheqjes së investitorëve/biznesmenëve / Pamundësia e themelimit të partneritetit për shkak të indiferencës së bujqëve.

Kodi	Titulli	Krijimi i rrjetit të hapësirave të gjelbra urbane / periferike me infrastruktura argëtimi dhe të arritshme me mjetet alternative transportit
Përshkrim i shkurtër		Vepra përfshin krijimin e një rrjeti të gjelber që do të lidhë në një rrejt të gjithë hapësirat e gjelbra urbane dhe periferike ekzistuese dhe të sugjeruara (p. sh. parqe, sheshë, rrugë shëtitëse, zonë e mbrojtur e brigjeve të lumit etj) në qytetin Ura Vajgurore. Do të parashikohet me sa është e mundur përdorimi i mjeveve alternative të transportit (p.sh. biçikleta) si dhe zhvillimi i kufizuar i përdorimeve të argëtimit dhe sportit në natyrë.
Në përputhje me	Qellim Strategjik	Objektivi Strategjik 3: "Përmirësimi i standardeve të jetesës të banorëve" përfshin priorititet e mëposhtme:
Boshti I Prioritetit	Boshti I Prioritetit 8: Ndërhyrjet urbane dhe planifikimit –Konsolidimi zonave urbane.	Boshti I Prioritetit 9: Përmirësimi lëvizshmërisë dhe të transportit publik në nivel Bashkicë.
Sistemi territorial që ndikohet		Sistemi Natyror dhe Sistemi Urban
Kostoja e prishme		25,000,000 ALL
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Përfundimi dhe zbatimi I Projektit Sektorial / rrija e përdorimit të hapësirave të gjelbra nga banorët e Bashkisë dhe Bashkive fqinje
Palët e interesuara (partnerët)		
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)		
Linjja kohore e zbatimit	I: '16-'18 II: '19-20 III: '21-'25 IV: '26-'30	X X X X
Mjete / metoda zbatimi		Dhënia e identitetit si një qytet i gjelber. / Përmirësimi i nivelit të jetesës së banorëve. Mund të jetë një atrakcion për banorët e zonave ngjitur dhe nëpërmjet rrjetes së numrit të tyre, të rritet ekonomia lokale.
Avantazhet/pasojet e prishme		Duhet të merren masat e nevojshme duke qenë se rrija e vizitorëve në hapësirat e gjelbra fsheh rrëzige të ndotjes së mijedisit. / Pamundësi e mirëmbajtjes së të gjitha hapësirave.
Rreziqë të mundshme		Duhet të merren masat e nevojshme duke qenë se rrija e vizitorëve në hapësirat e gjelbra fsheh rrëzige të ndotjes së mijedisit. / Pamundësi e mirëmbajtjes së të gjitha hapësirave.

Kodi	8.
Titulli	Ndërtimi i ambienteve të gjelbëta publike (sheshe-parqe) në një sërë vendbanimesh të Bashkisë
Pershkrim i shkurtër	Ndërtimi i ambienteve të gjelbëta publike (sheshe-parqe) në qendrat e banuara përvç qytetit Ura Vajgurore: prioritet A:Allambres / Banaj / Çetë / Çiflik / Goriçan Qendër / Hingë / Konisbalë / Krotinë / Kutalli / Pashallë / Pobrat / Posnjë / Slanicë prioritet B: Fshatrat e tjerë të Bashkisë
Në përputhje me	Objektivi Strategjik 3: Përmirësimi i standardeve të jetesës të banorëve. Boshti I Prioritetit 8: Ndërtbyjet urbane dhe planifikimit –Konsolidimi zonave urbane. Boshti I Prioritetit 9: Përmirësimi lëvizshmërisë dhe të transportit publik në nivel Bashkie.
Qellim Strategjik	Nuk ndikon në ndonjë sistem territorial.
Boshtii I Prioritetit	45,000,000 ALL.
Sistemi territorial që ndikohet	FZHR, Bashkia
Kostoja e prishme	Përfundimi i veprave
Burime financimore të prishme	
Treguesi i vlerësimit / ndiekjes	
Palët e interesuarra (partnerët)	
Gjendja ekzistuese (faza eksistuese)	Studime që janë duke u kryer
	I: '16-'18 X
Linja kohore e zbatimit	II: '19-'20 X
	III: '21-'25 X
	IV: '26-'30 -
Mjete / metoda zbatimi	Kryeria e studimeve dhe ndërtimi i stresheve, hapësira të gjelbra dhe të argëtimit të përbashkëta përforsimi i qendërsisë dhe i konsistencës sociale / Përmirësim i mjedisit urban dhe i nivelit të jetesës së banorëve.
Avantazhet/pasojat e prishme	-
Rreziqe të mundshme	-

Kodi	9.
Titulli	Pyllëzimi i pjesëve të zonës së guroreve në jug të Posnjës dhe krijuimi i zonës së gjelbër të izolimit në jug të qytetit Ura Vajgurore
Përshtrim i shkurtër	Vepra përfshin (a) vepra pyllëzimi në zonën e guroreve në jug të qytetit Posnjë dhe (b) të Urës Vajgurore me qëllim mbrojtjen e mjesdit natyror dhe të qytetit me krijimin e një zone të gjelbër izolimi që do të thihë ndotjen (atmosferike, të tokës) së guroreve
Në përputhje me	Qellim Strategjik Boshti I Prioritetit
Sistemi territorial që ndikohet	Objektivi Strategjik 3: Përmirësimi i standardeve të jetesës së banorëve. Boshti I Prioritetit 8: Ndërrhyjet urbane dhe planifikimit –Konsolidimi zonave urbane.
Kostoja e prishme	Nuk ndikon në ndonjë sistem territorial.
Burime financiare	190,500,000 ALL
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	FZHR, Bashkia, OJQ
Palët e interesuarë (partnerët)	Përfundimi i veprave / Përmirësim i cilësisë atmosferike / Rritja e sipërfaqeve të pyllëzuara Sektorët privatë
Gjendja eksistuese (faza eksistuese)	
Linja kohore e zbatimit	I: '16-'18 II: '19-'20 III: '21-'25 IV: '26-'30
Mjete / metoda zbatimi	Përcaktimi i kufijve të zonës për pyllëzim, Studimi fitoteknik për përzgjedjen e bimëve të përshtatshme, Vepra pyllëzimi
Avantazhet/pasojet e prishme	Mbrojtja e tokave nga erozioni /Krijimi i gardhit natyror që do të thithë pjesën më të madhe të ndotjes së guroreve / Përmirësim i nivelet të jetesës së banorëve.
Rreziqë të mundshme	

4.5. Termat e referencës së Planit të Detajuar Vendor (PDV)

Për hartimin e Planeve të Detajuara Vendore (PDV) të propozuara u përgatitën Termat e Referencës. Ky instrument është parashikuar si detyrim nëpërmjet broshurës në të cilën shkruhen detyrimet për fillimin e projekteve respektive. Struktura dhe përbajtja e PDV ndjekin përcaktimet e nenit 22 “Plani i detajuar vendor” të Ligjit Nr. 107/2014, “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, i ndryshuar, si dhe Seksionit 8 “Plani i Detajuar Vendor”, përkatësisht nenet 62-70, te VKM Nr. 671, datë 29.07.2015, “Për Miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit”.

Në termat e referencës TR, pas titullit të projektit, bëhet një përshkrim i shkurtër i zonës që do studiohet, përmendet në vazhdim qëllimi i studimit dhe qëllimet strategjike të saj. Vazhdohet me përshkrimin e temave dhe përbajtjes së projektit, në bazë të legjisacionit në fuqi dhe në fund paraqitet dhe grafiku i kohës. Termat e referencës TR që u përgatitën për planin e detajuar vendor PDV paraqiten në kapitullin përkatëse të studimit.

Paralelisht janë përgatitur disa udhëzime (edhe këto paraqiten në kapitullin përkatës të studimit) për programe sektoriale të cilat do meren si bazë për terma reference në të ardhmen.

Prioritetet e Planeve të Detajuar Vendore (PDV)
Zhvillimi i zonave të reja ekonomike-biznesi në veri të qendrës së qytetit (Faza A': zona veri lindore, Faza B': zona veri-perëndimore)
Plane Vendore Sektoriale
Krijimi i një rrjeti të zonave të gjelbërtë në qytetin Ura Vajgurore (parqe, sheshe, trotuare, rrugë për biçikleta, zona rrëth lumenjve, korridore të gjelbërtë, zone e gjelbër izolimi nga guroret e zones). Struktura dhe permbajtja e PVS ndjekin percaktimet e Nenit 21 “Planet sektoriale në nivel bashkie” të Ligjit Nr. 107/2014, “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, i ndryshuar, si dhe Seksionit 9 “Plani Vendor Sektorial”, përkatësisht nenet 71-72, të VKM Nr. 671, datë 29.07.2015, “Për Miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit”.

Tabela 4.5.1: Projektet në të cilat u propozuan terma reference TR dhe udhëzime në Bashkinë e Urës Vajgurore.

4.6. Treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV-së

Treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV janë të listuara si më poshtë:

Kriteret e aplikimit të propozimeve të PPV	Treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV		
Zhvillimi i zonave të banimit.	Numri apartamenteve / banesave të reja në çdo pesë vjet.	Numri i shtëpive të reja në çdo pesë vjet.	Numri i lejeve të ndërtimit të lëshuara për banim për dekadë në vendbanimet e Bashkisë.
Planifikimi Urban për zonat me PDV.	Përqindja e hektarëve që u regjistruan në PDV për zhvillimin e banimit në totalin e hektareve të parashikuar nga PPV për zhvillimin e banimit.	Përqindja e hektarëve të regjistruar në PDV për zhvillimin ekonomik në lidhje me totalin e hektarëve parashikuar nga PPV për zhvillim ekonomik.	Përqindja e hektarëve të regjistruar në PDV për zhvillimin turistik në lidhje me totalin e hektarëve parashikuar nga PPV për zhvillim turistik.
Zhvillimi i zonave të banimit me PDV.	Zhvillimi i zonave të banimit me PDV.	Përqindja e rrejtit rrugor që përfundon në zonat e banuara në lidhje me totalin e rrugëve sipas PDV.	Përqindja e rrejtit rrugor që përfundon në zonat e banuara në lidhje me totalin e rrugëve sipas PDV.
Rigenerimi urban.	Numri i projekteve të rinovimit urban çdo pesë vjet në vendbanime.	Përqindja e populisë së Bashkisë që përfiton nga projektet e rehabilitimit urban.	Përqindja e lokaleve, hoteleve dhe aktiviteve të tjera ekonomike që zhillohen çdo pesë vjet
Revitalizimi i vendbanimeve të Bashkisë, sipas PPV.	Numri i ndërtesave të restauruara.	Përqindja e rrugëve urbane në report me totalin e mirëmbajtjes.	Numri i ndërhyrjeve në hapësirën publike të vendbanimeve.

Treguesit për monitorimin e zbatimit të PPV				
Kriteret e aplikimit të propozimeve të PPV				
Zhvillimi i turizmit në Bashki.	Rritja e përqindjes të akomodimit në hotelet e Bashkisë.	Rritja e përqindjes të vizitorëve në Bashki dhe vendet arkeologjike.	Rritja e përqindjes të shtrëtërve në dispozicion në objektet akomoduese të Bashkisë.	në vendbanime. Përqindja e zhvillimit dhe implementimit të zonave turistike në Bashki.
Përfundimi i projekteve të rëndësishme të interesit local.	Përqindja e rrugëve të rrejtit rrugor komunal të mirëmbajtura në raport me tërshinë e propozuar nga PPV.	Perqindja e përfundimit të rrijetit të furnizimit me ujë në vendbanimet, në bazë të propozimeve të PPV.	Përqindja e shtrirjes ié zonave në raport me totalin e zonave urbane që do të shërbehen nga impianti i trajtimit të ujërave të zeza, në bazë të propozimeve të PPV.	Ndërtimi i parkimeve të reja në natyrë.
Zhvillimi i sektorit primar.	Evolucioni i numrit të fermerëve çdo tre vjet në Bashki.	Evolucioni i sasisë të produkteve bujqësore të prodhuaara (shuma për produkt të prodhuar).	Futja e produkteve të reja bujqësore për kultivim në zonat rurale të komunës (numri i produkteve të reja bujqësore).	Implementimi i bujqësisë organike dhe zëvendësimi i bujqësisë konvencionale
Zhvillimi i zonës ekonomike.	Përqindja e përfundimit të PDV në zonat ekonomike.	Përqinda e shfrytëzimit të tokës në dispozicion në zonat ekonomike nga investimet në sektorët sekondar dhe terciarë.	Numri i vendeve të reja të punës qdo pesë vjet më aktivitetet e biznesit të zonave ekonomike.	

4.7. Evidentimi i faktorëve që mund të shkaktojnë një rishikim të pjesshëm të PPV-së

Në Neni 26 të Ligjt Nr. 107/2014 “Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit” referohen kushtet dhe faktorët që mund të kontribuojnë në rishikimin e PPV. Në mënyrë specifike PPV ndryshohen edhe kur ka ndarje administrative dhe territoriale, ndryshime të paparashikuara demografike, sociale dhe ekonomike, ndryshime të shkaktuara nga kriza sektoriale apo nga forca madhore, si dhe në rastet kur lind nevoja e harmonizimit me dokumente të një niveli më të lartë planifikimi apo të përafshimit me legjislacionin e Bashkimit European.

5. KAPACITETI INSTITUCIONAL

5.1. Kontrolli i zhvillimit aktual të planifikimit dhe zbatimit të procedurave të përdorura në Bashki

Veprimet e Drejtorisë së Zhvillimit Territorial dhe Shërbimeve të Kontrollit të Bashkisë Ura Vajgurore kanë si përfitues kryesorë (indirekt dhe direkt) qytetarët/ banorët e Bashkisë së re të Urës Vajgurore. Së dyti, në grupin e përdoruesve të shërbimeve teknike të Bashkisë përfshihen edhe kontraktuesit dhe furnizuesit që "kryejnë" punë për llogari të Shërbimit si edhe disa Shërbime të Bashkisë apo institucionë të sektorit më të gjerë publik për llogari të të cilit Shërbimi në fjalë kryen aktivitete.

Aktivitetet e Drejtorisë së Zhvillimit Territorial dhe Shërbimeve të Kontrollit të Bashkisë Ura Vajgurore zhvillohen në përputhje me rregullimet institucionale siç atë përcaktohen në legjislacionin në fuqi. Aktivitetet kryesore të Shërbimit përfshijnë planifikimin e Projekteve Teknike, hartimin e Studimeve dhe mbikëqyrjen e zbatimit të Projekteve, çështje të planifikimit hapësinor/urban, aplikime të planifikimit dhe kadastrës, kompozimin, programimin dhe monitorimin e grupeve të punës së Departamentit, ndërsa paralelisht në kuadër të kompetencave të tij kjo Drejtori përfshin projekte të lidhura me mbrojtjen e mjedisit, shëndetin publik dhe të administrimit së Cilësisë së Përgjithshme, hartimin e Studimeve dhe planifikimin e Projekteve të Trafikut dhe të rregullimeve si edhe zbatime energetike.

Theksohet se, aktivitetet që kryen ky Shërbim, në kuadër të objektit të tij që në mënyrë institucionale ky Shërbim duhet të plotësojë, në pjesën më të madhe të tyre janë ndërhyrje në terren (projekte ndërtimi të infrastrukturës, projekte restaurimi, etj), të cilat financohen nga burime të ndryshme (programe financimi nga palë të treta, me pjesëmarrje kombëtare, burime të vet Organizmit të Administratës Vendore, rezerva fondesh të vitit të kaluar) dhe që kanë lidhje me zhvillimin lokal dhe përmirësimin e infrastrukturës brenda dhe jashtë strukturës urbane. Përveç kësaj, kryen edhe aplikime procesesh (punë zyre), të tilla si dhënen e licencave, certifikatave etj

Në veçanti, aktivitetet e Drejtorisë dhe rezultatet që rrjedhin nga këto aktivitete përshkruhen në mënyrë të detajuar në tabelën e mëposhtme.

Aktivitete	Përfundimet vjetore
Sektori i Kontrollit, i Lejeve dhe Planifikimit të Projekteve:	<ul style="list-style-type: none">▪ Planifikimi hapësinor▪ Dhënia e lejeve▪ Transporte▪ Dixhitalizim hartash▪ Shërbime vaditjeje dhe kullimi▪ Inspektim në detaj i mjedisit▪ Kontroll i rrjetit të projekteve▪ Programimi i zhvillimit të projekteve dhe i detyrate përsa i përket planifikimit të investimeve publike▪ Mbajtja e arkivës teknike▪ Kontroll i realizimit të projekteve▪ Dhënie Certifikatash – Vërtetimesh të llojeve të ndryshme

Aktivitete	Përfundimet vjetore
Sektori i Shërbimeve Publike:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Shërbime të specializuara ▪ Ndërtime ▪ Inspektim i gjelbërimit ▪ Shërbim Pastrimi ▪ Shërbim higjenizimi ▪ Mirëmbajtj e rrjetit rrugor dhe groposjes ▪ Kontroll i sistemit të kanalizimeve ▪ Ruajtje e hapësirave

Tabela 6.1.1: Përfundimet e nxjerra sipas Aktivitetit të Drejtorisë së Shërbimeve Teknike

Drejtoria e Zhvillimit Territorial dhe Shërbimeve të Kontrollit, ka vënë si prioritet gjatë vitit 2016, projekte – vepra zhvillimore në vlerën prej 257.658.075 Lekë. Fondet, në shumicën e rasteve, vijnë nga subvencionet dhe nga vetë të ardhurat e Bashkisë. Theksohet se për realizimin e projekteve të ndërtimit, rindërtimit dhe të objektit të përafërt, hartimin e studimeve, ofrimin e shërbimeve si edhe blerjen e furnizimeve, është përvithur një pjesë e kreditimeve. Më konkretisht, nga buxheti total prej 257.658.075 Lekë, përsa i përket projekteve zhvillimore deri në vitin 2018, pritet të kreditohen deri në fund të vitit 2016 118.336.388 Lekë, ndërsa për vitin 2017 pritet të kreditohen 74.153.677 Lekë.

Për vazhdimin e projekteve, arritjen e objektivave, por, kryesisht, për mbulimin e nevojave kërkohen burime, të cilat nuk janë gjithmonë të disponueshme. Për këtë arsyе hartohet për çdo vit një program projektesh prioritare për çdo periudhë financiare (Program Teknik vjetor). Pavarësisht zbatimit të këtij Programi, ndërkohë, Drejtorinë vazhdon ta rëndoje, si një problem kryesor, zbatimi i projekteve, vonesa në urdhër pagesat, fakt i cili shkakton vonesa të konsiderueshme në përfundimin e këtyre punimeve. Vonesa në pagesa kryesisht i atribuohet rrjedhës jonormale financuese të programeve, por edhe problemeve të fondeve të disponueshme të Bashkisë Ura Vajgurore.

Një problem po aq i rëndësishëm rezulton, gjatë fazës së zbatimit, në rastet kur shuma e financimit të projekteve të zhvillimit është më e vogël se ajo e buxhetit, me rezultat nevojnë për mbështetje financiare nga burimet publike. Duke u nisur nga mënyra e operimit dhe e problemeve ekzistuese, nuk ekzistonjë hapësira për përmirësimin e efektivitetit dhe produktivitetit të aktiviteteve të Drejtorisë pa rritjen e nevojshme të burimeve.

Nga ana e qytetarëve, aktivitetet dhe shërbimet e ofruara nga kjo Drejtori të Bashkisë Ura Vajgurore në mënyrë sasiore mbulojnë mjaftueshëm përmasat e kërkesës. Megjithatë, ka shumë ankesa nga qytetarët, që kanë lidhje ose me problemet (difikte, mangësi në infrastrukturë, rrjet rrugor, etj) në qytet dhe që ndikojnë në jetën e tyre të përditshme, ose me probleme në cilësinë e shërbimeve dhe shërbimet e ofruara, për mbulimin e të cilave Drejtoria përpinqet në mënyrë të vazdueshme.

Shumica e ankesave nga qytetarët, që kanë lidhje me shërbimin e tyre, fokusohet në vonesat kohore në lidhje me përgjigjet ndaj kërkesave të tyre që kanë lidhje me restaurime të veçanta të dëmtimeve teknike.

Në këtë drejtori, regjistrohen mangësi të rëndësishme parësore në lidhje me zbatimin e procedurave të planifikimit, monitorimit dhe vlerësimit të veprimeve.

Këto mangësi rezultojnë, por në të njëjtën kohë edhe përforcohen, nga problemet që mundojnë, jo vetëm këtë Drejtori, por në përgjithësi Organizmin e Administratës Vendore së Bashkisë së Ura Vajgurore dhe kanë lidhje me çështje organizative dhe të menaxhimit, planifikimit, hierarkisë, produktivitetit, koordinimit si edhe të komunikimit të brendshëm në mes të departamenteve të tij dhe në përgjithësi të strukturës organizative.

Zgjidhja e problemeve të më lart përmendura, zbatimi i sistemeve dhe metodave për përmirësimin e efikasitetit të procedurave operative të Drejtorisë si edhe menaxhimi/ trajtimi i faktorëve të jashtëm (p.sh. vonesa në urdhër pagesat) që shkaktojnë probleme në zbatimin dhe përfundimin e projekteve konsiderohen si pika kyçë të përmirësimit të cilësisë dhe efektivitetit të aktiviteteve të Drejtorisë së Shërbimeve Teknike të Bashkisë së Ura Vajgurore, me bosht kryesor shërbimin më të mirë dhe më të shpejtë për qytetarët. Përsa i përket komunikimit të Drejtorisë me marrësit e vet, identifikohen mungesa të pjesshme. Përdoruesit e shërbimeve teknike (kontraktorë të veprave publike, furnizues, etj) informohen me të gjitha mënyrat e parashikuara institucionale në lidhje me shërbimet e ofruara dhe me veprimet e planikuara të kësaj Drejtorie. Për informimin e grupeve marrëse në lidhje me çështje të përgjithshme Drejtoria e Shërbimeve Teknike të Bashkisë publikon Njoftime për Shtyp ose dhe publikohen çështje të Këshillit Bashkiak. Megjithatë, regjistrohen mangësi në lidhje me informimin e të gjithë qytetarëve në lidhje me llojet dhe numrin e shërbimeve të ofruara, ose për projektet që gjenden në fazën e zbatimit të cilat, shkaktojnë probleme/vështirësi në lëvizjen e tyre të përditshme (p.sh. rrjete rrugore të reja, ndërtesa dhe objekte të reja, etj). Njoftimi, pra, i Projekteve të kryera nga Drejtoria e Shërbimeve Teknike përbën një prioritet për Bashkinë, kryesisht, për informimin e qytetarëve për keqfunkcionimet emergjente brenda strukturës urbane.

5.2. Personeli dhe nevojat e burimeve të Bashkisë

Duke marrë parasysh dispozitat sipas të cilave themelohen dhe funksionojnë drejtoritë e planifikimit urban dhe zhvillimit, ato përcaktohen nga ligji me Nr.107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit."

Ky ligj ka për qëllim të sigurojë zhvillimin e qëndrueshëm të rajonit nëpërmjet përdorimit racional të tokës dhe burimeve natyrore. Vlerëson mundësitetë aktuale dhe të ardhshme të zhvillimit të tokës në nivel lokal dhe kombëtar, balancimin e burimeve natyrore me kërkesa ekonomike dhe publike dhe interesat private. Gjithashtu synon të koordinojë përpjekjet për:

- Ruajtjen e burimeve natyrore si toka, ajri, uji, pyjet, flora dhe fauna.
- Krijimin e territoreve të kualifikuara për ndërtimin funksional.
- Nxitjen e jetës ekonomike, sociale dhe kulturore në nivel lokal dhe kombëtar.
- Ruajtjen e burimeve të mjafqueshme të furnizimit.
- Të ofrojnë shërbime për sigurinë e jetës, sigurinë kombëtare, rendit publik dhe shëndetit publik.
- Promovimin e zhvillimit të balancuar rajonal për të siguruar një shpërndarje të qëndrueshme të popullsisë.

Në mënyrë të veçantë, nen 14 Ligji 107/2014, përcakton kërkesat minimale për numrin dhe kualifikimet e stafit në drejtim të planifikimit dhe kontrollit të zhvillimit urban. Theksohet se:

1. Çdo bashki duhet të institucionalizojë institucionet, përgjegjësia e të cilëve do të jetë zbatimi i aktiviteteve që zhvillohen përsa i përket planifikimit territorial dhe kontrollit të zhvillimit, të përcaktuara me ligjet në fuqi dhe me dispozitat e këtij ligji.
2. Autoritetet lokale duhet të sigurojnë specialistë me kualifikime të nevojshme dhe përvojë pune në fushat e tyre përkatëse për të kryer detyrat e përcaktuara në këtë ligj. Numri minimal i specialistëve të cilët duhet të ketë çdo njësi e qeverisjes vendore do të përcaktohet nga Keshilli i Minitrave, bazuar në madhësinë e popullsisë të njësive vendore, por në asnjë rast numri nuk duhet të jetë më pak se gjashtë specialistë.
3. Formimi akademik i specialistëve për secilën nga katër fushat e përcaktuara në paragrafin 2 të këtij neni është përcaktuar këtu si më poshtë:
 - Për planifikimin e territorit: planifikimin urban, hapësinor dhe territorial dhe menaxhimin, urbanistikën ose planifikimin urban dhe disiplina të tjera të ngjashme, në përputhje me legjislacionin për arsimin.
 - Për të kontrolluar rritjen: specialitetet e specifikuara në paragrafin (a) të këtij paragrafi, juridik, arkitekturë, inxhinieri ndërtimi, gjeodesi
 - Për mbrojtjen e mjedisit: menaxhimi i mjedisit urban, inxhinieri mjedisore dhe agro-mjedisore, arkitekturë dhe projektim territori, gjeologji, inxhinieri pyjore.
 - Për menaxhimin e regjistrat: GIS dhe gjeodezi, ose në mungesë të tij, planifikim i territorit urban, urbanistikë, planifikim urban, inxhinieri ndërtimi apo arkitekturë me trajnim dhe përvojë në GIS dhe gjeodezi.
4. Në raste qe nuk mund të plotësohen kërkesat e paragrafëve 2 dhe 3 të këtij nen, autoritetet vendore duhet të ushtrojnë planifikimin dhe zhvillimin e tyre territorial në pajtim me Ligjin për Qeverisjen Vendore.
5. Autoritetet urbanistike vendore ushtrojnë kompetencat e tyre në të gjithë territorin e tyre administrativ.

Në lidhje me organizimin, strukturën, burimet njerëzore dhe logistikën për Bashkinë Ura Vajgurore paraqiten si më poshtë vijon:

Drejtoria e Zhvillimit Territorial dhe e Shërbimeve të Kontrollit, përbëhet nga dy Sektorë të veçantë:

- 1) Sektori i Kontrollit, Lejeve dhe Planifikimit të Projekteve
- 2) Sektori i Shërbimeve Publike

Në përgjithësi, pavarësisht nga mungesa e departamenteve të rëndësishme të strukturës së kësaj Drejtorie, nga mungesa e procedurave të standardizuara dhe të dokumentuara të planifikimit, monitorimit dhe vlerësimit të aktiviteteve dhe zbatimin e planit vjetor dhe joafatmesëm të veprimit, nuk duket të ketë probleme serioze të organizimit dhe menaxhimit në mjedisin e brendshëm të kësaj Drejtorie.

Megjithatë, kjo Drejtori, si një nga pjesët më kritike të Organizmit të Administrarës Vendore, preket në mënyrë të arsyeshme nga problemet më të gjera organizative, të cilat në përgjithësi, rëndojnë Bashkinë. Për shembull, mungesa e personelit të kualifikuar shkencor në pozicionet kyçë të Organizmit, mungesa e komunikimit dhe informimit të brendshëm, ose edhe zbatimi, aktualisht, vetëm i një planifikimi afatshkurtër sipas Departamenteve, e bëjnë mekanizmin prodhues të Veprës së Bashkisë joefektiv, duke penguar paralelisht edhe veprimet e Drejtorisë.

Drejtoria e Zhvillimit Territorial dhe e Shërbimeve të Kontrollit përbëhet nga shtatëdhjetë e nëntë (79) nëpunës. Më konkretisht, në drejtori ka një (1) drejtor, shtatë (7) të punësuar në Sektorin e Kontrollit, Lejeve dhe shtatëdhjetë e një (71) të punësuar në Sektorin e Planifikimit të Projekteve dhe në Sektorin e Shërbimeve Publike.

Tabela në vijim formulon në mënyrë analitike numrin e nëpunësve të Drejtorisë së Zhvillimit Territorial dhe Shërbimeve të Kontrollit të Bashkisë sipas sektorit/nivelit të Arsimit.

Sektori i Kontrollit, Lejeve dhe Planifikimit të Projekteve	Ura Vajgurore			
	Numri i të punësuarve	Arsimi i lartë	Arsimi i mesëm	Arsimi i detyruar
Përgjegjësi i Drejtorisë	1	1		
Sektori i Kontrollit, Lejeve dhe Planifikimit të Projekteve	7	7		
Sektori i Shërbimeve Publike	71		71	
Total	79			

Tabela 6.2.1: Burimet njerëzore sipas Sektorit dhe Nivelit Akademik i Drejtorisë së Punëve Publike, Administrimit Territorial dhe Kontrollit të Bashkisë Ura Vajgurore⁴

Në lidhje me Sektorin e Kontrollit, Lejeve dhe Planifikimit të Projekteve, të gjithë të punësuarit janë të diplomuar me arsim të lartë, specialistë në sektorin e aktiviteti të tyre. Më konkretisht, personeli i drejtorisë në fjalë përbëhet nga specialistë si arkitektë, inxhinierë ndërtimi, veteriner, agronom, inxhinier mjedisi, inxhinier pyjesh, topograf dhe specialist i bujqësisë së aplikuar.

Në Sektorin e Shërbimeve Publike nuk ekzistojnë të dhëna të mjaftueshme për dallimit e nivelit arsimor të të punësuarve. Në bazë të organogramës së Bashkisë, pozicionet në të cilat janë punësuar nëpunësit janë pozicione si teknik ndërtimi, specialist gjelbërimi, shofer, pastrues, infermier, mirëmbajtës rrjeti dhe groposjeje, kanalizimesh dhe roje.

Në bazë të të dhënave të marra, disa nëpunës kanë eksperiencë pune nga 1 deri në 22 vite, ndërsa të gjithë nëpunësit kanë njohuri në përdorimin e kompjuterit dhe të programeve si Ms Office. Gjithashtu, disa prej tyre kanë njohuri në përdorimin e programeve të specializuara si Autocad, ndërsa disa prej nëpunësve flasim anglisht.

⁴ Burimi: Bashkia Ura Vajgurore

Përsa i përket infrastrukturave të disponueshme të Drejtorisë së Kontrollit, Lejeve dhe Planifikimit të Projekteve të Bashkisë Ura Vajgurore, ato strehohen në Ndërtesën e Bashkisë, si edhe shërbimet e tjera. Ndërtesa e Bashkisë gjykohet se është relativisht e vjetër dhe kërkon mirëmbajtje.

Në lidhje me pajisjet mekanike, Bashkia Ura Vajgurore disponon mjetet e domosdoshme mekanike. Shënohet se përsa i përket pajisjeve mekanike brenda ndërtesës (sistemet e ngrohjes, ajrimit, sigurisë, mbrojtjes nga zjarri, etj.), nuk kemi të dhëna. Në lidhje me pajisjet mekanike jashtë ndërtesës, Bashkia disponon tetë (8) automjete shërbimi.

Përsa i përket pajisjeve teknike, Bashkia Ura Vajgurore disponon sistemet absolutisht të domosdoshme të automatizimit. Më konkretisht, disponon në total dy mbëdhjetë (12) kompjuterë (Deskop), nga të cilët dy (2) përdoren si Server, ndërsa dhjetë (10) të tjerët përdoren nga personeli i nëpunësve. Gjithashtu, disponin edhe tre (3) Laptop. Kompjuterët janë plotësisht të pajisur me mjetet e domosdoshme (ekran, tastierë, maus), me sistemin funksional Windows 2000 XP, programet software Microsoft Office 2007 dhe Asana, ndërsa katër (4) kompjuterë disponojnë programin AutoCAD. Theksohet se kompjuterët e Bashkisë Ura Vajgurore nuk janë të teknologjisë së fundit.

Në lidhje me pajisjet e tjera, ekzistojnë tetë (8) printerë, gjashtë (6) ekrane kompjuteri, tre (3) makina fotokopjeje, dy (2) shumëfunksionale, një (1) skaner, dhjetë (10) USB-Flash për ruajtjen e materialeve, tre (3) UPS, një (1) stabilizator tensioni, një (1) televizor, dy (2) speakers, tre (3) mikrofonë dhe një (1) aparat fotografik. Theksohet se nuk kemi të dhëna në lidhje me vitin e blerjes së pajisjeve të sipërpërmendura.

Përsa i përket telekomunikacioneve, ekziston akses në internet për kompjuterët si edhe rrjet lokal ndërmjet kompjuterëve. Shpejtësia e internetit arrin deri në 12 Mbps. Shpejtësia e lidhjes konsiderohet e vogël, dhe ka si rezultat vonesë në kryerjen e procedurave që kryhen çdo ditë në shërbimet e Bashkisë.

Në Tabelën e mëposhtme (Tabela 6.2.3) përshkruhet informacioni në lidhje me ndërtesat, makineritë dhe pajisjet dhe programet software të Drejtorisë së Punëve Publike, Administrimit Territorial dhe Kontrollit të Bashkisë Ura Vajgurore.

Lloji i facilitetit	Numri
N/A	N/A
PAJISJE MEKANIKE (JASHTË FACILITETEVE)	
Lloji i facilitetit	Numri
Makinë e Bashkisë AA101	1
Makinë e Bashkisë	2
Skanje	1
Skrepë	1
Makinë pastrimi	1
Makinë kamicinë	1
Makinë e policisë	1
AUTOMATIZIM	

Lloji i pajisjes (Hardware, Periferik)	Numri	
Kompjuterë	31 Desktop	3 Laptop
Ekrane	37	
Tastiera	31	
Maus për kompjuterë	29	
Printer	29	
Makineri fotokopjeje	3	
Makineri shumëfunksionale	2	
Skaner	1	
USB-Flash për ruajtjen e materialeve	10	
UPS	3	
Stabilizator tensioni	1	
Televizor	1	
Speaker	2	
Mikrofonë	3	
Aparat fotografik	1	
Lloji i Pajisjes (Rrjet - Komunikime)	Numri	
Modem	10	
Router	1	
Switch	4	
Aparat telefonik	3	
Akses në internet	Po	Deri në 12Mbps
Rrjet lokal	Po	
Lloji i Pajisjes (Software)	Disponon	Numri i përdoruesve
WINDOWS 2000 XP	Po	N/A
Microsoft Office 2007	Po	N/A
AutoCAD	Po	4
Asana	Po	N/A

Tabela 6.2.3 Objekte ndërtimi – Pajisje të kompjuterizuara – Kompjuterizimi i Bashkisë Ura Vajgurore ⁵

Në lidhje me informacionin finanziar, Shërbimi nuk ka buxhetin e vet. Përmasat financiare të cilat kanë lidhje me të janë të përfshira në seksionin në vijim të këtij Kapitulli, ku edhe paraqiten të Ardhurat dhe Shpenzimet e Bashkisë së Ura Vajgurore, në total. Theksohet se, nuk mund të dalë informacion mbi koston e zbatimit të aktiviteteve të Shërbimit Teknik, pasi në bilanc - deklaratat e situatës financiare, kostoja e zbatimit paraqiten në total për gjithë Bashkinë. Megjithatë, nga të dhënat në vijim duket se një pjesë e madhe e të ardhurave të Bashkisë përdoren për të mbuluar shërbimet komunale dhe investimet.

Në tabelën e mëposhtme (tabela 6.2.4) paraqiten të dhëna në lidhje me situatën ekonomike (të ardhura - shpenzime) të Bashkisë së re të zgjeruar Ura Vajgurore.

⁵ Burimi: Bashkia Ura Vajgurore

Të ardhura			
Lloji i të ardhurave	2012	2013	2014
Të ardhura shfrytëzimi	101.070.586	140.567.335	130.568.178
Të ardhura financiaro-ekonomike	0	0	0
Të ardhura nga rastet e urgjencës	0	0	0
Total	101.070.586	140.567.335	130.568.178
Shpenzime			
	2012	2013	2014
Shpenzime shfrytëzimi	88.010.223	127.181.259	-
Shpenzime financiaro-ekonomike	0	0	-
Shpenzime nga rastet e urgjencës	0	0	-
Total	88.010.223	127.181.259	-

Tabela 6.2.4: Të ardhura (sipas kategorisë) të bashkisë së re të zgjeruar Ura Vajgurore për vitet 2012, 2013 dhe 2014⁶

Ashtu si u përmend edhe më lart, një pjesë e madhe e të ardhurave të Bashkisë së re të zgjeruar përdoret përmbulimin e shërbimeve urbane dhe të investimeve. Nga të dhënat e sipërpërmendura, duket se bëhet një menaxhim i mirë i buxhetit të Bashkisë Ura Vajgurore.

Bashkia merr të ardhura që rrjedhin nga taksat ekonomike (detyrimet) e marrësve. Më konkretisht, Bashkia merr të ardhura nga taksat, si taksa e pasurisë së patundshme, gjobat, taksa e pastrimit, e ndriçimit, etj, një pjesë e të cilave përdoret për investimet e parashikuara të çdo viti. Megjithatë, nuk merr të ardhura për ndërtimin dhe meremetimin e trotuareve dhe bordurave, mungesë e cila i detyrohet dobësisë dhe mungesës së iniciativës për arkëtimin e tyre nga vetë Autoriteti Bashkiak.

Nëdrmjet të tjera, Shërbimi Teknik përpinqet të përdorë në mënyrë sistematike pothuajse të gjithë totalin e burimeve të mundshme të të ardhurave, që lidhen me integrimin në skema financimi dhe Programe Rajonale, të vendit, si edhe të programeve të huaja (SHBA, BE).

Kjo Drejtori disponon një metodë/mekanizëm sistematik dhe të dokumentuar të vlerësimit të produktivitetit të shërbimeve dhe aktiviteteve të saj. Në të kundërt, përmasë efikasiteti duket se kanë vetëm vlerësimet empirike, të cilat janë të bazuara në mënyrë ekskluzive në kritere cilësore. E njëjtë gjë vlen edhe për identifikimin dhe vlerësimin e përzierjes politike (policy mix).

5.3. Zhvillimi i Kapaciteteve bashkiake-Propozime për Planin e Përgjithshëm Vendor

Çështjet më të rëndësishme të zhvillimit me të cilat do të përballet Bashkia Ura Vajgurore, dhe më konkretisht drejtoria e Shërbimit Teknik, siç u konstatua nga hulumtimi i situatës aktuale, mund të përmblidhen në çështje të zhvillimit e përmirësimit lokal. Përkatesisht renditen çështje të zhvillimit të brendshëm, të cilat lidhen më organizimit brendshëm të kësaj strukture.

⁶ Burimi: Bashkia Ura Vajgurore

Çështjet kritike të zhvillimit vendor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mungesa e promovimit të mjedisit natyror dhe të zonave rurale. ▪ Ndotja e marrësve ujor nga deponimi i mbetjeve që vijnë kryesish nga aktivitetet prodhuese (bujqësi, prodhim) dhe mbetjet urbane. ▪ Mangësi në procedurat e menaxhimit të ngarkesave mjedisore (ndotjesit) dhe mekanizmat kundër ndotjes. ▪ Qasje e kufizuar ose e vështirë në shumë pjesë qendrore të qytetit. ▪ Mungesa e informimit të vazhdueshëm/ ndërgjegjësimit të qytetarëve për çështje kryesore (p.sh mjedis, parkimi dhe trafiku, mbrojtja e zonave të gjelbërtë etj). ▪ Kontributet kufizuara nga grupe vullnetare.
Çështjet kritike të funksionimit dhe zhvillimit të brendshëm	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nevojë për riorganizimin e shërbimeve të Shërbimit Teknik për kërkesat e nevojave të vetë Bashkisë dhe qytetarëve ▪ Shërbim jo i plotë për të gjithë qytetarët dhe të marrësve të tjerë të shërbimeve, për shkak të mos decentralizimit të shërbimeve që ofron Drejtoria ▪ Komunikimi i dyanshëm midis Shërbimeve- qytetarit (shpesh herë) është i kufizuar dhe jo i vazhdueshëm –Mekanizma të pamjaftueshme për hulumtimin sistematik të nevojave të qytetarëve ▪ Pajisje të pamjaftueshme (mekanike dhe kompjuterike) për të mbështetur procedurat funksionale të shërbimeve Bashkiakë dhe të Personave Juridikë të tij ▪ Efektivitet i kufizuar në zbatimin e sistemeve moderne të administrimit dhe mekanizmave (proseseve) të menaxhimit, monitorimit dhe vlerësimit ▪ Mosfunkcionim në menaxhimin dhe performancën e Sistemit të Administrimit- Mungesë kontrolli ▪ Mangësi në personel dhe në masa (programe) për përmirësimin e vazhdueshëm të burimeve njerëzore ▪ Mangësi në nivel institucional

Në kuadër të ristrukturimit të përgjithshëm të drejtorisë së shërbimeve teknike, parashtronen ndërhyrjet për përmirësimin e organizimit dhe funksionimin të drejtorisë.

Drejtoria e Shërbimeve Teknike	
Ndërhyrjet për përmirësimin e shërbimit ndaj qytetarëve	<ul style="list-style-type: none"> • Gjetja e hapësirave të duhura urbane për të siguruar vende parkimi • Rishikimi i planifikimit të trafikut te qytetit dhe rivendosja e problemeve të trafikut • Përmirësimi i asfaltit në rrugët brenda kufijve të Bashkisë • Mirëmbajtja e rrjeteve rrugore bashkiakë dhe rregullimi i dëmtimeve • Përmirësimi i trotuareve

	<ul style="list-style-type: none"> Krijimi i zonave të reja rekreative dhe të gjelbërtë si dhe mirëmbajtja e infrastrukturës ekzistuese Përmirësimi i lëvizjeve së personave me aftësi të kufizuara Integrimi i procedurave të riciklimit dhe ripërdorimit të materialeve Përmirësimi i gjelbërimit urban Pjesëmarrje aktive e qytetarëve në proceset e riciklimit dhe rivendosjes së problemeve të trafikut
Ndërhyrjet në funksionimin e brendshëm të drejtorisë	<ul style="list-style-type: none"> Aplikimi i Sistemit të Administrimit nëpërmjet matjeve të Objektivave nga kjo drejtori, për të vendosur synime të sakta dhe të qarta si dhe për të përcaktuar «efikasitetin» e objektivit Aplikim i Sistemit të Menaxhimit EMAS, duke zbatuar elementë si të procedurave funksionale edhe ato të menaxhimit. Në kuadër të zbatimit të këtij Sistemi, duhet të bëhet informimi i nevojshëm i të gjithë personave të përfshirë, dhë në përputhje me parashikimet, duhet të inspektohet nga një kontrollues i çertifikuar. Projektim dhe zbatim i Sistemeve të Cilësisë së Kapaciteteve të Menaxhimit dhe të shërbimeve të Bashkisë Aktivizimi i Njësisë së Auditimit të Brendshëm Bashkëpunim me shtetin në kuadër të reformës administrative që do të sjellë pëershpejtimin e procedurave që zgjasin në kohë Kodimi i rregullave, ligjeve, dekteteve etj, pa qënë e nevojshme të botohen qarkore ose ndryshime për qartësimin e tyre si dhe shfylqizimi i dispozitave të mëparshme Aplikimi i procedurave më të shpejta për trajtimin dhe për gjykimin e çështjeve Vendosja e ndëshkimeve më të ashpëra në raste të veçanta, të tillë si mbajtja e paligjshme e pasurisë publike, menaxhimi dhe zgjidhja e së cilës aktualisht tejkalon dhjetë vjet. Themelimi i sistemit të vlerësimit të shërbimeve bazuar në treguesit e efikasitetit. Aplikimi i procedurave të planifikimit, monitorimit dhe vlerësimit të veprimeve të Shërbimit në fjalë.

Për vazhdimin e projekteve, për arritjen e objektivave, por kryesisht për të mbuluar nevojat, kërkohen burime të cilat nuk janë gjithmonë të disponueshme. Për këtë arsyë përgatitet për çdo vit një Program Projektesh Prioriteti për çdo periudhë financiare (Program Teknik vjetor). Payarësish zbatimit, ndërkohë, të këtij Programi, vazhdon ende të krijojë problem tek Drejtoria, si një problem kryesor i zbatimit të projekteve, vonesa në urdhër pagesat në të holla, fakt i cili shkakton vonesa të konsiderueshme në kohë në lidhje me plotësimin e veprimeve. Vonesa në pagesa shkaktohet kryesisht për shkak të rrjedhës jonormale të financimit të programeve, por edhe nga problemet e fondeve të disponueshme të Bashkisë Ura Vajgurore.

Një problem po aq i rëndësishëm rezulton, gjatë fazës së zbatimit, në rastet kur shuma e financimit të projekteve të zhvillimit është më e vogël se ajo e buxhetit, me rezultat nevojnë për mbështetje financiare nga burimet publike.

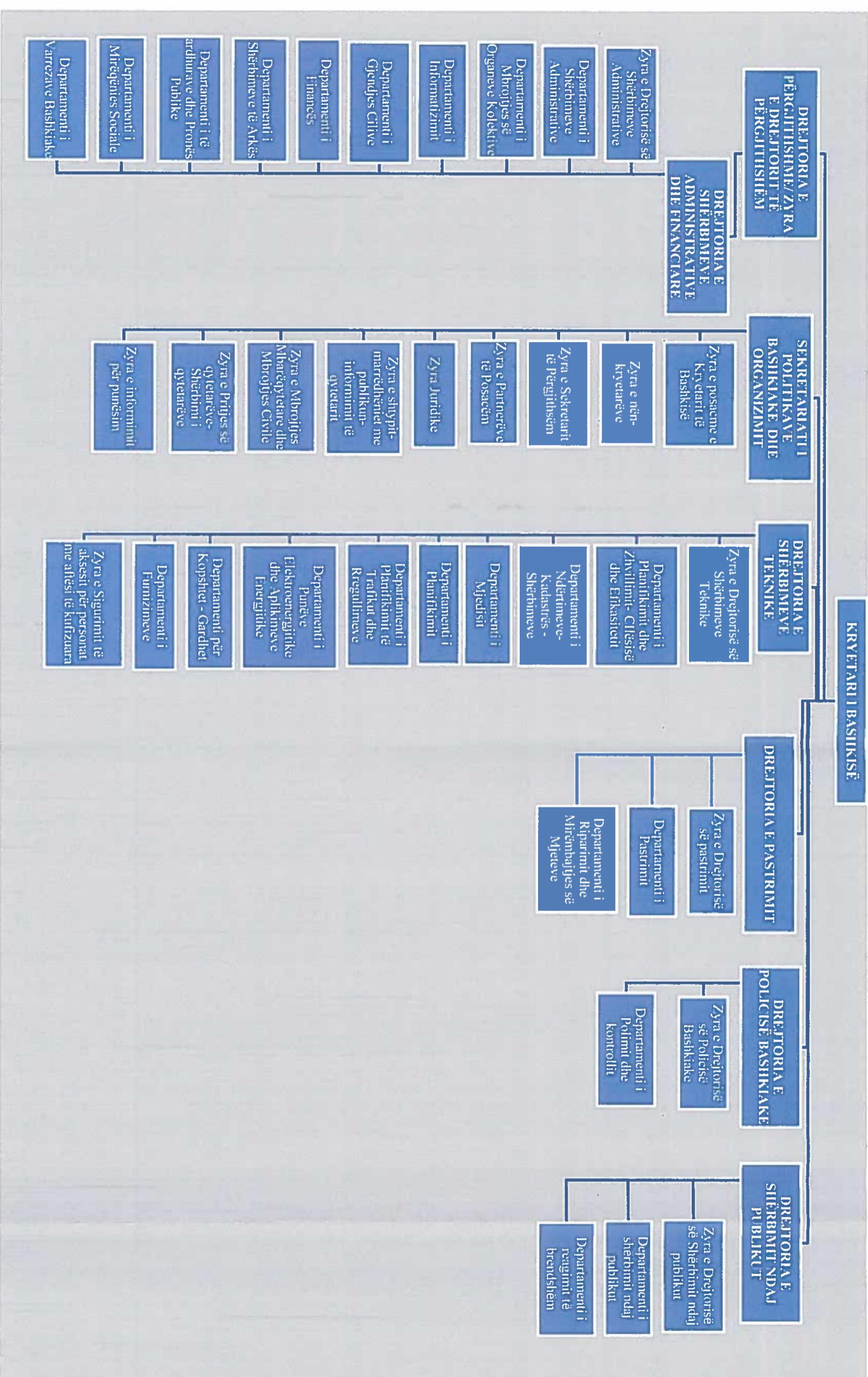
Sic u përmend në seksionin e mëparshëm, duke u nisur nga fakti i funksionimit dhe të problemeve tashmë aktuale, ndoshta nuk ka hapësirë për përmirësimin e efektivitetit dhe efikasitetit të aktiviteteve të Drejtorisë pa rritjen e nevojshme të burimeve.

Në rritjen e shkallës së kënaqësisë së qytetarëve do të ndihmonte në mënyrë drastike përmirësimi i efektivitetit dhe efikasitetit të aktiviteteve të kësaj Drejtorie, e cila, sic u përmend më sipër, është e mundur, duke pasur parasysh, natyrisht, disponueshmërinë e burimeve të nevojshme, të zbatimit të Sistemeve të Cilësisë, të aktivizimit të Njësisë së Auditimit të Brendshëm, si dhe të mbështetjes së shtetit.

Hapësira përmirësimi të mëtejshëm të procedurave operative të Drejtorisë mund të lindin me futjen e sistemit të vlerësimit të shërbimeve bazuar në treguesit e efikasitetit, masë e cila, ndërkohë, do të ndeshet me probleme të mëdha, kryesisht për shkak të ekzistencës së mangësive të rëndësishme kryesore në lidhje me zbatimin e procedurave programimit, monitorimit dhe vlerësimit të aktiviteteve të Drejtorisë. Këto mangësi rezultojnë, por edhe njëkohësisht përforcohen nga problemet që shqetësojnë, jo vetëm Drejtorinë përkatëse, por gjithë Organizmin e Administratës Vendore të Bashkisë së Urës Vajgurore dhe kanë lidhje me çështjet organizative, të menaxhimit, planifikimit, të hierarkisë, produktivitetit, koordinimit dhe madje edhe komunikimit të brendshëm në mes të departamenteve dhe, në përgjithësi, të strukturës organizative.

Në kuadër të strukturës së përgjithshme organizative, paraqitet organigrama për Bashkinë e Ura Vajgurore.

Tabela: Organigrama e re e Bashkisë së Ura Vajgurore.

Për sa i përket organizimit dhe strukturës së Drejtorisë, kërkohet një ristrukturim, për arsyen të decentralizimit të kompetencave, përmirësimit të cilësisë së shërbimit dhe shërbimit më të mirë ndaj qytetarëve.

Në veçanti, drejtoria duhet të kryejë krijimin e zyrave dhe departamenteve në vijim, në kuadër të përcaktimit të synimeve dhe objektivave të saj të efikasitetit:

- Zyra e Drejtorisë,
- Zyra e Sigurimit të Qasjes për personat me aftësi të kufizuara
- Departamenti i Planifikimit të Zhvillimit-Cilësisë dhe Efikasitetit
- Departamenti i Shërbimeve Teknike - Kadastrës
- Departamenti i Mjedisit
- Departamenti i Planifikimit Urban
- Departamenti i Planifikimit të Trafikut dhe Rregullimeve
- Departamenti i Projekteve Inxhinieriko- Elektrike dhe Aplikimeve Energetike
- Departamenti i Kopshteve - pemëve
- Departamenti i Prokurimeve

Theksohet nevoja e krijimit dhe funksionimit të këtyre zyrave dhe departamenteve për qëllime të decentralizimit të kompetencave, përmirësimit të efektivitetit dhe efikasitetit të operimit të tij të aktiviteteve dhe forcimit të aktiviteteve shoqërore të Bashkisë. Për më tepër, funksioni i tyre është shumë i rëndësishëm për të përmirësuar cilësinë dhe efikasitetin e tij gjitha aktiviteteve të Organizmit të Administratës Vendore. Theksohet gjithashtu se, mund të ketë një kombinim i këtyre pjesëve, në varësi të nevojave dhe burimeve të disponueshme të kësaj drejtorie.

Më poshtë parashtron kompetencat e secilit departament/zyre.

Zyra e Drejtorisë së Shërbimeve Teknike	<ul style="list-style-type: none">• Hartimi i Studimeve• Zbatimi i Punimeve sipas Sektorëve<ul style="list-style-type: none">○ Sektori Rrugor: Mirëmbajtja e rrugëve, restaurimi i parmakëve dhe trotuarëve, ndërtimi i rrugëve, shtrime me asfalt-hapja e rrugëve, asfaltimi i Bashkisë, rruget e brendshme, përmirësimi i rrjetit rrugor urban Riparim, mirëmbajtje e trotuarëve, mirëmbajtje e rrugëve rurale, betonimi dhe shtrimi me pllaka i hapësirave të përbashkëta, mirëmbajtje e rrugëve, riparimi i dëmtimeve të rrugëve etj.○ Sektori i Ndërtimeve: Ndërtimi i objekteve sportive dhe kulturore përdorim publik, punime përmirësimi, promovimi dhe ripërdorimi të ndërtesave publike ekzistuese, punime mirëmbajtje,
---	---

	<p>ndërtimi etj.</p> <p>Ndërtimi i depove dhe WC</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sektori i Konfigurimeve: Hapësirat publike, gjelbërimi, ndërtimi i parqeve etj. ○ Të ndryshme: Punime shtesë për infrastrukturën e vendeve të deponimit të mbetjeve, përmirësimi dhe mirëmbajtje e objekteve sportive etj. Vendosja e tabelave të Kodit Rrugor, përmirësim i sinjalistikës rrugore, përmirësim i kushteve të trafikut, ndërtim i tubacioneve, punime për krasitjen e pemëve, riformulim i hapësirave të përbashkëta etj.
Departamenti i Planifikimit dhe Zhvillimit- Cilësisë dhe Efikasitetit	<ul style="list-style-type: none"> ● Informimimi i agjentëve të shërbimit dhe të udhëheqjes politike lidhur me shpalljet dhe thirrjet për të dhënë propozime në Sektorë Operacionale. ● Organizimi i dosjeve propozuese për integrim dhe plotësim të Buletinëve të Projekteve Teknike dhe nën-projekteve & Monitorimi i progresit të çdo propozimi ● Mbatja e arkivit, komunikimi dhe dërgimi i të dhënave në Shërbimet përkatëse të Menaxhimit të Programeve. ● Bashkëpunim dhe pjesëmarrje në propozime të përbashkëta.
Departamenti i Ndërtimeve – Shërbime të Kadastrës	<ul style="list-style-type: none"> ● Lëshimi i çertifikatave – Vërtetimeve të llojeve të ndryshme ● Shitia e sipërfaqeve pronë të bashkisë që kanë kaluar në pronësinë e privatëve bazuar në akte të zgjidhjes dhe dëmshpërblimit aktuarial për shkak të planit urban ● Dhënia e dëmshpërblimeve për shkak të planifikimeve publike ● Kompensimi i vlerës së pronës publike që ka kaluar në pronësi tjetër sipas vlerës së planifikimit ● Kompensim i kontributit në të holla me kompensim sipas akteve të zbatimit ● Miratime për dëbim administrativ nga toka bashkiake ● Ndryshimet e planit të qytetit – vlerësimi i hapësirave – miratime të planifikimit vendor, rregullore ndërtimi ● Mbikëqyrje dhe monitorimi i Akteve të zbatimit dhe studimeve të tjera
Departamenti i Mjedisit	<ul style="list-style-type: none"> ● Mbikëqyrja e Studimeve me objekt mbrojtjen e mjedisit ● Ndihmë në kryerjen e autopsive lidhur me krijimin e problemeve në mjedis nga veprimtaria e punishteve ● Parashtimi i propozimeve për financim në Programe lidhur me mbrojtjen e mjedisit ● Hartimi i Studimeve (Draft- studime dhe Studime për

	<p>Ndikimet në Mjedis)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorimi i operacioneve të integruara në Programet e Financimit
Departamenti i Planifikimit	<ul style="list-style-type: none"> • Lëshimi i lejëve të ndërtimit gardheve dhe prishjen e ndërtesave. • Lëshimi i lejëve të legalizimit të ndërtimeve • Lëshimi i vendimeve për miratimin e skicës ligjore • Dhënia e çertifikatave të integritetit- ndërtueshmërisë së parcelave. • Procedura për ndërtimet pa lejë (dorëzimi i padive në Prokurori, shqyrtimi i ankimeve nga një komision etj) • Kalimi i raporteve të autopsisë të ndërtesave të rrënuara dhe të rrezikshme- Trajtimi i protokolleve përkatëse të autopsisë së ndërtesave të rrënuara dhe raporteve të ndërtesave të rrezikshme. • Shqyrtimi i aplikimeve për lejet e ndërtimit, për lidhje të përkohshme të ndërtesave me rrjetet e OSHEE dhe ujësjellësit. • Hartimi i operacioneve për zgjidhjen e tokës • Dhënia e çertifikatave në lidhje me elektrifikimin e ndërtesave, objekteve të jashtme, vërtetimë për hapësira të përdorimit kryesor, punimeve ndërtimore që nuk kërkojnë lejë ndërtimi si dhe vërtetimë në lidhje me përdorimet e tokës sipas PPV • Shqyrtimi i aplikimeve dhe shkresave të Institucioneve në lidhje me informacione mbi rregulloret e ndërtimit, zbatimin e planit të qytetit, kryerjen e autopsive për të konstatuar nëse ka apo jo shkelje të planifikimit, dhënie e kopjeve të lejëve të ndërtimit-planet-dokumentet si dhe informacione statistikore të Institutit të Statistikave.
Departamenti i Planifikimit të Trafikut dhe Rregullimeve	<ul style="list-style-type: none"> • Kthim përgjigje kërkesave të qytetarëve dhe Institucioneve. • Shqyrtimi i kërkesave të qytetarëve • Përgatitja e propozimeve për në Këshillin Bashkiak për rregullimin e trafikut. • Ekzekutimi i ndërhyrjeve për sigurinë rrugore në pjesë kyçë të Bashkisë
Departamenti i Punëve Elektroenergitike dhe Aplikimeve Energetike	<ul style="list-style-type: none"> • Përgatitja e të gjitha punëve studimeve elektroenergitike të nevojshme dhe furnizimeve • Ushtrimi i mbikëqyrjes së nevojshme të punëve të përfunduara në këtë fushë si dhe të studimeve të përgatitura nga studiues privatë. • Zbatimi i të gjitha detyrimeve të departamentit (lidhur me departamentin e planifikimit: kontroll i studimeve elektroenergitike, objekteve, lejëve të ndërtimit, çështje të tjera që janë në kompetencë të departamentit të

	<p>planifikimit me objekt elektroenergjistik).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mirëmbajtja e pajisjeve të Bashkisë në nivel të mirëmbajtjes së zakonshme dhe jashtëzakonshme. • Ekzekutimi i furnizimeve të reja të planifikuara me pajisje për përmirësimin e kapaciteteve të shërbimeve të Bashkisë. • Zbatimi i punimeve të nevojshme për mirëmbajtjen të rrjetit elektrik të qytetit, kryerjen e ndërhyrjeve në bashkëpunim me Operatorin e Energjisë Elektrike, mirëmbajtja dhe përmirësimi i ndriçimit festiv, mirëmbajtja e të gjithë objekteve elektroenergjistike të Bashkisë dhe kryerja e furnizimit të nevojshmë me trupa ndriçues dhe materiale të tjera elektrike.
Departamenti për kopshtet dhe gardhet	<ul style="list-style-type: none"> • Përgatitja e studimeve për ofrimin e shërbimeve • Tenderimi i punëve për shërbimet (me Kontratë) • Nxjerra e bimëve të dëmtuara dhe atyre sezonale nga pjesë të ndryshme të qytetit • Transplantimi i fidanëve të bimëve të ndryshme, shkurre dekorative, bimë në pemë, parqe, sheshe • Instalimi i rrjetit ujitës në hapësirat e gjelbërtë të lartëpërmendura • Krasitje për rinoimin e gardheve qendrore të qytetit • Përgatitja e dy studimeve për dy hapësira pyjore
Departamenti i Furnizimeve	<ul style="list-style-type: none"> • Lëshimi i urdhërpagësave për shpenzimet dhe furnizimet e ndryshme
Zyra e Sigurimit të Aksosit për personat me afësi të kufizuara	<ul style="list-style-type: none"> • Kthim përgjigje kërkeseve të qytetarëve dhe shërbimeve. • Trajtimi i kërkeseve të qytetarëve • Zbatimi i punimeve të nevojshme për mirëmbajtjen e infrastrukturave ekzistuese • Kontroll për zbatimin e standardeve • Mbikëqyrja e infrastrukturave të reja

Në kuadër të organizimit më të gjerë të Bashkisë, një rol të rëndësishëm kanë bashkëpunimet e Drejtorisë me palë dhe institucionë të jashtme, për zgjidhjen dhe trajtimin më të shpejtë të çështjeve. Në përgjithësi, nuk paraqiten probleme të dobëta koordinimi, gjatë bashkëpunimit të Drejtorisë së Shërbimeve Teknike me këto institucionë të tjera. Megjithatë, ndonjëherë në bashkëpunimet, kryesisht, të Drejtorisë me organet e sektorit publik, regjistrohen, edhe pse në një masë jo të konsiderueshme, probleme të konfuzionit të kompetencave që lindin, kryesiht, gjatë procesit të vendimmarrjes. Këto probleme prezumohen në bazë si të shumëlojshmërisë dhe kompleksitetit të aktiviteteve ashtu edhe të mbirregullimit dhe kuadrit ligjor të paqartë, elementë të cilat rëndojnë gjithë sistemin e qeverisjes lokale dhe të Administratës.

Publike më të gjerë. Siç u përmend në seksionin e mëparshëm, në përputhje me kërkesat e përcaktuara nga Ligji me Nr. 107/2014 "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit", Drejtoria e Punëve Publike, Administrimit Territorial dhe Kontrollit të Bashkisë Ura Vajgurore përbush

pjesërisht kushtet e pajtueshmërisë. Më konkretisht, në zyrën e Politikave Mjedisore dhe Bujqësisë janë punësuar dy (2) veterinerë, ndërkoħe nuk ka Ambientalist ose Inxhinier Mjedisi, sipas parashikimeve të nentit 14, të Ligjit nr. 107/2014.

Nevoja më e rëndësishme, për sa i përket personelit të Drejtorisë, fokusohet në mbulimin e vendeve të lira të personelit ekzekutiv, siç ato parashikohen në legjislacionin aktual.

Për më tepër, gjithashtu e nevojshme gjykoħet plotësimi i drejtorisë me personel të administratës, duke disponuar nga njëra anë ekspertizë të zgjeruar shkencore të dokumentuar dhe nga ana tjetër njoħuri dhe përvøjë në tekniken e vendim-marrjes.

Në lidhje me personelin ekzistues të Drejtorisë, gjykoħet i mjaftueshém përfunkcionimin e saj, pasi tē punësuarit, disponojnë përvojë dhe njoħuri pér plotësimin dhe zgħidhjen e tē gjitha aktiviteteve tē saj. Megjithat, gjykoħet e domosdoshme nevoja e trajnimit tē vazħdueshém e personelit dhe, madje, në Programe trajnimi tē specializuara shkencore sipas përgjegjësive tē departamenteve. Duhet tē njihet si një pikë kyçe e riorganizimit tē Drejtorisë, kryesisht nga drejtuesit politikë, dhe më pas nga faktorët zyrtarë, përmirësimi i burimeve njerözore, nē arritjen e tē cilit një rol kyc luan pjesemarrja e rregullt e personelit nē programet e trajnimit.

Më poshtë paraqiten programe trajnimi tē cilat do tē kontribuojnë nē ményré definitive nē përmirësimin e Drejtorisë:

- Programe nē lidhje me česhtjet e prokurimit pér furnizime dhe projekte
- Programe nē lidhje me kompjuterizimin dhe mbajtjen e tē dhēnave
- Programe nē lidhje me trajnimin pér programe tē specializuara kompjuterike (ArcGIS, AutoCAD, CorelDRAW, Adobe Photoshop, MS Office, SCADA, etj.).

Në lidhje me ndërtesat dhe infrastrukturën fizike tē Drejtorisë, theksohet nevoja pér mirēmbajtjen e godinës ekzistuese si edhe rikonstruksioni, nese eshtë e nevojshme, nē intervale tē rregultta kohore. Nē veċanti, ai theksoi nevojën e ndërtimit tē mirēmbajtjes brendshme dhe tē jashtme (pikturë) dhe korniza mirēmbajtjen (brendshém dhe tē jashtem), i cili do tē kontribuojë nē kursimin e energjisë dhe kështu pér tē reduktuar shpenzimet komunale.

Gjithashtu, vlerəsohet si një prioritet i menjehershém, konfigurimi i mjediseve ekzistuese tē sherbimit ose dhe përdorimi i hapësirës së re brenda ndërtesës, nese kjo eshtë e nevojshme, me qellim pér tu arritur modernizimi i ambientit tē punës dhe tē rritet produktiviteti i sherbimit, si edhe tē përmbushen nevojat kryesore tē arkivimit.

Ashtu si u përmend edhe një unitetin e mësipërm, ekziston pjesërisht mjaftueshméri përsa i përket automjeteve tē sherbimit pér kompetencat e drejtorisë. Ndërkoħe, gjykoħet i nevojshém zéwendësimi i automjeteve ekzistuese tē sherbimit tē cilat e kanë tejkluar periudħen kohore prej pesembdhjeté vitesh, përsa i përket viti tē tyre tē prodhimit dhe tē përdorimit, me automjete tē reja ose tē përdorura si edhe blerja ose marrja me qera e automjeteve që nuk janë nē dispozicion tē drejtorisë. Pér këtë arsy, gjykoħet e nevojshme blerja e automjeteve tē sherbimit, tē reja ose tē përdorua, nē varësi tē nevojave tē sherbimit. Më konkretisht, eshtë urgjente blerja ose marrja me qira ose zéwendësimi i automjeteve tē mëposhtme:

1. Automjeteve për pasagjerë të shërbimit që do të përdoren për lëvizjen e të punësuarve të shërbimit
2. Automjete 4x4 për transportin e personelit nga dhe për në sektorët përkatës, ku zhvillohen veprimtaritë e tyre
3. Kamionë për transportimin e materialeve të ndërtimit
4. Ekskavator
5. Kamiona me shportë
6. Automjete formuese
7. Ngarkues
8. Kompostues
9. Mbeturina

Theksohet se, karakteristikat teknike dhe numri i automjeteve zyrtare përcaktohen në bazë të nevojave dhe burimeve të disponueshme të Drejtorisë.

Lidhur me pajisjet teknike të kësaj drejtorie, është e nevojshme blerja e PC të teknologjisë së fundit, dhe pajisjeve të tjera periferike të tilla si printerë, printerë multifunksionale, plotera etj, si dhe pajisje të cilat kontribuojnë në qasjen më të shpejtë në internet (Router - Modem). Gjithashtu është e nevojshme, blerja e licencave për programe të reja software dhe përmirësimi i programeve aktuale në llojet të softwarëve ekzistuese.

Më poshtë, paraqitet tabelë (Tabela 6.3.1) me pajisjet teknike të nevojshme për funksionimin efikas të Drejtorisë.

PAJISJE TEKNOLOGJIKE QË KËRKOHEN	
Lloji i pajisjeve	
Kompjuterë të teknologjisë së fundit (përfshirë pajisjet e tjera periferike si psh tastiera, Mouse, ekrane)	
Server	
Printer	
Pajisje shumë funksionale	
Telefona	
Router - Modem	
Plotter	
GPS	
UPS	
USB - Flash magazinimi - hardware të jashtëm	
Programë	
MS WINDOWS 2010	
MS Office 2007 është 2010	
ArcGIS	
AutoCAD	
CorelDRAW	
Adobe Photoshop	
Adobe Acrobat Reader	
SCADA	

Tabela 6.3.1: Pajisje teknologjike që kërkojnë për funksionimin e Drejtorisë

Përsa i përket kostos së investimeve për rikonstrukcionin e Bashkisë dhe të Drejtorisë së Zhvillimit Territorial dhe Shërbimeve të Kontrollit, nga të dhënat e mbledhura, është e kuptueshme se Drejtoria e Zhvillimit Territorial dhe Shërbimeve të Kontrollit e Bashkisë Ura Vajgurore në pesëmbëdhjetë vjeçarin e ardhshëm do të ketë nevojë të rinovojë dhe të plotësojë pajisjet e saj mekanike, si edhe gjithashtu të rinovojë pajisjet kompjuterike.

Duke u nisur nga fakti se analiza jonë shtrihet në thellësi të 15 vjeçarit, si rrjedhim do të duhet të identifikohen nevojat e Bashkisë dhe në veçanti të Drejtorisë së Zhvillimit Territorial dhe Shërbimeve të Kontrollit, në lidhje si me burimet njerëzore ashtu edhe me infrastrukturën logjistike, për të gjithë periudhën kohore të analizës. Për sa i përket pajisjeve teknike (Hardware, Software, pastaj pajisje), të tilla si PC, Laptop, Printera, UPS, etj, kanë një cikël jete prej pesë vjetësh, pasi pas përfundimit të 5 viteve pajisjet konsiderohen të vjetëruara dhe kërkon instalimin e programeve të reja në mënyrë që të jenë në gjendje për të përmbushur nevojat e secilës Bashki.

Sic e kemi analizuar në fazën e dytë të këtij studimi, investimet e planifikuara në periudhën kohore 2014-2020 pritet të arrijnë nga 91 milionë Lekë në 147 milionë Lekë.

Investime të parashikuara në milion ALL						
	2014	2016	2017	2018	2019	2020
Ura Vajgurore	55.800,00	61.380,00	67.518,00	74.269,80	81.696,78	89.866,46
TOTALI	55.800,00	61.380,00	67.518,00	74.269,80	81.696,78	89.866,46

Tabela 6.3.2: Investime të parashikuara në vitet 2014-2020

Duke pasur parasysh se,

- Burimet njerëzore në thellësi të 15 vjeçarit, pritet të forcohen dhe të zëvendësohen me kapacitete të reja, me kualifikime të shtuara, konsiderohet e sigurt se ky veprim do të sjellë një rëndesë shtesë prej 10% -12%, element i cili do të pasqyrohet më poshtë.
- Pajisjet mekanike duhen rinvuar, supozohet fakt, se në thellësi të 15 vjeçarit, do duhet të ketë një cikël i plotë rinvimi i pajisjeve, fakt i cili do të rezultojë me një rëndesë prej 7% - 8% në investimin e këtyre Bashkive.
- Pajisjet kompjuterike, sic është shënuar dhe zhvilluar më sipër, pritet të zëvendësohet në thellësi të 15 vjeçarit, të paktën tre herë, duke e marrë si të mirëqenë se kohëzgjatja e jetës së tyre, për shkak të intensitetit teknologjik është e nivelit prej pesë vjetësh.
- Infrastruktura e ndërtueseve, kanë nevojë për rikonstruksione apo edhe zëvendësimë dhe strategji në fjalë në thellësi të 15 vjeçarit, është fakti se do të sjellë nevojën për investime dhe në këtë fushë.

Bazuar në katër supozimet e mësipërme, vazhdojmë në analizën e të dhënave në mënyrë që të njohim përmasat e rëndimeve dhe të investimeve që duhet të jenë në të paktën 15 vitet e ardhshme.

Duke marrë parasysh të dhënat e Bashkisë dhe mundësitë e investimeve në 15 vitet e ardhshme, konsiderojm se për periudhën e mësipërme kohore do të kërkojen investime në infrastrukturën e ndërtimëve dhe në mirëmbajtjen e infrastrukturës të rendit prej 261.640 €.

Në mënyrë të ngjashme, në investimet për pajisje mekanike dhe në investimet për pajisjet hardware dhe software do të parashikohet nevoja për shumën prej 253.200 €, në mënyrë që të ketë

përmirësim dhe rrinovim të të gjithë pajisjeve të zonës së studimit (Tabela 6.3.3). Si rrjedhim parashikohen investime të nivelit 514.840 € në thellësi të 15 vjeçarit, në mënyrë që Bashkia Ura Vajgurore të jetë në gjendje për të përballuar kushtet e reja mbizotëruese dhe në mqedisin në ndryshim të vazhdueshëm të viteve në vijim.

ANALIZË E KOSTOS SË PËRGJITHSHME (€, QMIME FIKSE TË VITIT BAZË) URA Vajguore

VITI	Shpenzime planifikimi dhe programimi	Blerje e tokës	Punime ndërtimi (1)	Objekte dh makineri	Të paparashikueshme (2)	Ndihma teknike	Publikimi	Supervizim gjatë zbatimit	Nentotali 1	KOSTO TOTALE E INVESTIMIT
2016				13.504					13.504	13.504
2017			42.200	16.880					59.080	59.080
2018				20.256					20.256	20.256
2019			59.080	16.880					75.960	75.960
2020				27.008					27.008	27.008
2021			25.320	8.440					33.760	33.760
2022			67.520	33.760					101.280	101.280
2023				25.320					25.320	25.320
2024				75.960					75.960	75.960
2025			67.520	15.192					82.712	82.712
TOTALI	0	0	261.640	253.200				0	0	514.840

Tabela 6.3.3: Analiza e kostos totale e bashkisë Ura Vajguore

Krahas investimeve të mësipërme, shpenzime të konsiderueshme do të vijnë nga rinnovimi i personelit, me personel të ri, më të kualifikuar, fakt i cili do të përmirësojë shërbimet publike që ofrohen nga Bashkia, por duke rritur dhe shpenzimet operative.

Në Tabelën 6.3.4, paraqitet kjo rritje e shpenzimeve operative dhe e fuqisë punëtore në periudhën gjatë 15 viteve të ardhshme.

DALJE 1:		PAGESA & SHPENZIME TË PERSONELIT URA VAJGUORE		
	SASIA	ÇMIMI I NJËSISË	SHUMA E DALJES	
2016	2	9.700	19.400	€
2017	3	10.185	30.555	€
2018	3	10.694	32.083	€
2019	3	11.229	33.687	€
2020	3	11.790	35.371	€
2021	3	12.380	37.140	€
2022	3	12.999	38.997	€
2023	1	13.649	13.649	€
2024	1	14.331	14.331	€
2025	1	15.048	15.048	€
2026	1	15.800	15.800	€
2027	1	16.590	16.590	€
2028	1	17.420	17.420	€
2029	1	18.291	18.291	€
2030	3	19.205	57.616	€
2031	3	20.166	60.497	€
TOTALI			456.475	€

Tabela 6.3.4: Parashikim i shpenzimeve të personelit për arsyet e rinnovimit të tij

Në kuadër të përmirësimit të infrastrukturës teknike të Bashkisë dhe nisur nga fakti se në kohët e sotme të kursimit ekonomik, zgjidhet dhe procedurat tradicionale të cilat deri vonë ndiqeshin në çështje të administrimit publik nuk janë më të mjaftueshme për trajimin e problemeve dhe ruajtjen e nivelit të cilësisë së jetës, modeli tradicional operativ i një qyteti është bazuar rrëth shërbimeve që veprojnë si entitete të pavarura dhe pa lidhje të cilat shpesh janë të dizejnuara në bazë të funksionit të tyre dhe jo të nevojave të qytetarëve. Si rezultat:

- Çdo qytetar ose kompani duhet të ndërveprojnë më vete në çdo shërbim, duke krijuar kështu pikë të shumta kontakti dhe jo një pikë që është e përshtatur për të përbushur nevojat e tyre.
- Të dhënrat dhe informatat janë të mbyllura zakonisht në çdo shërbim duke kufizuar mundësinë për bashkëpunim dhe risi, si edhe përshpejtimin e reformave në të gjithë qytetin

Qytetet e zguara janë ftuar për të zhvilluar modele të reja operative që çojnë në risi dhe në bashkëpunimin në mes këtyre shërbimeve të pavarura.

Vizioni i Qyteteve të Zgjara në një epokë shtrënguese ekonomike përfshin rëndësi të shtuar sociale në nivelin që ai kontribuon në forcimin e kohezionit social për të gjithë anëtarët e shoqërisë. Kohezioni social në një qytet të zgjuar do të thotë:

- Mbulim i nevojave që janë në përputhje me "qytetin e zgjuar" për pjesën më të madhe të mundshme të banorëve të qytetit (investime të balancuara, ndryshime, balancim të pabarazisë në qasje etj). Fokusimi në njerëzit me lëvizshmëri të kufizuar dhe qasjes në shërbime (të moshuarit, fëmijët, me aftësi të kufizuara, etj)
- Përmirësim i strukturave publike dhe sociale që do të synojë tu shërbejnë gjithë banorëve pavarësisht nga niveli ekonomik, prejardhjes hapësinore dhe sociale, vendbanimi dhe qasjes në shërbime. Qëllimi do të jetë përmirësimi i cilësisë së jetës me një aplikim horizontal tek qytetarët.
- Përfshirje në formësimin e modelit të ecurisë zhvilluese të qytetit i cili do të përfshijë të gjithë qytetarët (zhvillim aplikacionesh të konsultimit, përfshirjes etj).
- Risi/sektorë të rinj të kërkimit përfshijnë dhe kanë të bëjnë me dimensionin social të efekteve të synuara në shumë grupe shoqërore dhe kolektive.

Projekti i zhvillimit i një qyteti zgjuar është paraqitur në figurën e mëposhtme, i cili përfshin udhëzimet bazë që duhen ndjekur për të arritur objektivat e tij.

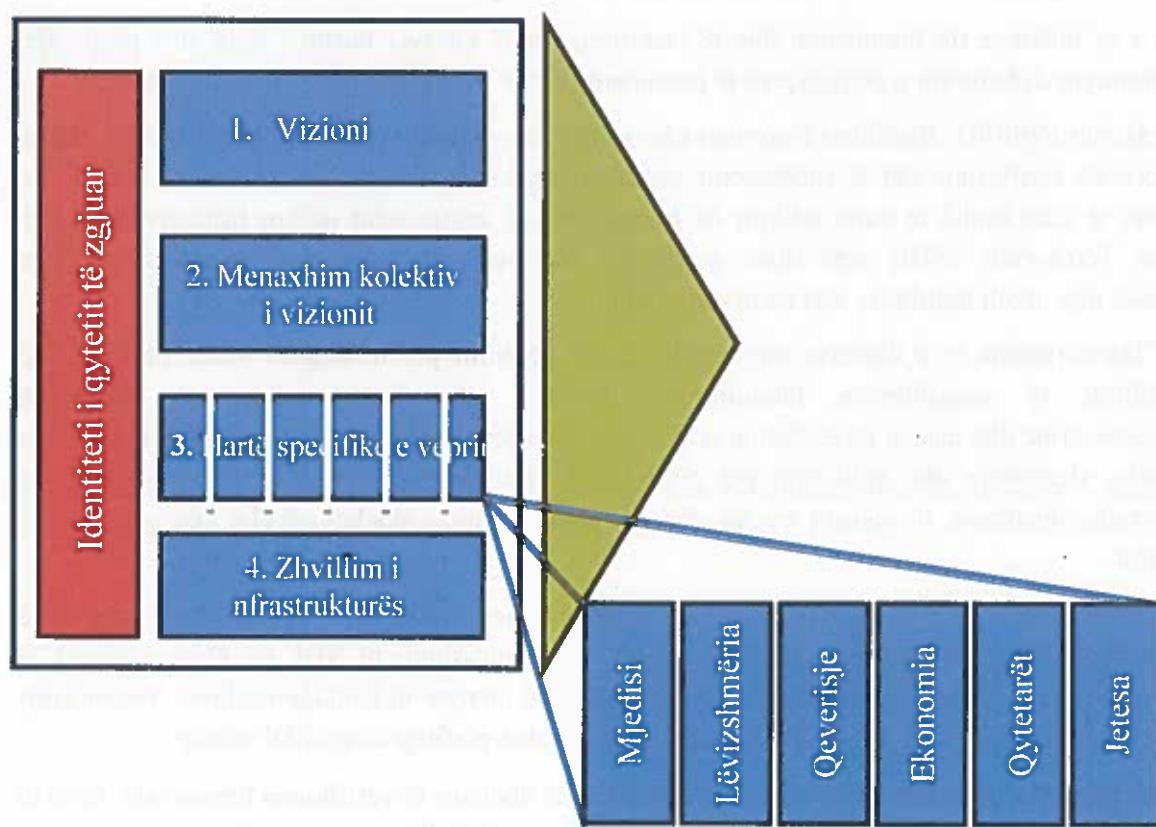

Figura 6.3.5: Planifikimi strategjik i qytetit të zgjuar

Rol të rëndësishëm në zhvillimin e një qyteti të zgjuar luajnë të dhënat hapësinore.

Informacioni gjeografik është jetik për të marrë vendime të shëndosha në nivel lokal, rajonal dhe global. Menaxhimi i infrastrukturës, planifikimi hapësinor, zbutja e rrezikut nga përmbytjet, restaurimi i mjedisit, vlerësimi i përdorimit të tokës së komunitetit dhe rikuperimi nga fatkeqësitetë natyrore/teknologjike janë vetëm disa shembuj të zonave në të cilat vendimmarrësit përfitojnë nga informacioni gjeografik. Por në mënyrë që të jetë në gjendje që ky informacion të përdoret është I nevojshëm zhvillimi i një infrastrukturre hapësinore që mbështet zbulimin e informacionit, aksesin dhe përdorimin e këtij informacioni në procesin e vendimmarrjes.

Të dhënat gjeohapësinore janë bërë një burim i rëndësishëm në shoqërinë e informacionit. Normalisht, të dhënat janë përhapur gjerësisht mbi burime të shumta të pavarura dhe nuk janë shfrytëzuar tërësisht. Para përdorimit masiv të internetit dhe teknologjive të tij, dhe ende sot në një masë të madhe, të dhënat hapësinore për një vend të veçantë janë ruajtur në vende të ndryshme fizike, dhe shpesh duke përdorur standarde apo formate të ndryshme. Kjo e bën të vështirë për një përdorues potencial për të hyrë dhe të shfrytëzojë të dhënat. Kjo situatë është gjendja ekzistuese në Bashkinë Ura Vajgurore, ku grupe të dhëna shërbimtarët janë të disponueshme si shapefiles të vendosura në kompjutera personalë të përdoruesve të brendshëm. Përdorues të mundshëm të këtyre të dhënavë mund të janë organizata të cilat nuk mund të kenë mundësinë për ti gjetur vet këto të dhëna, ose kanë nevojë për të dhëna jashtë juridikSIONIT të tyre. Prandaj, objektivi kryesor i Bashkive duhet të jetë organizimi i këtyre të dhënavë, në mënyrë që të sigurojë akses të përdoruesve të mundshëm në informacionin hapësinor të disponueshëm dmth,

ndarjen e të dhënavë (të brendshëm dhe të jashtme), për të kursyer burime, kohë dhe përpjekje, duke shhangur dyfishimin e përpjekjeve të nevojshme për të marrë dhe për të ruajtur të dhënat.

Me direktivën INSPIRE Bashkimi Evropian i ka vënë vetes qëllimin e krijimit të një infrastrukturë për informata territoriale për të mbështetur politikat mjedisore të Komunitetit, dhe politikat ose aktivitetet të cilat mund të kenë ndikim në mjedis. Për të arritur këtë qëllim Infrastruktura e të Dhënavë Territoriale (SDI) janë duke u zbatuar në nivele të ndryshme administrative nga Evropanet nga niveli kombëtar deri në nivelin lokal.

Termi "Infrastruktura e të dhënavë territoriale" është përdorur për të treguar bazën përkatëse të grumbullimit të rregullimeve teknologjike, politike dhe institucionale që lehtësojnë disponueshmërinë dhe qasjen në të dhënat territoriale. SDI ofron një bazë për zbulimin e të dhënavë territoriale, vlerësimin dhe aplikimin për përdoruesit dhe ofruesit brenda të gjithë niveleve të administratës shtetërore, të sektorit tregtar dhe atij jo-fitimprurës, akademisë dhe nga qytetarët në përgjithësi.

SDI mundëson ofrimin e të dhënavë gjeohapësinore përmes shërbimeve të reja dhe standardeve gjeohapësinore nga administrata. Bazuar në detyrat e ndryshme të SDI në Qeveri mund të përfitohet dhe kërkesa të shumë mund të përmirësohen në mënyrë të konsiderueshme. Veçanërisht në nivel lokal planifikimi bashkiak dhe administrata mund të përfitojnë nga SDI lokale:

- Krijimi SDI lejon një shpërndarje më të mirë të të dhënavë të verifikuara territoriale. Këto të dhëna gjeoterritoriale të kualifikuara janë një pjesë thelbësore e vendimmarrjes në çdo proces planifikimi dhe administrativ në Bashki.

- Standardet territoriale/gjeografike të përcaktuara nga Konsorciumi i Hapur Gjeohapësinor (OGC) sigurojnë funksionimin e përputhshmërisë. Qasje të lehtë në të dhënat gjeoterritoriale pa kufizime teknologjike është një aspekt i rëndësishëm dhe një parakusht përritjen e efektivitetit. Me ekzistencën e një SDI lokale, të dhënat gjeoterritoriale mund të përdoren lehtë nga departamente të ndryshme përmes internetit ose intranet në mënyrë të pavarur nga çdo sistem kompjuterik të përdorur.
- Integrimi i të dhënavë territoriale tematike në kuadër të një SDI lokale siguron ruajtjen e centralizuar të të dhënavë të grumbulluara. Kështu, nëse të dhënat gjeoterritoriale nuk do të ruhen lokalisht brenda departamenteve të ndryshme të strukturave IT, të dhënat e një departamenti mund të përdoren edhe nga departamente të tjera, duke pasur qasje tek të dhënat nga ana e SDI lokale.
- Disponueshmëria dhe qasja e lehtë për verifikim, të dhënat e njohura gjeoterritoriale mundësojnë analiza të mëtejshme dhe aplikacione të reja brenda planifikimit bashkiak dhe detyrave administrative.

Përmirësimi i procedurave në planifikimin bashkiak dhe administrimin nga një përfshirje më e mirë të të dhënavë gjeoterritoriale e ofruar nga SDI lokale gjithashtu çon në shërbime të fuqizuara E-Government. Si pasojë pushteti lokal, përfiton prej tyre në drejtim të rritjes së efikasitetit tyre si edhe publiku gjithashtu, si rezultat i shërbimeve më të mira të ofruara nga administrata lokale.

Ky raport do të sigurojë informacion në lidhje me hapat e nevojshëm dhe kërkesat për zhvillimin e nivelit lokal/bashkiak të SDI. Në kuadër të teknologjisë burimi i hapur i teknologjisë do të paraqitet për të minimizuar koston dhe maksimizuar efikasitetin e sistemit. Në fund të ANEX të studimit janë tre kapituj ku paraqeten si më poshtë:

Kapitulli 1 paraqet konceptin e qytetit të zgjuar me shembuj të ndryshëm të përdorimit të të dhënavë territoriale.

Kapitulli 2 përcakton SDI duke u fokusuar kryesisht në shërbimet gjeoterritoriale, në kuadrin teknologjik dhe softwar që mund të përdoren për zhvillimin e SDI.

Së fundi, Kapitulli 3 paraqet një plan zbatimi të SDI për Bashkitë lokale.

RAPORT PËR KONSULTIMIN PUBLIK (FAZA 3)

Data e zhvillimit: 24/06/2016

Vendi i zhvillimit: Qendra Kulturore (kinema/teatër) Bashkia Ura Vajgurore

Në përputhje me Ligjin 107/2014, VKM 671/2015 dhe ToR të studimit, u zhvillua konsultimi për fazën e 3të të studimit «Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor (PPV) të Bashkisë Ura Vajgurore». Faza e tretë përfshin Planin e Zhvillimit të Territorit dhe Rregullorja Lokale.

Qëllimi i konsultimeve publike është (a) regjistrimi i pikëpamjeve të të gjithë banorëve dhe në përgjithësi të të gjithë atyre që preken nga zbatimi i studimit, së bashku me grupet e interesit, (b) arritura e transparencës në procesin e hartimit të studimit dhe (c) familjarizimi i stafit të Bashkisë në procese organizimi dhe zbatimi të planifikimit pjesëmarrës dhe qeverisjes urbane.

Në prezantim u ftuan dhe morën pjesë përfaqësues të Bashkisë dhe agjencitë e dhe Organizmat e mëposhtme: AdZM Berat, Drejtoria Rajonale e ALUIZNI-t Berat, ARM Berat kai AKPT. Gjithashtu u ftuan: Bordi i Basenit Seman, Agjencia e Basenit Ujembledhes Seman, IMK, ASHA, DRKK Berat, AKBN, Agjencia për Zhvillim Bujqësor dhe Rural, Agjencia e Trajtimit te Pronavë, Ministria e Mjedisit / Drejtoria e Përgjithsme e Politikave.

Prezantimi i Fazës së 3të i studimit PPV u rye nga anëtarë të grupeve të studimit të shoqërisë GAIA S.A. STUDIMESH, z.Elton Toska dhe z. George Bellas, zëvendës Drejtor i Përgjithshëm, Përfshinte:

- (a) një përbledhje të shkurtër të fazave të mëparshme si edhe përbajtjen e fazës së tretë.
- (b) ndarjen e sipërsfaqes së Bashkisë në 5 sistemeve territoriale dhe ndryshimet që shkaktohen nga zbatimi i Planit.
- (c) etiketimin e poleve dhe boshteve më të rëndësishme të zhvillimit, të zonave të mbrojtura dhe elementeve si edhe të zonave të rëndësisë kombëtare
- (ç) analizën e zonave dhe Njësive
- (d) analizën në nivel Bashkie dhe Qyteti, të përdorimeve të propozuara të tokës dhe të nën kategorive të tyre si edhe të kushtet të lejuara, aty ku ato imponohen.
- (dh) analizën e kushteve, kufizimeve dhe parametrave të rregullores.
- (e) zonat e zhvillimit sipas prioriteteve dhe zonat ku propozohet zhvillimi përmes PDV.
- (ë) parashikim e popullsisë për vitin e synuar 2030
- (f) vlerësimin dhe vendosjen e infrastrukturës së nevojshme sociale dhe teknike
- (g) veprat më të rëndësishme të Plani të Veprimit.

Vazhdoi një diskutim i gjatë interaktiv, gjatë të cilit u diskutuan çështje të ndryshme. Në vazhdim paraqiten temat e diskutuara, si edhe mënyra e trajtimit të tyre nga studimi PPV.

	Temat që u trajtuan	Mënyra e trajtimit/përfshirjes në studim
1	Landfill: vendndodhje, mënyra e funksionimit, zona e shërbimit.	Studimi në bashkëpunim me Bashkinë përzgjodhi një zonë më të gjërë, në parim më të përshtatshme për vendosjen e landfillit. Kjo do ti shërbejë Bashkisë pasi ka nevojë urgjente për hedhjen e mbeturinave.
2	Implanti i Përpunimit të Mbetjeve i propozuar: lokacioni, zona e shërbimit, funksioni.	Propozohen në vende pilote dy njësi që do tu shërbejnë dy zonave më të mëdha urbane ku përqendrohet shumica e popullatës dhe aktivitetet më ekonomike.
3	Uji i pijshëm paraqet shumë probleme në lidhje me cilësinë dhe sasinë.	Problemi është pranuar nga studimi që nga faza e parë dhe përkthjetë fakt janë propozuar projekteve prioritare si përmirësimin e objekteve dhe sistemeve të furnizimit me ujë ashtu edhe për reduktimin e shkaqeve të ndotjes së ujit.
4	Të krijuhet rrugë për në vendin arkeologjik Dimal.	Do të krijuhet në varësi të ecurisë së punës së gërmimeve, restaurimit të monumenteve dhe zgjerimit të hapësirës.
5	Parashikimi i popullsise nuk është i saktë, duhet të ishte marrë parasysh popullsia në regjistrin civil.	Studimi u bazua në të dhënat e vetme të disponueshme për popullsinë që jeton relish në Bashki dhe në çdo vendbanim. Popullsia e parashikuar do të përdoret për përllogaritjen e infrastrukturës së nevojshme sociale dhe teknike.
6	Kush janë parashikimet e studimit në lidhje me guroret?	Studimi sugjeron kushte të caktuara për zhvillimin e qëndrueshëm të guroreve dhe bashkëjetesës së tyre me mjedisin dhe shoqërinë, si edhe masa për mbrojtjen e vendbanimeve më të afërtë (zonave të gjelbërtë - izolimi) si edhe përforcim.
7	Mungesa e rrjetit të kanalizimeve.	Studimi sugjeron sipas përparësisë në Planin e Veprimit ndërtimin e rrjeteve të kanalizimeve dhe të impianteve të trajtimit të ujërave të zeza në vendbanimet më të mëdha të Bashkisë.
8	Si trajtohen konfliktet e funksioneve urbane dhe aktiviteteve rurale?	Zonimi i përdorimit të tokës dhe kufizimi i zonave të vendbanimeve në bazë të nevojave të tyre reale dhe situatën aktuale do të reduktojë ndjeshëm konfliktet ekzistuese.
9	Ku dhe në cilat zona do të mund të investojë një sipërmarrës?	Për priten e aktiviteteve të sipërmarrjes të çdo sektori parashikohen zona konkrete. <ul style="list-style-type: none"> - Për sektorin primar janë zonat e zhvillimit të aktiviteteve bujqësore dhe zhvillimit rural (me rritje të shkallës së kontrollit dhe të mbrojtjes). - Për sektorin terciar propozohen Zonat e zhvillimit të banimit dhe zonat ekonomike (në varësi të madhësisë dhe llojit të aktivitetit). - Për sektorin dytësor ofrohen tre mundësi (në varësi të madhësisë, llojit dhe shqetësimeve nga veprimtaria): Zonat ekonomike (për secilin lloj të aktivitetit me përjashtim të industrisë së rëndë), Zonat e zhvillimit të strehimit me diferençim në bazë të karakterit të banesës (për njësi të vogla dhe njësi shërbimi të nevojave të përditshme) dhe Zonat e zhvillimit të aktiviteteve të bujqësisë dhe zhvillimit rural për njësi që lidhen me sektorin primar.

Fotografía 1

Fotografía 2

SHËNIME DHE REFERENCA

1. Sipërfaqja e matur nga GIS, Bashkia Ura Vajgurore GAIA- 2016.
2. Sipas Studimit të INSTAT për Tipologjitet e Komunave dhe Bashkive në 2014.
3. Planifikimi dhe zhvillimi i territorit në Shqipëri, Manual Teknik USAID 2015.
4. Ligji nr.107, datë 31.07.2014, "Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit".
5. Vendim nr.671, datë 29.07.2015, "Për miratimin e rregullores së planifikimit të territorit".
6. Ligji nr. 9244, datë 17.06.2004, "Për mbrojtjen e tokës bujqësore".
7. Ligji nr.10463 date 22.09.2011, "Për menaxhimin e integruar te mbetjeve".
8. Ligji nr.10431, datë 9.6.2011, "Për mbrojtjen e mjedisit".
9. Ligji nr. 676, datë 20.12.2002, "Për Shpalljen Zonë e Mbrotur e monumenteve të natyrës shqiptare".
10. Ligji nr. 9048, datë 07.04.2003, "Për Trashëgiminë Kulturore".
11. Vendim nr.175, datë 19.1.2011, "Për miratimin e strategjisë kombëtare të menaxhimit të mbetjeve dhe të planit kombëtar të menaxhimit të mbetjeve".
12. Vendim nr. 452, datë 11.7.2012, "Për lendfillet e mbetjeve".
13. Ligj nr.10448, datë 14.7.2011, "Për lejet e mjedisit".
14. Vendim nr. 865, datë 10.12.201, "Për reduktimin dhe stabilizimin e shkarkimeve të gazeve serrë të fluorinuara".
15. Ligj nr.10266, datë 15.04.2010, "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.8897, datë 16.5.2002 'Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja'".
16. Ligji nr. 162, datë 04.12.2014, "Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis".
17. Ligji nr. 91, datë 28.2.2013, "Për vlerësimin strategjik mjedisor".
18. Ligji nr. 9587, datë 20.07.2006, "Për Mbrotjen e Biodiversitetit".
19. Ligji nr. 8902 i vitit 2016 "Për zonat e mbrojtura".
20. Ligji nr. 111, datë 15.12.2012, "Për Menaxhimin e Integruar të Burimeve Ujore".
21. Te dhena klimatike IGJEUM - Institut i Gjeoshkencave, Energjise, Ujit dhe Mjedisit
22. AKM - Agjencia Kombëtare e Mjedisit Ndotja industria Stacionet e Monitorimit të Ndotjes Akustike, cilësisë së ajrit, sipërfaqeve ujore.
23. Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN) " Hidrocentralet dhe Parqet Eolike".
24. Directive e Bashkimit European nr. 2006/44/EC "Për normat në menaxhimin e cilësisë sësujit".
25. Directive e Bashkimit European nr. 2000/60 EC "Për Ujërat".
26. Rrjeti Aktual i zonave të mbrojtura, Ministria e Mjedisit, Dragoti, N.
27. Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM Raporte të gjendjes në Mjedis 2015, Ministria Mjedisit.
28. Të dhëna të marra nga Bashkia Ura Vajgurore.
29. Strategjia ndersetoriale për decentralizimin dhe qeverisjen vendore 201-2020 miratuar me vendiminVKM nr. 691 datë 29.07.2015.
30. Ligji nr.115/2014 datë 31.07.2014 " Mbi ndarjen territoriale të Njësive të Qeverisjes Vendore në Republikën e Shqipërisë".
31. Organizata te Shoqerise Civile.
32. Vendime të KRRTRSH dhe KKT gjatë periudhës 1993-2016, AKPT.

33. "History of Albanian people" sipas Akademisë së Shkencave të Shqipërisë, ISBN 99927-I-623-1.
34. Land management instruments – from Tirana LGP at neighborhood level, Professional Master in Spatial Planning and GIS application, candidate: Boriana Golgota, Tutor: Anila Gjika, October 2011 – July 2013.
35. Planifikimi dhe zhvillimi i territorit në Shqipëri, Manual Teknik, 17 Nëntor 2015, USAID.
36. Vendim nr. 283, datë 01.04.2015, "Për përcaktimin e tipave, rregullave, kritereve dhe procedurave për ndërtimin e objekteve për prodhimin, ruajtjen dhe përpunimin e produkteve bujqësore dhe blegtoriale, në tokë bujqësore".
37. Vendim nr. 408, datë 13.05.2015, "Për miratimin e rregullores së zhvillimit të territorit".
38. Ligji nr.9817, datë 22.10.2007, "Për bujqësinë dhe zhvillimin rural".
39. Ligji nr.8743, datë 22.02.2001, "Për pronat e paluajtshme të shtetit".
40. Ligji nr. 8378, datë 22.07.1998, "Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë".
41. Vendim nr. 142, datë 20.01.1998, "Për licensim për veprimitari të transportit" të ndryshuar me VKM nr. 5781, datë 23.12.2003.
42. Vendim nr. 637, datë 21.05.2008, "Për ndryshimin e tarifave të transportit për pasagjerët".
43. Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 (Draft).
44. Strategjia e Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve për vitet 2014-2020.
45. Vendim nr. 611, datë 17.09.2014, "Për Miratimin e Planit Kombëtar të Veprimit për zbatimin e Strategjisë Rajonale për Evropën Juglindore 2014-2020".
46. Ligji nr.147, datë 17.12.2015, "Për buxhetin e viti 2016".
47. Vendim nr. 20, datë 10.03.2016, "Për Programin Operacional për Zhvillimin e Rajoneve 2016-2017".
48. Ligji nr. 93, datë 27.07.2015, "Për Turizmin".
49. Ligji nr. 9355, datë 10.03.2005, "Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore".
50. Vendim nr. 1503, datë 19.11.2008, "Për miratimin e rregullores 'Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuar'".
51. Identification and prioritization of "environmental hotspots" in Albanian, Project document, United Nations Development Programme, Country: Albania, MEFWA, UNDP, 2008-2011.
52. <http://geoportal.asig.gov.al/hotspotalbania>
53. <http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/vectors/mosquitoes/Pages/aedes-albopictus.aspx>
54. Ligji nr. 7850, datë 29.07.1994, " Kodi Civil i Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar".
55. Ligji nr. 9317, datë 18.11.2004 " Kodi Hekurudhor i Republikës së Shqipërisë".
56. Sallaku, F., Shehu, A., Assessment of mass valuation methodology for compensation in land reform process in Albania, 2004.
57. Sherko, R., An Insider's View on Establishing an Immovable Property Registration System in Albania, Land Tenure Center - University of Wisconsin – Madison, 1997.
58. The study for the master plan for promoting the mining industry of Albania, Ministry of Economy, Trade and Energy (METE), Republic of Albania, November 2010, Japan International Cooperation Agency.
59. Trans Adriatic Pipeline, ESIA Albania, 2013
60. Wheeler, S. R., Waite, M., Property Rights and Land Markets, Land Tenure Center, 2003.
61. <http://www.instat.gov.al/al/home.aspx>
62. <http://185.30.147.99/AKBNPortal/HC/Main.aspx>

63. <http://aea-al.org/>
64. <http://akzm.gov.al>
65. <http://albania.usaid.gov/>
66. <http://beratkulture.org/?p=97>
67. <http://mbetjet.zhvillimiurban.gov.al>
68. <http://www.planifikimi.gov.al/?q=content/planet>
69. <http://imk.gov.al/Pages/Default.aspx>
70. <http://riverwatch.eu/en/interactive-map>
71. https://sq.wikipedia.org/wiki/Kisha_e_Sh%C3%ABn_M%C3%ABris%C3%ABn%C3%AB_Vokopol%C3%AB
72. <http://www.tap-ag.com>

